

Directoraat-generaal E^PI
Penitentiaire Inrichtingen

**Collectieve brief nr. 161
van 11 augustus 2022**

Wet externe rechtspositie – toelichting bij de procedure voor de toekenning van strafuitvoeringsmodaliteiten door de strafuitvoeringsrechter (SUR) en de strafuitvoeringsrechtbank (SURB)

DEEL 1: DEFINITIE, TIJDS- EN TOEKENNINGSVOORWAARDEN VOOR DE STRAFUITVOERINGSMODALITEITEN DIE TOT DE ALGEMENE BEVOEGDHEID VAN DE SUR OF SURB BEHOREN	6
I. Definitie van de strafuitvoeringsmodaliteiten	6
A. Beperkte detentie (art. 21) - BD	6
B. Elektronisch toezicht (art. 22) - ET	6
C. Voorwaardelijke invrijheidstelling (art. 24) - VI	6
D. Voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering (art. 25/3) - VILO	6
E. De vermindering van de duur van de door de rechter uitgesproken ontzetting van het recht in een bepaalde aangewezen zone te wonen, te verblijven of er zich te vertonen (art. 26/2)	6
II. Tijdsvoorwaarden	7
A. Toelaatbaarheidsdatum VI / VILO	7
1. Veroordeling tot een of meer vrijheidsstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte drie jaar of minder bedraagt (art. 25, §1 en 26, §1)	7
2. Veroordeling tot een of meer vrijheidsstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte meer dan drie jaar bedraagt (art. 25, §2 en 26, §2)	7
2.1 Veroordelingen in kracht van gewijsde getreden tot en met 19/03/2013	7
2.2 Veroordelingen in kracht van gewijsde getreden na 19/03/2013	7
2.3 Beveiligingsperiode	9
B. Toelaatbaarheidsdatum BD / ET	9
III. Toekenningsvoorwaarden voor de strafuitvoeringsmodaliteiten	10
A. Beperkte detentie, elektronisch toezicht, voorwaardelijke invrijheidstelling	10
1. Veroordeling tot een of meer vrijheidsstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte drie jaar of minder bedraagt (art. 28, §1)	10
2. Veroordeling tot een of meer vrijheidsstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte meer dan drie jaar bedraagt (art. 47, §1)	10
B. Voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering	12

1. Veroordeling tot een of meerdere vrijheidsstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte drie jaar of minder bedraagt (art. 28, §2).....	12
2. Veroordeling tot een of meerdere vrijheidsstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte meer dan drie jaar bedraagt (art. 47, §2).....	12
C. De vermindering van de duur van de door de rechter uitgesproken ontzetting van het recht in een bepaalde aangewezen zone te wonen, te verblijven of er zich te vertonen (art. 28, §3 en art. 47, §3).....	13
DEEL 2: TERRITORIAAL BEVOEGDE SUR(B).....	15
I. Algemene regel (art. 635, eerste lid, Ger.W.).....	15
II. De uitzonderingen	17
A. Wijziging van SUR of SURB op verzoek van de bevoegde SUR of SURB (art. 635, lid 2 Ger Wb.)	17
B. Wijziging van bevoegdheid ten gevolge van een herroeping (art. 635, lid 3 Ger. Wb.).....	17
DEEL 3: PRINCIPES OMTRENT HET GEBRUIK DER TALEN DOOR MEDEWERKERS VAN DG EPI IN DE PROCEDURES SUR EN SURB.....	18
DEEL 4: PROCEDURE VOOR DE TOEKENNING VAN STRAFUITVOERINGSMODALITEITEN DOOR DE SUR.....	19
I. Welke veroordeelden vallen onder de toepassing van de WERP?	19
A. Gefaseerde inwerkingtreding.....	19
B. Overgangsbepaling.....	19
C. Concreet: op welke veroordeelden is de wet van toepassing?	20
II. Overzicht van de toepasselijke procedures	26
III. Procedurestappen die gemeenschappelijk zijn aan de procedure zonder en met advies directeur	27
A. Opsluiting	27
B. Melding aan DVZ	27
C. Controle toepasselijkheid van de wet	27
D. Aanmaak dossier in het geïntegreerd elektronisch justitieel opvolgingsdossier	27
E. Controle van de voorwaarden	28
F. Resultaat van voorgaande stappen.....	29
IV. Procedure zonder advies directeur (art. 29, § 2/1 WERP).....	30
A. Elektronisch toezicht en beperkte detentie	30
1. Indienen verzoek ET/BD op de griffie van de gevangenis en opschorting tenuitvoerlegging straf	30
2. Verder verloop van de procedure	31
2.1 Indienen dossier op griffie SURB verantwoordelijkheid veroordeelde	31
2.2 Advies OM: facultatief	32
2.3 Behandeling verzoek door SUR: in beginsel schriftelijk.....	32
3. Vonnis SUR: mededeling en uitvoering	32
4. Incidenten tijdens de periode van de opschorting tenuitvoerlegging straf	33
4.1 Bevel tot opsluiting openbaar ministerie (art. 29, § 2/2)	34
4.2 Aanbeveling nieuwe straffen.....	34

B.	Voorwaardelijke invrijheidstelling en voorlopige invrijheidstelling met het oog op overlevering of verwijdering na de toekenning van een elektronisch toezicht	36
V.	Procedure met advies directeur (aanvraag modaliteiten vanuit de gevangenis)	37
A.	Informeren van de veroordeelde	37
1.	BD en ET (art. 23, §2).....	37
2.	VI en VILO (art.25/1 et 26/1).....	38
B.	Verzoek van de veroordeelde	38
1.	BD en ET (art. 29, §§ 1 en 20).....	38
2.	VI en VILO (art. 30, §§1 en 1/1).....	38
C.	Advies van de directeur (art. 29, 31 en 32).....	38
1.	Termijn	38
2.	Advies van de directeur.....	38
3.	Overmaken van het dossier en het advies van de directeur aan de griffie van de SURB	40
4.	Nieuwe elementen	41
D.	Advies van het OM (art. 33)	41
E.	Behandeling verzoek door SUR	41
1.	Schriftelijke procedure: de regel	41
1.1	Uitspraak binnen 1 maand	41
1.2	Verlenging van de termijn	41
2.	Mondelinge procedure: de uitzondering	42
F.	Beslissing van de SUR.....	44
1.	Beslissing tot toekenning van de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit	44
1.1.	Toekenning van een modaliteit - algemeen	44
1.2	Toekenning van een voorwaardelijke invrijheidstelling	45
1.3.	Toekenning van de BD of het ET	45
2.	Toekenning van een andere dan de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit (art. 59).....	46
3.	De beslissing tot niet-toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit (art. 45)	46
4.	De kennisgeving van de beslissing (art. 46).....	46
5.	Wijziging van de beslissing (art. 61)	47
G.	Cassatieberoep.....	47
1.	Beslissingen die vatbaar zijn voor cassatieberoep (art. 96)	47
2.	Beroep ingesteld door het OM (art. 97, §1, lid 1)	48
3.	Beroep ingesteld door de veroordeelde (art. 97, §1, lid 2).....	48
4.	Gevolgen van een cassatieberoep (art. 97, §3).....	48
4.1	Cassatieberoep tegen de beslissing tot toekenning van een modaliteit	48
4.2	Cassatieberoep tegen de beslissing tot weigering van een modaliteit	49
H.	Uitvoerbaarheid	49

VI. De vermindering van de duur van de door de rechter uitgesproken ontzetting van het recht in een bepaalde aangewezen zone te wonen, te verblijven of er zich te vertonen.....	50
A. Aanvraag van de veroordeelde of het OM (art. 29/1)	50
B. Advies van de directeur (art. 29/1, §3)	51
C. Beslissing SUR.....	51
DEEL 5: PROCEDURE VOOR DE TOEKENNING VAN STRAFUITVOERINGSMODALITEITEN DOOR DE SURB.....	52
I. Beperkte detentie, elektronisch toezicht, voorwaardelijke invrijheidstelling, voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering	52
A. Informatieverstrekking aan de veroordeelde	52
1. Beperkte detentie en elektronisch toezicht (art. 23, § 2)	52
2. Voorwaardelijke invrijheidstelling en voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering (art. 25/1 en art. 26/1)	52
B. Verzoek van de veroordeelde (art. 49 en art. 50)	52
C. Advies van de directeur.....	52
1. Termijn om advies uit te brengen	52
2. Advies van de directeur.....	52
3. Verzending van het dossier en het advies van de directeur aan de griffie van de SURB	54
4. Nieuwe elementen	55
D. Advies van het openbaar ministerie (art. 51).....	55
E. Behandeling van het dossier door de SURB	55
1. Ogenblik van de behandeling van het dossier (art. 52, § 1, eerste lid).....	55
2. Plaats van de zitting (art. 76 van het Gerechtelijk Wetboek).....	55
3. Oproeping voor de zitting (art. 52, § 1, tweede lid)	56
4. Inzage van het dossier (art. 52, § 2)	56
5. Behandeling van het dossier (art. 53)	56
F. Beslissing van de SURB.....	57
1. Beslissing tot toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit	57
1.1 Toekenning van een modaliteit – algemeen	57
1.2 Toekenning van een voorwaardelijke invrijheidstelling	58
1.3 Toekenning van beperkte detentie of elektronisch toezicht.....	58
1.4 Toekenning van een andere dan de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit (art. 59)	59
2. Beslissing tot niet-toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit (art. 57).....	60
3. Kennisgeving van de beslissing (art. 58).....	60
4. Wijziging van de beslissing (art. 61)	60
G. Cassatieberoep.....	61
1. Beslissingen die vatbaar zijn voor cassatieberoep	61
2. Cassatieberoep ingesteld door het OM	61
3. Cassatieberoep ingesteld door de veroordeelde	61

4.	Gevolgen van het cassatieberoep	62
4.1	Cassatieberoep tegen een beslissing tot toekenning	62
4.2	Cassatieberoep tegen een beslissing tot weigering	63
H.	Uitvoerbaarheid (art. 60)	63
II.	De vermindering van de duur van de door de rechter uitgesproken ontzetting van het recht in een bepaalde aangewezen zone te wonen, te verblijven of er zich te vertonen	64
A.	Aanvraag van de veroordeelde of het openbaar ministerie (art. 49/1)	64
B.	Advies van de directeur (art. 49/1, §3)	64
C.	Verdere procedure	64
DEEL 6: OPVOLGING EN CONTROLE VAN DE STRAFUITVOERINGSMODALITEIT TOEGEKEND DOOR DE SUR OF SURB		65
I.	Controle	65
II.	Opvolging van de beperkte detentie, het elektronisch toezicht of de voorwaardelijke invrijheidstelling ...	65
III.	Schorsing, nadere omschrijving of aanpassing van de voorwaarden (art. 63)	66
DEEL 7: HERROEPING, SCHORSING EN HERZIENING VAN DE STRAFUITVOERINGSMODALITEITEN		67
I.	Aard van de maatregelen	67
A.	Herroeping (artt. 64 en 65)	67
B.	Schorsing (art. 66)	67
C.	Herziening (art. 67)	68
II.	Procedure (art. 68)	68
III.	Gevolgen van een vonnis tot herroeping, schorsing of herziening	69
A.	Herroeping	69
1.	Herroeping van de BD of het ET	69
2.	Herroeping van de VI of de VILO	69
B.	Schorsing	69
C.	Herziening	70
IV.	Verzet (art. 68, § 8)	70
V.	Cassatieberoep (artt. 96 en 97)	70
VI.	Nieuw onderzoek van het dossier na een herroeping (nieuw verzoek)	71
DEEL 8: VOORLOPIGE AANHOUDING (art. 70)		72
I.	De SUR of de SURB neemt een beslissing tot schorsing	72
II.	De SUR of de SURB neemt geen beslissing tot schorsing	72
A.	De SUR of de SURB neemt een beslissing tot niet-schorsing van de modaliteit	72
B.	De SUR of de SURB neemt geen beslissing	72
DEEL 9: DEFINITIEVE INVRIJHEIDSTELLING		74
DEEL 10: INWERKINGTREDING		75

DEEL 1: DEFINITIE, TIJDS- EN TOEKENNINGSVOORWAARDEN VOOR DE STRAFUITVOERINGSMODALITEITEN DIE TOT DE ALGEMENE BEVOEGDHEID VAN DE SUR OF SURB BEHOREN

I. Definitie van de strafuitvoeringsmodaliteiten

<p>A. <u>Beperkte detentie (art. 21) - BD</u></p>	<p>De BD is een wijze van uitvoering van de vrijheidsstraf die de veroordeelde toelaat om op regelmatige wijze de strafinrichting te verlaten voor een bepaalde duur van maximum 16 uur per dag.</p> <p>De BD kan aan de veroordeelde worden toegekend om professionele, opleidings- of familiale belangen te behartigen die zijn aanwezigheid buiten de gevangenis vereisen.</p>
<p>B. <u>Elektronisch toezicht (art. 22) - ET</u></p>	<p>Het ET is een wijze van uitvoering van de vrijheidsstraf waardoor de veroordeelde het geheel of een gedeelte van zijn vrijheidsstraf buiten de gevangenis ondergaat volgens een bepaald uitvoeringsplan, waarvan de naleving onder meer door elektronische middelen wordt gecontroleerd.</p>
<p>C. <u>Voorwaardelijke invrijheidstelling (art. 24) - VI</u></p>	<p>De VI is een wijze van uitvoering van de vrijheidsstraf waardoor de veroordeelde zijn straf ondergaat buiten de gevangenis, mits naleving van de voorwaarden die hem gedurende een bepaalde proeftijd worden opgelegd.</p>
<p>D. <u>Voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering (art. 25/3) - VILO</u></p>	<p>De voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied is een wijze van uitvoering van de vrijheidsstraf waardoor de veroordeelde, van wie op grond van een advies van de Dienst Vreemdelingenzaken blijkt dat hij niet toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf in het Rijk, zijn straf ondergaat buiten de gevangenis in een ander land dan België, mits naleving van de voorwaarden die hem gedurende een bepaalde proeftijd worden opgelegd.</p> <p>De voorlopige invrijheidstelling met het oog op overlevering wordt toegestaan aan de veroordeelde die op grond van een uitvoerbaar vonnis of een uitvoerbare titel overgebracht dient te worden naar een ander land.</p>
<p>E. <u>De vermindering van de duur van de door de rechter uitgesproken ontzetting van het recht in een bepaalde aangewezen zone te wonen, te verblijven of er zich te vertonen (art. 26/2)</u></p>	<p>De vermindering van de duur van de door de vonnisrechter uitgesproken ontzetting van het recht in een bepaalde aangewezen zone te wonen, te verblijven of er zich te vertonen houdt in dat de strafuitvoeringsrechter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de duur van de ontzetting kan verminderen; - de nadere regels of de voorwaarden van de ontzetting kan aanpassen; - de ontzetting kan opschorten of beëindigen.

II. Tijdsvoorwaarden

A. <u>Toelaatbaarheidsdatum VI / VILO</u>	
1. <u>Veroordeling tot een of meer vrijheidsstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte drie jaar of minder bedraagt (art. 25, §1 en 26, §1)</u>	
VI / VILO wordt toegekend voor zover de veroordeelde 1/3 van zijn straf(fen) heeft ondergaan.	
2. <u>Veroordeling tot een of meer vrijheidsstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte meer dan drie jaar bedraagt (art. 25, §2 en 26, §2)</u>	
<u>2.1 Veroordelingen in kracht van gewijsde getreden tot en met 19/03/2013</u>	<u>2.2 Veroordelingen in kracht van gewijsde getreden na 19/03/2013</u>
<p>VI / VILO wordt toegekend voor zover de veroordeelde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hetzij 1/3 van zijn straf(fen) heeft ondergaan; - (hetzij 2/3 van zijn straf(fen) heeft ondergaan¹); <p><i>(als in het vonnis of arrest is vastgesteld dat de veroordeelde zich in staat van herhaling bevond en zonder dat de duur van de reeds ondergane straffen meer dan 14 jaar bedraagt)</i></p>	<p>VI / VILO wordt toegekend voor zover de veroordeelde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hetzij 1/3 van zijn straf(fen) heeft ondergaan; - (hetzij 2/3 van zijn straf(fen) heeft ondergaan²); <p><i>(als in het vonnis of arrest is vastgesteld dat de veroordeelde zich in staat van herhaling bevond en zonder dat de duur van de reeds ondergane straffen meer dan 14 jaar bedraagt)</i></p>

¹ Deze bepaling wordt niet toegepast ingevolge de rechtspraak van het Hof van Cassatie (arrest van 3 november 2021) waarin werd vastgesteld dat de ongrondwettigheid van deze bepaling (art. 25, § 2, b) en 26, § 2, b)) is blijven voortduren, ook na de invoeging van art. 55bis in het Strafwetboek waarbij een herhaling van misdaad na wanbedrijf werd ingevoerd. Er mag dus tot nader order geen rekening gehouden worden met de staat van wettelijke herhaling bedoeld in artikel 25, § 2, b), (en 26, § 2, b)) voor de berekening van de VI-datum. (Zie communicatie EPI dd. 07.12.2021).

² Zie voetnoot 1.

<p>- hetzij 10 jaar van zijn straf(fen) heeft ondergaan;</p> <p><i>(in geval van een veroordeling tot een levenslange vrijheidsstraf)</i></p> <p>- hetzij 16 jaar van zijn straf(fen) heeft ondergaan.</p> <p><i>(als in het arrest een levenslange vrijheidsstraf is uitgesproken én is vastgesteld dat de veroordeelde zich in staat van herhaling bevond)</i></p>	<p>- hetzij 15 jaar van zijn straf(fen) heeft ondergaan;</p> <p><i>(in geval van een veroordeling tot een vrijheidsbenemende straf van 30 jaar of tot een levenslange vrijheidsstraf)</i></p> <p>- hetzij 19 jaar van zijn straf(fen) heeft ondergaan;</p> <p><i>(in geval van een veroordeling tot een vrijheidsbenemende straf van 30 jaar of tot een levenslange vrijheidsstraf, indien uit de motivering van het vonnis of arrest blijkt dat de veroordeelde voorheen veroordeeld was:</i></p> <ul style="list-style-type: none">○ <i>tot een effectieve correctionele gevangenisstraf van minstens 3 jaar, <u>en</u></i>○ <i>wegens bepaalde in de wet opgesomde misdrijven (voornamelijk: aanslag op de Koning, schendingen van humanitair recht, terroristische misdrijven, geweld tegen dragers van de openbare macht, verschaffen van wapens bij ontvluchting van gevangenen, aanranding van de eerbaarheid en verkrachting, doodslag, opzettelijke slagen en verwondingen, mensenhandel, diefstal met geweld of bedreiging, mensensmokkel, piraterij op zee, bepaalde gevallen van kaping van schepen en vliegtuigen), <u>en</u></i>○ <i>er minder dan 10 jaren verlopen zijn tussen het ogenblik waarop hij zijn straf heeft uitgezeten of het ogenblik waarop zijn straf is verjaard en de feiten die aanleiding hebben gegeven tot zijn veroordeling tot een vrijheidsbenemende straf van 30 jaar of tot een levenslange vrijheidsstraf)</i> <p>- hetzij 23 jaar van zijn straf(fen) heeft ondergaan.</p> <p><i>(in geval van een veroordeling tot een vrijheidsbenemende straf van 30 jaar of tot een levenslange vrijheidsstraf, indien uit de motivering van het vonnis of arrest blijkt dat de veroordeelde voorheen veroordeeld was tot een criminele straf)</i></p>
--	---

2.3 Beveiligingsperiode

Let op: de vonnisrechter kan sinds 21 januari 2018 een beveiligingsperiode uitspreken. Dat is een ‘verstrengde’ toelaatbaarheidsdatum voor de VI / VILO. De veroordeelde komt met andere woorden *later* in aanmerking voor een VI / VILO dan volgens de ‘gewone’ regels het geval zou zijn.

Dus:

1. In geval van een veroordeling tot een **vrijheidsstraf van meer dan 3 jaar en minder dan 30 jaar** wegens:
 - misdrijven tegen de veiligheid van de Staat,
 - ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht,
 - terroristische misdrijven,
 - moord, verkrachting of de aanranding van de eerbaarheid die de dood veroorzaakt indien gepleegd ten aanzien van een politieambtenaar omwille van zijn hoedanigheid,
 - foltering met de dood tot gevolg,
 - ontvoering van minderjarigen met de dood tot gevolg,

kan de vonnisrechter beslissen dat de veroordeelde niet in aanmerking komt voor een VI / VILO alvorens de veroordeelde **2/3³** van die straf heeft ondergaan.

2. In geval van een veroordeling tot een **correctionele gevangenisstraf van 30 jaar of meer** (ongeacht de aard van de feiten) kan de vonnisrechter bepalen dat de VI / VILO pas kan worden toegekend nadat de veroordeelde meer dan **15 jaar** tot maximum **25 jaar** van de straf heeft ondergaan.

B. Toelaatbaarheidsdatum BD / ET

De toelaatbaarheidsdatum voor BD / ET wordt afgeleid van de toelaatbaarheidsdatum voor de VI.

⇒ BD / ET kan worden toegekend aan de veroordeelde die zich, **op 6 maanden na**, in de tijdsvoorwaarden bevindt voor de toekenning van een VI.

³ Het gaat om een maximumbreuk; dit kan dus ook minder zijn, bvb. 1/2de van de straf.

III. Toekenningsvoorwaarden voor de strafuitvoeringsmodaliteiten

A. <u>Beperkte detentie, elektronisch toezicht, voorwaardelijke invrijheidstelling</u>	
1. <u>Veroordeling tot een of meer vrijheidsstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte drie jaar of minder bedraagt (art. 28, §1)</u>	2. <u>Veroordeling tot een of meer vrijheidsstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte meer dan drie jaar bedraagt (art. 47, §1)</u>
<p>BD, ET en VI kunnen aan de veroordeelde worden toegekend voor zover er in hoofde van de veroordeelde geen tegenaanwijzingen bestaan waaraan men niet tegemoet kan komen door het opleggen van bijzondere voorwaarden.</p> <p>Die tegenaanwijzingen hebben betrekking op:</p>	<p>BD, ET en VI kunnen aan de veroordeelde worden toegekend voor zover er in hoofde van de veroordeelde geen tegenaanwijzingen bestaan waaraan men niet tegemoet kan komen door het opleggen van bijzondere voorwaarden.</p> <p>Die tegenaanwijzingen hebben betrekking op:</p>
<p>1° de veroordeelde heeft niet de <u>mogelijkheden om in zijn behoeften te voorzien</u>;</p> <p><i>Er dient nagegaan te worden of de veroordeelde over inkomsten zal beschikken bij toekenning van de strafuitvoeringsmodaliteit. Er dient vermeden te worden dat hij nieuwe misdrijven zou plegen om te overleven.</i></p> <p>(!) <u>Deze tegenaanwijzing is niet van toepassing op de beperkte detentie.</u></p>	<p>1° de afwezigheid van <u>vooruitzichten op sociale reclassering van de veroordeelde</u>;</p> <p><i>Men verwacht van de veroordeelde dat hij projecten heeft en dat de visie die hij van zijn toekomst heeft realistisch is en van aard is om hem in een situatie te brengen waarin hij geen nieuwe strafbare feiten zal plegen.</i></p>
<p>2° een <u>manifest risico voor de fysieke integriteit van derden</u>;</p> <p><i>Deze tegenaanwijzing heeft betrekking op het bestaan van een duidelijk, onmiddellijk herkenbaar gevaar voor de fysieke integriteit, zonder dat verder onderzoek zich opdringt.</i></p>	<p>2° het risico van het plegen van <u>nieuwe ernstige strafbare feiten</u>;</p> <p><i>De wet laat een zeker risico van het plegen van lichte inbreuken toe. Er dient te worden nagegaan of de in vrijheid gestelde veroordeelde een objectief risico vertoont om te hervallen in criminaliteit die belangrijke maatschappelijke onrust teweegbrengt of op significante wijze recidive zal plegen in hetzelfde type van criminaliteit als deze die de in uitvoering zijnde veroordelingen heeft gerechtvaardigd. Bijvoorbeeld:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Aard van de gepleegde feiten.</i> - <i>Rekening houden met het opvangmilieu en de personen met wie de veroordeelde omgaat.</i> - <i>Kunnen de omstandigheden waarin de feiten gepleegd zijn (criminogenese) zich voordoen tijdens de strafuitvoeringsmodaliteit?</i>

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Wat is de houding van de veroordeelde ten aanzien van de feiten en de slachtoffers?</i> - <i>Is er sprake van gerechtelijke antecedenten (aard van de feiten en perioden van overtreding)?</i> - <i>Zijn vroegere maatregelen op dit vlak reeds mislukt en wat was de in die context gepleegde recidive?</i>
<p>3° het risico dat de veroordeelde de slachtoffers zou lastig vallen;</p> <p><i>Er dient te worden nagegaan of er objectieve gegevens voorhanden zijn die toelaten te denken dat de veroordeelde de slachtoffers zal lastigvallen tijdens de strafuitvoeringsmodaliteit. Bijvoorbeeld:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Hij heeft hen dreigbrieven gezonden of hij bestookt hen via de telefoon.</i> - <i>Hij formuleert ten aanzien van hen wraakzuchtige uitlatingen.</i> - <i>Hij is hen reeds gaan storen tijdens één van zijn verloven.</i> - <i>Hij leeft de in het belang van het slachtoffer opgelegde voorwaarden niet na.</i> - <i>...</i> 	<p>3° het risico dat de veroordeelde de slachtoffers zou lastig vallen;</p> <p><i>Er dient te worden nagegaan of er objectieve gegevens voorhanden zijn die toelaten te denken dat de veroordeelde de slachtoffers zal lastigvallen tijdens de strafuitvoeringsmodaliteit. Bijvoorbeeld:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Hij heeft hen dreigbrieven gezonden of hij bestookt hen via de telefoon.</i> - <i>Hij formuleert ten aanzien van hen wraakzuchtige uitlatingen.</i> - <i>Hij is hen reeds gaan storen tijdens één van zijn verloven.</i> - <i>Hij leeft de in het belang van het slachtoffer opgelegde voorwaarden niet na.</i> - <i>...</i>
<p>4° de houding van de veroordeelde ten aanzien van de slachtoffers van de misdrijven die tot zijn veroordeling hebben geleid;</p> <p><i>Heeft de veroordeelde al dan niet stappen ondernomen in het kader van herstel (betaling van burgerlijke partijen, bemiddeling, deelname aan herstelgerichte activiteiten, enz.) en, in ontkennend geval, vormt zijn houding een tegenaanwijzing voor de strafuitvoeringsmodaliteit?</i></p>	<p>4° de houding van de veroordeelde ten aanzien van de slachtoffers van de misdrijven die tot zijn veroordeling hebben geleid;</p> <p><i>Heeft de veroordeelde al dan niet stappen ondernomen in het kader van herstel (betaling van burgerlijke partijen, bemiddeling, deelname aan herstelgerichte activiteiten, enz.) en, in ontkennend geval, vormt zijn houding een tegenaanwijzing voor de strafuitvoeringsmodaliteit?</i></p>
<p>5° (...);</p>	<p>5° (...);</p>
<p>6° de door de veroordeelde geleverde inspanningen om de burgerlijke partij te vergoeden, rekening houdend met de vermogenssituatie van de veroordeelde zoals die door zijn toedoen is gewijzigd sinds het plegen van de feiten waarvoor hij veroordeeld is.</p> <p><i>Er dient te worden nagegaan welke inspanningen de veroordeelde op dit vlak geleverd heeft, rekening houdend met zijn individuele situatie (heeft hij kunnen</i></p>	<p>6° de door de veroordeelde geleverde inspanningen om de burgerlijke partij te vergoeden, rekening houdend met de vermogenssituatie van de veroordeelde zoals die door zijn toedoen is gewijzigd sinds het plegen van de feiten waarvoor hij veroordeeld is.</p> <p><i>Er dient te worden nagegaan welke inspanningen de veroordeelde op dit vlak geleverd heeft, rekening houdend met zijn individuele situatie (heeft hij kunnen</i></p>

<p>werken in de gevangenis, werd hij geholpen door derden, diende hij te voorzien in de behoeften van zijn gezin?).</p>	<p>werken in de gevangenis, werd hij geholpen door derden, diende hij te voorzien in de behoeften van zijn gezin?).</p>
	<p>Bijkomend is vereist dat het dossier van de veroordeelde een sociaal reclasseringsplan bevat waaruit de perspectieven op reclassering van de veroordeelde blijken.</p>
<p><u>B. Voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering</u></p>	
<p>1. <u>Veroordeling tot een of meerdere vrijheidsstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte drie jaar of minder bedraagt (art. 28, §2)</u></p>	<p>2. <u>Veroordeling tot een of meerdere vrijheidsstraffen waarvan het uitvoerbaar gedeelte meer dan drie jaar bedraagt (art. 47, §2)</u></p>
<p>De VILO kan aan de veroordeelde worden toegekend voor zover er in hoofde van de veroordeelde geen tegenaanwijzingen bestaan waaraan men niet tegemoet kan komen door het opleggen van bijzondere voorwaarden.</p> <p>Die tegenaanwijzingen hebben betrekking op:</p>	<p>De VILO kan aan de veroordeelde worden toegekend voor zover er in hoofde van de veroordeelde geen tegenaanwijzingen bestaan waaraan men niet tegemoet kan komen door het opleggen van bijzondere voorwaarden.</p> <p>Die tegenaanwijzingen hebben betrekking op:</p>
<p>1° (...);</p>	<p>1° (...);</p>
<p>2° een <u>manifest risico voor de fysieke integriteit van derden;</u></p> <p><i>Deze tegenaanwijzing heeft betrekking op het bestaan van een duidelijk, onmiddellijk herkenbaar gevaar voor de fysieke integriteit, zonder dat verder onderzoek zich opdringt.</i></p>	<p>2° het risico van het plegen van <u>nieuwe ernstige strafbare feiten;</u></p> <p><i>De wet laat een zeker risico van het plegen van lichte inbreuken toe. Er dient te worden nagegaan of de in vrijheid gestelde veroordeelde een objectief risico vertoont om te hervallen in criminaliteit die belangrijke maatschappelijke onrust teweegbrengt of op significante wijze recidive zal plegen in hetzelfde type van criminaliteit als deze die de in uitvoering zijnde veroordelingen heeft gerechtvaardigd. Bijvoorbeeld:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Aard van de gepleegde feiten. - Rekening houden met het opvangmilieu en de personen met wie de veroordeelde omgaat. - Kunnen de omstandigheden waarin de feiten gepleegd zijn (criminogenese) zich voordoen tijdens de strafuitvoeringsmodaliteit?

	<ul style="list-style-type: none"> - Wat is de houding van de veroordeelde ten aanzien van de feiten en de slachtoffers? - Is er sprake van gerechtelijke antecedenten (aard van de feiten en perioden van overtreding)? - Zijn vroegere maatregelen op dit vlak reeds mislukt en wat was de in die context gepleegde recidive? - ...
<p>3° het risico dat de veroordeelde zijn slachtoffers zou lastig vallen;</p> <p><i>Er dient te worden nagegaan of er objectieve gegevens voorhanden zijn die toelaten te denken dat de veroordeelde de slachtoffers zal lastigvallen tijdens de strafuitvoeringsmodaliteit. Bijvoorbeeld:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Hij heeft hen dreigbrieven gezonden of hij bestookt hen via de telefoon. - Hij formuleert ten aanzien van hen wraakzuchtige uitlatingen. - Hij is hen reeds gaan storen tijdens één van zijn verloven. - Hij leeft de in het belang van het slachtoffer opgelegde voorwaarden niet na. - ... 	<p>3° het risico dat de veroordeelde de slachtoffers zou lastigvallen;</p> <p><i>Er dient te worden nagegaan of er objectieve gegevens voorhanden zijn die toelaten te denken dat de veroordeelde de slachtoffers zal lastigvallen tijdens de strafuitvoeringsmodaliteit. Bijvoorbeeld:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Hij heeft hen dreigbrieven gezonden of hij bestookt hen via de telefoon. - Hij formuleert ten aanzien van hen wraakzuchtige uitlatingen. - Hij is hen reeds gaan storen tijdens één van zijn verloven. - Hij leeft de in het belang van het slachtoffer opgelegde voorwaarden niet na. - ...
<p>4° de door de veroordeelde geleverde inspanning om de burgerlijke partij te vergoeden, rekening houdend met de vermogenssituatie van de veroordeelde zoals die door zijn toedoen is gewijzigd sinds het plegen van de feiten waarvoor hij veroordeeld is.</p> <p><i>Er dient te worden nagegaan welke inspanningen de veroordeelde op dit vlak geleverd heeft, rekening houdend met zijn individuele situatie (heeft hij kunnen werken in de gevangenis, werd hij geholpen door derden, diende hij te voorzien in de behoeften van zijn gezin?).</i></p>	<p>4° de door de veroordeelde geleverde inspanningen om de burgerlijke partijen te vergoeden, rekening houdend met de vermogenssituatie van de veroordeelde zoals die door zijn toedoen is gewijzigd sinds het plegen van de feiten waarvoor hij veroordeeld is.</p> <p><i>Er dient te worden nagegaan welke inspanningen de veroordeelde op dit vlak geleverd heeft, rekening houdend met zijn individuele situatie (heeft hij kunnen werken in de gevangenis, werd hij geholpen door derden, diende hij te voorzien in de behoeften van zijn gezin?).</i></p>
<p><u>C. De vermindering van de duur van de door de rechter uitgesproken ontzetting van het recht in een bepaalde aangewezen zone te wonen, te verblijven of er zich te vertonen (art. 28, §3 en art. 47, §3)</u></p>	
<p>De vermindering van de duur van de door de rechter uitgesproken ontzetting van het recht in een bepaalde aangewezen zone te wonen, te verblijven of er zich te vertonen kan aan de veroordeelde worden toegekend voor zover er in hoofde van de veroordeelde geen tegenaanwijzingen bestaan die betrekking hebben op het risico dat de veroordeelde de slachtoffers zou lastig vallen.</p>	

Zowel voor de veroordeelden met vrijheidsstraffen van drie jaar of minder als voor de veroordeelden met vrijheidsstraffen van meer dan drie jaar dient voor de toekenning van deze modaliteit dus slechts één tegenaanwijzing te worden nagegaan, nl. het risico dat de veroordeelde de slachtoffers zou lastigvallen.

DEEL 2: TERRITORIAAL BEVOEGDE SUR(B)

I. Algemene regel (art. 635, eerste lid, Ger.W.)

- ❑ De **gevangenis waar de veroordeelde gedetineerd is** op het ogenblik van zijn eerste aanvraag van een strafuitvoeringsmodaliteit bepaalt welke SUR(B) bevoegd is: dit is **de SUR(B) van het rechtsgebied van het hof van beroep waarin de betrokken gevangenis is gelegen**, behoudens de door de Koning⁴ bepaalde uitzonderingen.
- ❑ Voor de veroordeelde die gedetineerd is in een gevangenis in het **tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad**, is de taal waarin de **zwaarste veroordeling** geweest is, bepalend: is die zwaarste veroordeling in het Frans geweest, dan is de SUR(B) Brussel (Franstalige kamer) bevoegd; is die geweest in het Nederlands, dan is de SUR(B) Brussel (Nederlandstalige kamer) bevoegd.
- ❑ In bepaalde gevallen kan de veroordeelde **kiezen** naar welke SUR(B) het dossier gestuurd moet worden. Dit geldt in volgende gevallen:
 - De veroordeelde verblijft in een gevangenis in het **Nederlandse taalgebied**, terwijl de zwaarste veroordeling in het Frans is geweest: de veroordeelde kiest aan de hand van bijlage 1 naar welke (Franstalige) SUR(B) zijn dossier moet worden gezonden (art. 23ter, lid 1, wet Taalgebruik gerechtszaken);
 - De veroordeelde verblijft in een gevangenis in het **Franse taalgebied**, terwijl de zwaarste veroordeling in het Nederlands is geweest: de veroordeelde kiest aan de hand van bijlage 1 naar welke (Nederlandstalige) SUR(B) zijn dossier moet worden gezonden (art. 23ter, lid 1, wet Taalgebruik gerechtszaken);
 - De veroordeelde verblijft in een gevangenis in het **tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad** en de zwaarste veroordeling is geweest in het Frans, terwijl hij behoort tot de Nederlandse taalrol: de veroordeelde kiest aan de hand van bijlage 2 naar welke kamer van de SUR(B) Brussel zijn dossier moet worden gezonden⁵;
 - De veroordeelde verblijft in een gevangenis in het **tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad** en de zwaarste veroordeling is geweest in het Nederlands, terwijl hij behoort tot de Franse taalrol: de veroordeelde kiest aan de hand van bijlage 2 naar welke kamer van de SUR(B) Brussel zijn dossier moet worden gezonden⁶.

- ❑ Die **SUR(B)**, voor zover het verzoek tot toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit ontvankelijk werd verklaard, **blijft** dan **bevoegd** voor elke beslissing tot op het moment van de **definitieve invrijheidstelling**, ongedacht in welke gevangenis de veroordeelde nadien (nog) zou verblijven.

De uitzonderingen op die regel worden onder punt II toegelicht.

⁴ KB van 29 januari 2007 tot vaststelling van de territoriale bevoegdheid van de strafuitvoeringsrechtbanken. In dat KB wordt per SUR(B) gespecificeerd voor welke gevangnissen zij bevoegd is. Let op, dit KB is op ogenblik van schrijven van deze omzendbrief niet volledig: de gevangnissen van Marche-en-Famenne, Leuze-en-Hainaut, Beveren en Haren worden er nog niet in vermeld. Idem voor de (nog op te richten) detentiehuisen. Dat houdt in dat voor die gevangnissen de gewone regel van art. 635, eerste lid, Ger.W. speelt: SUR(B) van rechtsgebied hof van beroep waarin de gevangenis is gelegen van waaruit aanvraag wordt ingediend.

⁵ In een arrest van 4 december 2018 heeft het Hof van Cassatie bepaald dat de veroordeelde die opgesloten is in een gevangenis gelegen in het tweetalig gebied van Brussel-Hoofdstad (ook de gevangenis te Haren zal daar dus onder vallen) over de keuzemogelijkheid, bepaald in artikel 23ter Taalwet Gerechtszaken, beschikt.

⁶ Idem.

- In de hierna volgende **tabel** wordt bovenstaande bevoegdheidsverdeling schematisch samengevat en geconcretiseerd voor elke gevangenis.

Gevangenis/detentiehuis waar de veroordeelde gedetineerd is op het ogenblik dat hij zijn (eerste) aanvraag voor een strafuitvoeringsmodaliteit indient	Bijkomende criteria	Bevoegde SUR(B)
Antwerpen, Hasselt, Hoogstraten, Mechelen, Merksplas, Turnhout, Wortel		Antwerpen
Brugge, Dendermonde, Gent, Ieper, Oudenaarde, Ruiselede, Kortrijk		Gent
Bergen, Doornik, Jamioulx, Namen, Leuze-en-Hainaut		Bergen
Aarlen, Dinant, Hoei, Lantin, Marche-en-Famenne, Marneffe, Saint-Hubert, Verviers		Luik
Leuven-Centraal, Leuven-Hulp		Brussel (Nederlandstalige Kamer)
Andenne, Itter, Nijvel		Brussel (Franstalige Kamers)
Brussel, Haren	<ul style="list-style-type: none"> • de veroordeelde behoort tot de Nederlandse taalrol en • de zwaarste veroordeling is geweest in het Nederlands 	Brussel (Nederlandstalige Kamer)
Brussel, Haren	<ul style="list-style-type: none"> • de veroordeelde behoort tot de Franse taalrol en • de zwaarste veroordeling is geweest in het Frans 	Brussel (Franstalige Kamers)
Gevallen waarin de veroordeelde kan kiezen		
Brussel, Haren	<ul style="list-style-type: none"> • de veroordeelde behoort tot de Nederlandse taalrol en de zwaarste veroordeling is geweest in het Frans • de veroordeelde behoort tot de Franse taalrol en de zwaarste veroordeling is geweest in het Nederlands 	de veroordeelde kies t aan welke kamer van de SUR(B) Brussel het dossier gezonden wordt
Gevangenis in het Nederlandse taalgebied	<ul style="list-style-type: none"> • zwaarste veroordeling geweest in het Frans 	de veroordeelde kies t de bevoegde SUR(B): Luik, Bergen, of Brussel (Franstalige Kamers)
Gevangenis in het Franse taalgebied	<ul style="list-style-type: none"> • zwaarste veroordeling geweest in het Nederlands 	De veroordeelde kies t de bevoegde SUR(B): Antwerpen, Gent, Brussel (Nederlandstalige Kamer)

II. De uitzonderingen

Er bestaan twee uitdrukkelijk bij wet voorziene uitzonderingen op het principe dat wanneer éénmaal de bevoegdheid van de SUR of SURB bepaald is, die rechter of rechtbank bevoegd blijft tot de definitieve invrijheidstelling van de veroordeelde:

A. Wijziging van SUR of SURB op verzoek van de bevoegde SUR of SURB (art. 635, lid 2 Ger. Wb.)

De bevoegde SUR of SURB kan het, op elk ogenblik en in uitzonderlijke gevallen die de wet niet preciseert, aangewezen achten om haar bevoegdheid over te dragen aan een andere SUR of SURB (die dat ook moet aanvaarden).

B. Wijziging van bevoegdheid ten gevolge van een herroeping (art. 635, lid 3 Ger. Wb.)

Indien de strafuitvoeringsmodaliteit is **herroepen**, wordt de bevoegdheid van de SUR of SURB **opnieuw** bepaald door de gevangenis waar de veroordeelde gedetineerd is en van waaruit hij een nieuw verzoek indient. Bijvoorbeeld: de SURB van Gent zal bevoegd zijn indien een veroordeelde, wiens elektronisch toezicht door de SURB van Antwerpen herroepen is, nadien vanuit de gevangenis van Dendermonde een nieuw verzoek indient.

DEEL 3: PRINCIPES OMTRENT HET GEBRUIK DER TALEN DOOR MEDEWERKERS VAN DG EPI IN DE PROCEDURES SUR EN SURB

Rekening houdend met de wetgeving op het gebruik der talen in bestuurszaken moeten de procedures worden gevoerd in de taal van het gebied waar de gevangenis gelegen is. In de gevangenissen gelegen in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad moet de procedure worden gevoerd in de taal van het vonnis of arrest dat de zwaarste straf oplegt.

Zoals reeds toegelicht in deel 2, heeft het Hof van Cassatie bepaald dat de veroordeelde die opgesloten is in een gevangenis gelegen in het tweetalig gebied van Brussel-Hoofdstad over de keuzemogelijkheid, bepaald in artikel 23ter van de wet op het gebruik der talen in gerechtszaken, beschikt. Dat betekent dat de veroordeelde die opgesloten is in een Brusselse gevangenis en van wie de zwaarste veroordeling gewezen is in een andere landstaal dan die van de taalrol waartoe hij behoort, kan kiezen aan welke kamer van de SURB van Brussel (NL of FR) zijn dossier verzonden wordt.

De toepassing van de wetgeving op het gebruik der talen in bestuurszaken heeft volgende gevolgen:

- Alle documenten die uitgaan van de personeelsleden van de inrichting moeten opgesteld worden in de taal van het gebied waar de gevangenis gelegen is.

In de gevangenissen gelegen in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad worden de documenten opgesteld in de taal van het vonnis of arrest dat de zwaarste straf oplegt of in de taal van de gekozen kamer van de strafuitvoeringsrechtbank van Brussel in geval het een veroordeelde betreft die tot de taalrol van een andere landstaal behoort dan die van het vonnis of arrest dat de zwaarste straf oplegt.

- Dezelfde regel moet ook worden toegepast bij het horen van de veroordeelde door de directeur.
- De veroordeelde die geen kennis heeft van de gehanteerde taal kan – op kosten van de overheid – de bijstand van een tolk vragen en kan een vertaling vragen van de documenten in één van de andere nationale talen, met uitzondering van de documenten afkomstig uit de gerechtelijke procedure (hij heeft in principe de procedureregels kunnen doen gelden die hem zouden toelaten te worden berecht in een taal die hij begrijpt).
- De ééntalige personeelsleden kunnen een vertaling vragen van de stukken van het dossier die in een andere nationale taal zijn opgesteld, met inbegrip van de documenten afkomstig uit de gerechtelijke procedure.
- Om tegemoet te komen aan deze verplichtingen, zal een beroep moeten gedaan worden op een beëdigde tolk of vertaler, met wie een aannemingsovereenkomst zal worden afgesloten. Indien het verschuldigde bedrag, voor één tolk of vertaler op jaarbasis, meer bedraagt dan de som die u toegelaten is om alleen te besteden moet goedkeuring gevraagd worden aan de dienst boekhouding. De betaling gebeurt op basis van een reglementair opgestelde schuldvordering of van een factuur, waarbij de aannemingsovereenkomst wordt gevoegd.

DEEL 4: PROCEDURE VOOR DE TOEKENNING VAN STRAFUITVOERINGSMODALITEITEN DOOR DE SUR

I. Welke veroordeelden vallen onder de toepassing van de WERP?

A. Gefaseerde inwerkingtreding

De bepalingen van de WERP inzake de vrijheidsstraffen van drie jaar en minder, treden **in werking op 1 september 2022**⁷.

Bij de wet van 18 mei 2022⁸ is er echter voor gekozen om de wet niet meteen op 1 september 2022 in werking te laten treden voor *alle* veroordeelden met een straf totaal tot en met 3 jaar, maar om de wet **gefaseerd in werking te laten treden**:

- vanaf **1 september 2022** wordt de wet van toepassing op veroordeelden met een straf totaal van **meer dan 2 jaar tot en met 3 jaar**;
- vanaf (uiterlijk⁹) **1 september 2023** wordt de wet van toepassing op veroordeelden met een straf totaal van **2 jaar of minder**.

Onder het “straf totaal” dient te worden verstaan: het uitvoerbare gedeelte¹⁰ van één of meer vrijheidsbenemende straffen samengeteld. Met “vrijheidsbenemende straffen” worden zowel de hoofdgevangenisstraffen als de vervangende gevangenisstraffen (voor de geldboete, de autonome straf elektronisch toezicht, de autonome probatiestraf en de autonome werkstraf) bedoeld.

Zo lang de wet nog niet van toepassing is op een veroordeelde, blijven op hem de omzendbrieven voorlopige invrijheidstelling¹¹ en elektronisch toezicht¹² van toepassing.

B. Overgangsbepaling

Naast de gefaseerde inwerkingtreding, is er ook een **belangrijke overgangsbepaling** van toepassing¹³. Ingevolge die overgangsbepaling, zullen verschillende veroordeelden met een straf totaal van meer dan 2 jaar tot en met 3 jaar ook na 1 september 2022 nog onder het huidige systeem van de omzendbrieven blijven vallen (en hetzelfde zal gelden voor de veroordeelden met een straf totaal van 2 jaar of minder op het ogenblik dat de wet ook voor die strafcategorie in werking treedt).

⁷ Inwerkingtreding van de wet is voorzien op 1 september 2022 om 00.01 uur; een vonnis/arrest geveld op 1 september is dus een uitspraak die dateert van na de inwerkingtreding van de wet.

⁸ Wet van 18 mei 2022 tot uitstel van de inwerkingtreding van de bepalingen inzake de uitvoering van vrijheidsstraffen van drie jaar of minder, *B.S.* 25 mei 2022.

⁹ De Koning kan immers een vroegere datum van inwerkingtreding bepalen.

¹⁰ Bij straffen met uitstel, gaat het dus om het effectieve gedeelte van de straf.

¹¹ MO 1817 van 15 juli 2015, zoals officieus gecoördineerd d.d. 22 juli 2021, betreffende de voorlopige invrijheidstelling van veroordeelden die één of meer vrijheidsstraffen ondergaan waarvan het uitvoerbaar gedeelte drie jaar of minder bedraagt.

¹² MO ET/SE-2 van 17 juli 2013, zoals officieus gecoördineerd d.d. 4 juli 2017, betreffende de reglementering inzake het elektronisch toezicht als strafuitvoeringsmodaliteit voor gevangenisstraffen wanneer het totaal in uitvoering zijnde gevangenisstraffen drie jaar niet overschrijdt.

¹³ Zie artikel 16 wet van 29 juni 2021 tot operationalisering van de procedure voor de uitvoering van vrijheidsstraffen van drie jaar of minder, *BS* 14 juli 2021, 70445.

De overgangsbepaling luidt als volgt:

*“Met inachtneming van de datum van inwerkingtreding bedoeld in artikel 17¹⁴, zijn de bepalingen van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten die betrekking hebben op de door de strafuitvoeringsrechter toe te kennen strafuitvoeringsmodaliteiten bepaald in titel V, van toepassing op veroordeelden die **uitsluitend een vonnis of arrest uitvoeren voor vrijheidsstraffen van drie jaar of minder, uitgesproken na de inwerkingtreding van deze wet, voor zover deze in kracht van gewijsde zijn getreden, tenzij de veroordeelde schriftelijk verzoekt om toch toepassing te maken van de voormelde bepalingen.***

*Ingeval een veroordeelde overeenkomstig het eerste lid, het voorwerp uitmaakt van de toepassing van de voormelde bepalingen en er ten aanzien van hem **nadien een straf in uitvoering komt** die werd uitgesproken voor de inwerkingtreding van deze wet, voor zover deze veroordeling in kracht van gewijsde is getreden, blijven de voormelde bepalingen van toepassing.*

*In afwijking van het eerste en tweede lid zijn de voormelde bepalingen onmiddellijk van toepassing op de veroordeelde die het voorwerp uitmaakt van één of meer veroordelingen tot een vrijheidsstraf waarvan het totaal uitvoerbaar gedeelte drie jaar of minder bedraagt voor zover er aan één van de veroordelingen een **terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank** verbonden is. Het elektronisch toezicht dat de veroordeelde werd toegekend vóór de inwerkingtreding van deze wet, wordt verder opgevolgd overeenkomstig de voormelde bepalingen.*

*In afwijking van het eerste en het tweede lid blijft het **door de penitentiaire administratie toegekende elektronisch toezicht**, dat lopende is op het ogenblik dat de bepalingen die betrekking hebben op de door de strafuitvoeringsrechter toe te kennen strafuitvoeringsmodaliteiten bepaald in titel V op de veroordeelde van toepassing worden, verder lopen totdat het vonnis van de strafuitvoeringsrechter over het elektronisch toezicht in kracht van gewijsde is getreden.”*

C. Concreet: op welke veroordeelden is de wet van toepassing?

Bij de toepassing van de overgangsbepaling staan **4 principes** centraal en er geldt ook een **specifieke overgangsbepaling** voor de veroordeelde op wie de wet van toepassing wordt, terwijl hij reeds onder ET toegekend door de penitentiaire administratie staat.

Belangrijke inleidende opmerkingen:

- Voor de toepassing van deze overgangsbepaling dienen de veroordelingen **in kracht van gewijsde getreden** te zijn.

Hierna wordt bedoeld met:

- **‘oude veroordelingen’**: veroordelingen uitgesproken voor 1 september 2022;
- **‘nieuwe veroordelingen’**: veroordelingen uitgesproken op of na 1 september 2022.

¹⁴ Dit is het artikel waarin de gefaseerde inwerkingtreding wordt geregeld.

- De principes worden hieronder geconcretiseerd voor de periode vanaf 1 september 2022 en dus voor de veroordeelden met een straf totaal van meer dan 2 jaar tot en met 3 jaar, maar gelden *mutatis mutandis* ook voor het ogenblik waarop de wet in werking treedt voor de veroordeelden met een straf totaal van 2 jaar of minder.

PRINCIPE 1: de wet is van toepassing op de veroordeelde die uitsluitend straffen ondergaat die uitgesproken zijn vanaf 1 september 2022 (eerste lid overgangsbepaling).

Elke woord is hier belangrijk. “Uitsluitend” betekent dat *alle* veroordelingen nieuwe veroordelingen moeten zijn, d.w.z. uitgesproken na de inwerkingtreding van de wet (1 september 2022). Van belang is dus de **datum van de uitspraak** en niet wanneer de veroordeling in kracht van gewijsde trad.

Om de datum van de uitspraak te bepalen, geldt het volgende voor vervangende gevangenisstraffen en voor herroeping van straffen met (probatie)uitstel:

- Vervangende gevangenisstraffen:

Voor de uitvoering van de vervangende gevangenisstraffen bij niet-uitvoering van een autonome probatiestraf, autonome werkstraf, autonome straf onder elektronisch toezicht, bij niet betaling van een geldstraf (beslissing van het openbaar ministerie) geldt als criterium de datum van de veroordeling waarbij de autonome straf/geldboete en vervangende gevangenisstraf werd opgelegd, en zal de wet dus pas van toepassing zijn wanneer die veroordeling dateert van na de inwerkingtreding van de wet. De beslissing van het openbaar ministerie tot uitvoering van de vervangende gevangenisstraf, ook als deze dateert van na de inwerkingtreding van de wet, speelt dus geen rol.

- Herroeping van (probatie)uitstel:

Vrijheidsstraffen geheel of gedeeltelijke toegekend met (probatie)uitstel kunnen uitvoerbaar worden door een later tussengekomen vonnis/arrest. De herroeping gebeurt in bepaalde gevallen van rechtswege (krachtens de wet), in andere gevallen is de herroeping facultatief en dient deze opnieuw ter beoordeling te worden voorgelegd aan de rechter.

Bij de herroepingen van rechtswege is de wet van toepassing wanneer het vonnis/arrest ingevolge waarvan de eerdere vrijheidsstraffen toegekend met uitstel herroepen worden en uitvoerbaar worden, dateert van na de inwerkingtreding van de wet.

Bij de rechterlijke herroepingen (facultatieve herroepingen van een eenvoudig uitstel of probatieuitstel) op vordering van het Openbaar Ministerie, dient het nieuwe vonnis of arrest te dateren van na de inwerkingtreding van de wet.

Het woord ‘uitsluitend’ betekent ook dat de bepalingen van de wet *niet* van toepassing zijn indien samen met de veroordeling uitgesproken vanaf 1 september 2022, nog één of meer andere veroordelingen **samen/gelijktijdig** ten uitvoer worden gebracht die dateren van voor 1 september 2022.

De wet is ook niet van toepassing indien de veroordeelde op of voor 1 september 2022 **reeds het voorwerp uitmaakt** van de uitvoering van andere vrijheidsbenemende straffen van meer dan 2 jaar tot en met 3 jaar. Die situatie heeft dan immers per definitie betrekking op veroordelingen die zijn uitgesproken voor 1 september 2022.

Dus concreet: de veroordeelde moet een straftotaal van meer dan 2 jaar (tot en met 3 jaar) hebben en alle straffen die dit straftotaal vormen, moeten uitgesproken zijn vanaf 1 september 2022.

Voorbeelden:

- alle veroordeelden die zijn opgesloten (of onder ET of halve vrijheid staan) op of voor 1 september 2022 (dit kan enkel betrekking hebben op oude veroordelingen): omzendbrieven van toepassing;
- veroordeelde opgesloten na 1 september 2022 met een straf van meer dan 2 jaar die is uitgesproken op 15 augustus 2022 (= oude veroordeling) : omzendbrieven van toepassing;
- veroordeelde opgesloten na 1 september 2022 met een straf van meer dan 2 jaar uitgesproken op 15 september 2022 (= nieuwe veroordeling): wet van toepassing.

PRINCIPE 2: eenmaal de wet van toepassing is geworden, dan *blijft de wet van toepassing, ook al wordt er nadien een oude veroordeling (straf uitgesproken voor 1 september 2022) tenuitvoergelegd (tweede lid overgangsbepaling).*

De veroordeelde ondergaat:

- eerst **uitsluitend nieuwe veroordelingen** en
- nadien wordt een **oude veroordeling** in uitvoering gebracht.

In dat geval blijft de veroordeelde onder toepassing van de wet vallen.

De filosofie achter dit principe is om de strafuitvoering van een veroordeelde onder eenzelfde regime te laten verlopen (ofwel onder toepassing van de ministeriële omzendbrieven, ofwel onder de wet) en dat eens één van beide regimes van toepassing is, dit regime ook zoveel mogelijk van toepassing blijft.

Voorbeeld:

Er wordt een straf van 30 maanden, uitgesproken op 15 oktober 2022 ten uitvoer gelegd. Het betreft een nieuwe veroordeling, dus de wet is van toepassing. Een week later wordt een straf van zes maanden uitgesproken op 15 augustus 2022 ten uitvoer gelegd. Niettegenstaande dit een oude veroordeling is, blijft de wet van toepassing.

PRINCIPE 3: veroordeelden met straftotaal van boven de twee jaar en aan een van deze veroordelingen is een TBS verbonden. In dat geval is de wet altijd van toepassing, ongeacht de datum van uitspraak (*derde lid overgangsbepaling*).

De reden achter dit principe is dat deze veroordeelden onder de gelding van de omzendbrieven verstoken blijven van een VLV, in tegenstelling tot de veroordeelden in dezelfde situatie met een straftotaal van meer dan 3 jaar die wel voor een VI in aanmerking komen. Vandaar dat de wet op deze categorie veroordeelden onmiddellijk van toepassing is, ongeacht de datum van uitspraak van de veroordeling (dus ook voor veroordelingen uitgesproken voor 1 september 2022).

Let op: gelet op de gefaseerde inwerkingtreding van de wet, zullen vanaf 1 september 2022 enkel de veroordeelden met een straftotaal van meer dan 2 jaar tot en met 3 jaar en TBS onder de wet vallen.¹⁵

Indien aan die veroordeelde reeds een elektronisch toezicht (ET) werd toegekend door de directeur of de Directie Detentiebeheer (op de hoofdstraf), blijft hij onder elektronisch toezicht staan. De SUR en

¹⁵ Dat de wet van toepassing wordt op deze veroordeelden met een TBS impliceert dat zij voor de hoofdstraf een ET/BD/VI kunnen aanvragen bij de strafuitvoeringsrechter (SUR). Aan het gegeven dat de strafuitvoeringsrechtbank (SURB) bevoegd is voor de uitvoering van de TBS verandert er niets: dit was en blijft voor alle strafcategorieën de bevoegdheid van de SURB. Uiterlijk vier maanden voor het verstrijken van de effectieve hoofdstraf, brengt de directeur dus een advies uit tot vrijheidsbeneming of invrijheidstelling onder toezicht ten aanzien van de SURB.

het OM bij de SURB zijn verder bevoegd om ten aanzien van de onder elektronisch toezicht gestelde veroordeelde beslissingen te nemen.

PRINCIPE 4: keuzerecht (eerste lid overgangsbepaling).

De overgangsbepaling voorziet dat de veroordeelden ook de mogelijkheid hebben om te *kiezen* voor de toepassing van de wet. De wetgever wou de veroordeelden onderling niet discrimineren en iedereen de mogelijkheid geven om voor de wet te kiezen.

De betrokken veroordeelden die zich in de gevangenis bevinden dienen via de overhandiging van een standaardformulier dat vanuit Sidis Suite kan worden afgedrukt, geïnformeerd te worden dat de ministeriële omzendbrieven op hen van toepassing zijn, doch dat ze op elk ogenblik tijdens hun detentie om de toepassing van de wet kunnen vragen (bijlage 27). De tijdsvoorwaarden van de modaliteiten van beide regimes (omzendbrieven en wet) zullen op dat formulier worden ingevuld en er wordt hen meegedeeld dat zij de keuze voor de wet kunnen maken door een bij de griffie te verkrijgen formulier (bijlage 28) in te vullen.

Deze keuze is éénmalig en niet aan een bepaalde termijn verbonden. Eens gekozen voor de toepassing van de wet, blijft de wet van toepassing.

Opnieuw: gelet op de gefaseerde inwerkingtreding, kan dit keuzerecht vanaf 1 september 2022 maar worden uitgeoefend door veroordeelden met een straftotaal van meer dan 2 jaar tot en met 3 jaar.

SPECIFIEKE OVERGANGSBEPALING: wet wordt van toepassing op het ogenblik dat de veroordeelde onder ET toegekend door de penitentiaire administratie staat (vierde lid overgangsbepaling).

In een vierde lid van de overgangsbepaling worden de implicaties van de gefaseerde inwerkingtreding geregeld voor volgende situatie:

- Een veroordeelde heeft een straftotaal van twee jaar of minder, waarvan alle straffen zijn uitgesproken na 1 september 2022. Deze veroordeelde kreeg een ET toegekend door de penitentiaire administratie in toepassing van de ministeriële omzendbrief ET. Dat ET is lopende (de enkelband is al aangesloten).
- *Vervolgens* wordt voor deze veroordeelde een bijkomende straf ten uitvoer gebracht, die eveneens dateert van na 1 september 2022, waardoor een straftotaal in uitvoering komt van meer dan twee jaar (tot en met 3 jaar). Gezien alle straffen zijn uitgesproken na 1 september 2022 valt deze veroordeelde vanaf dat moment onder toepassing van de wet (dit is toepassing van 1ste principe).

Het vierde lid van de overgangsbepaling voorziet dat in dergelijk geval het door de penitentiaire administratie toegekende ET verder blijft lopen totdat het vonnis van de strafuitvoeringsrechter over het verzoek ET in kracht van gewijsde is getreden. De redenering hierachter is dat het onlogisch en tegenaangewezen is om een lopend ET te onderbreken in afwachting van de beslissing van de SUR over ET.

Opdat het ET kan blijven lopen, moet aan de volgende voorwaarden zijn voldaan:

- Ingevolge de aanbeveling van de bijkomende straf wordt de veroordeelde die onder ET staat door de gevangenis uitgenodigd om zich opnieuw aan te bieden in de gevangenis. De veroordeelde

biedt zich ook effectief aan, bij gelegenheid waarvan hij in kennis wordt gesteld van de tenuitvoerlegging van de nieuwe straf;

- De veroordeelde bevindt zich op basis van alle betrokken straffen nog altijd in de tijdsvoorwaarden voor het toegekend krijgen van een ET door de SUR (d.w.z. op 6 maanden na in de tijdsvoorwaarden voor VI);
- De veroordeelde legt een verzoekschrift tot toekenning ET neer op de griffie van de gevangenis;
- De wet bepaalt niet als voorwaarde dat het reeds toegekende ET goed moet verlopen maar dit lijkt evident; dat zal ook het voornaamste onderdeel vormen van het advies voor de SUR.

Overeenkomstig de wet zijn er twee mogelijke procedures: de procedure zonder advies van de directeur en de procedure met advies (zie verder). Aangezien in casu de veroordeelde reeds een straf in uitvoering heeft (waarvoor hij onder ET staat) is de procedure *met advies* van toepassing, wat betekent dat de gevangenisdirecteur instaat voor de adviesverlening.

Vallen **niet** onder deze situatie van de overgangsbepaling:

- De eerste straf tot en met twee jaar dateert van *voor* 1 september 2022. Wanneer in dit geval een bijkomende nieuwe straf ten uitvoer wordt gebracht waardoor het straftotaal boven de twee jaar komt, is de overgangsbepaling van het eerste lid van toepassing. De veroordeelde valt niet onder de wet gezien hij niet uitsluitend straffen in uitvoering heeft die dateren van *na* de inwerkingtreding.
- De eerste straf tot en met twee jaar dateert van na 1 september 2022, maar het ET toegekend door de penitentiaire administratie was nog niet beginnen lopen; de veroordeelde bevindt zich op het moment van aanbeveling van de nieuwe straf nog in strafonderbreking (SO in afwachting van ET). In dat geval wordt de veroordeelde uitgenodigd om naar de gevangenis te komen en blijft hij opgesloten. In geval van een aanvraag ET/VI dient hij de verdere procedure voor de SUR in de gevangenis af te wachten.

BIJZONDERE GEVALLEN

Hieronder worden een reeks bijzondere gevallen vermeld die zeker zullen voorkomen. Het is niet mogelijk om te anticiperen op alle bijzondere situaties die zich kunnen voordoen. In geval van twijfel kan u zich richten tot de directie juridische ondersteuning.

- a) Er wordt een nieuwe veroordeling tot straf van meer dan twee jaar in uitvoering gebracht, en ingevolge die veroordeling wordt een eerder (op 'oude' veroordelingen) toegekende voorlopige invrijheidstelling (VLV) herroepen.**

Dit geval is een toepassing van het tweede principe: door de tenuitvoerlegging van de nieuwe veroordeling van straf van meer dan 2 jaar, valt de veroordeelde onder de toepassing van de wet. Wanneer ingevolge die veroordeling nadien een eerder toegekende VLV zou worden herroepen en tenuitvoergelegd, wordt dat aanzien als een tenuitvoerlegging van een oude veroordeling, waardoor de wet van toepassing blijft.

- b) De veroordeelde ondergaat een oude veroordeling, waartegen verzet werd aangetekend in de buitengewone termijn. Nadien worden één of meerdere nieuwe veroordelingen (straftotaal meer dan 2 jaar) aanbevolen. En vervolgens wordt het verzet aangetekend tegen de oude veroordeling ontvankelijk verklaard en die veroordeling valt weg.**

In eerste instantie zijn op deze veroordeelde de omzendbrieven van toepassing, maar op het moment dat de oude veroordeling wegvalt (ontvankelijk verklaard verzet), ondergaat de veroordeelde nog

uitsluitend nieuwe veroordelingen. Dit is een geval waarin er wel moet geswitcht worden van systeem 'omzendingen' naar systeem 'wet' zonder dat de veroordeelde er zelf om verzoekt. Als nadien de veroordeling op verzet wordt aanbevolen, blijft de wet van toepassing omdat (ook) die veroordeling een nieuwe veroordeling zal zijn.

De omgekeerde situatie is ook denkbaar: eerst wordt een nieuwe veroordeling in uitvoering gebracht, waarna een oude veroordeling wordt aanbevolen. De nieuwe veroordeling valt weg (ontvankelijk verklaard verzet) nadat de oude veroordeling werd aanbevolen. De ministeriële omzendingen worden opnieuw van toepassing; er moet wel rekening gehouden worden met de situatie waarin de SUR al gevat zou zijn. In dat geval moet de SUR eerst uitspraak doen/bevestigen dat hij niet meer bevoegd is, alvorens de omzendingen kunnen toegepast worden. Het is aangewezen in dat geval de SUR onmiddellijk in te lichten van de gewijzigde situatie met de vraag om snel een uitspraak te doen.

c) Bijzondere, tijdelijke hypothese: niet-definitieve veroordeling op 1 september 2022.

Een bijzondere, tijdelijke hypothese bestaat erin dat op 1 september 2022 een nog niet in kracht van gewijsde getreden veroordeling, uitgesproken voor 1 september 2022, op de opsluitingsfiche kan staan (= titel van voorlopige hechtenis). Die situatie kan leiden tot de toepasselijkheid van de wet *of* van de omzendingen, afhankelijk van het feit of er al dan niet een rechtsmiddel wordt ingesteld tegen die veroordeling:

Veroordeling eerste aanleg

1. Indien *beroep* wordt ingesteld, zal de veroordeling uitgesproken in beroep een nieuwe veroordeling zijn, zodat de wet van toepassing is.
2. Indien *geen beroep* wordt ingesteld, treedt de veroordeling in kracht van gewijsde na 1 september 2022, maar blijft het een oude veroordeling, zodat de omzendingen van toepassing zijn.

Veroordeling in beroep

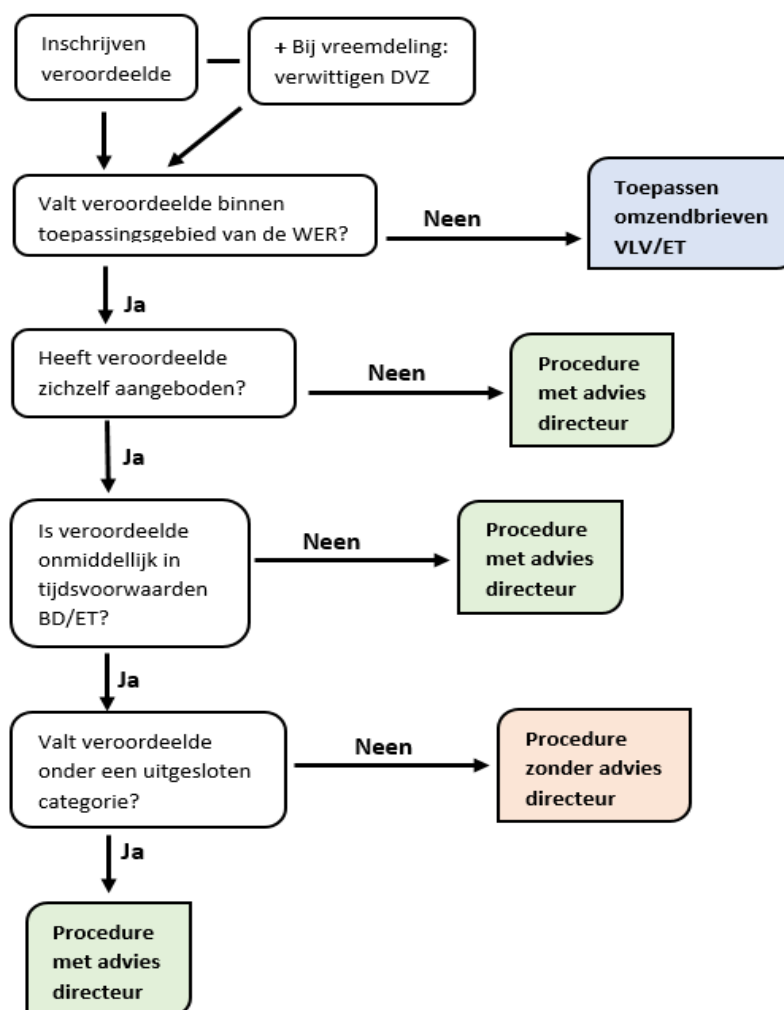
1. Indien *cassatieberoep* wordt ingesteld tegen een arrest uitgesproken voor 1 september 2022:
 - cassatieberoep leidt tot een verbreking met verwijzing naar een ander hof van beroep: de (uiteindelijke) veroordeling uitgesproken in beroep zal een nieuwe veroordeling zijn, zodat de wet van toepassing is.
 - cassatieberoep wordt afgewezen: arrest is in kracht van gewijsde getreden na 1 september 2022, maar het blijft een veroordeling uitgesproken voor 1 september: omzendingen zullen van toepassing zijn.
2. Ook als *geen cassatieberoep* wordt ingesteld, treedt de veroordeling in kracht van gewijsde na 1 september 2022, maar blijft het een oude veroordeling, zodat de omzendingen van toepassing zijn.

II. Overzicht van de toepasselijke procedures

Voor de veroordeelden met een straf totaal tot en met 3 jaar die onder de toepassing van de WERP vallen (zie punt I) zijn er op procedureel vlak volgende mogelijkheden:

- ofwel kan de veroordeelde onmiddellijk na de inschrijving in de gevangenis een opschorting van de uitvoering van zijn straf(fen) genieten en wacht hij 'thuis' de beslissing van de SUR af (= **procedure zonder advies van de directeur**, artikel 29, § 2/1 WERP, zie punt IV);
- ofwel blijft de veroordeelde opgesloten en verloopt de procedure vanuit detentie naar analogie met de SURB-procedure voor veroordeelden met een straf totaal boven de 3 jaar (= **procedure met advies van de directeur**, zie punt V).

Onderstaande **beslissingsboom** geeft schematisch weer in welke gevallen de ene of de andere procedure van toepassing is.

Daarnaast is er nog een bijzondere procedure omtrent de vermindering van de duur van de door de rechter uitgesproken ontzetting van het recht in een bepaalde aangewezen zone te wonen, te verblijven of er zich te vertonen. Die wordt toegelicht in punt VI.

III. Procedurestappen die gemeenschappelijk zijn aan de procedure zonder en met advies directeur

A. Opsluiting

Elke veroordeelde wordt ingeschreven in Sidis Suite. Een opsluitingsfiche wordt gegenereerd. De toelaatbaarheidsdata worden berekend.

B. Melding aan DVZ

Wanneer de veroordeelde een vreemdeling betreft, wordt de opsluiting gemeld aan DVZ overeenkomstig punt II, 2., a), van de MO 1815bis.

C. Controle toepasselijkheid van de wet

Er wordt nagegaan of de bepalingen van de WERP op de veroordeelde van toepassing zijn (zie punt I.).

D. Aanmaak dossier in het geïntegreerd elektronisch justitieel opvolgingsdossier

Indien de bepalingen van de WERP van toepassing zijn, creëert de griffie een dossier in luik 5 van het geïntegreerd elektronisch justitieel opvolgingsdossier (verder: **GEJO**).

Wanneer een veroordeelde opgesloten wordt, zullen op het dashboard in GEJO reeds meerdere data beschikbaar zijn, met name:

- wat de vonnissen betreft: de metagegevens van de veroordeelde (naam, voornaam, veroordelingsgegevens, vonnisuittreksel) en desgevallend het vonnisafschrift;
- wat de arresten betreft: metagegevens van de veroordeelde (naam, voornaam, veroordelingsgegevens, vonnisuittreksel) en het arrestafschrift.

Deze gegevens kunnen gebruikt worden om het dossier van de veroordeelde in luik 5 aan te maken.

Indien het afschrift van het vonnis of arrest (op te zoeken op naam of via vonnis- of arrestnummer) niet beschikbaar zou zijn op het dashboard, vraagt de griffie van de gevangenis het vonnis/arrest op:

- in de procedure *zonder* advies directeur (zie verder): bij het openbaar ministerie bij de SURB, dat het opvraagt bij de griffie van rechtbank of hof en het na ontvangst oplaadt in GEJO;
- in de procedure *met* advies directeur (zie verder): volgens de gebruikelijke wijze, nl. bij het openbaar ministerie bij de SURB, dat het opvraagt bij de griffie van rechtbank of hof en het na ontvangst bezorgt aan de griffie van de gevangenis, die het aansluitend oplaadt in GEJO.

NB. Dit vonnis of arrest is o.a. noodzakelijk om snel te bepalen of de veroordeelde al dan niet onder de procedure zonder advies van de directeur zal vallen. Omdat het vonnis of arrest in een eerste fase niet in alle gevallen beschikbaar zal zijn in GEJO, is voorzien dat het **gevangenisbriefje** alle vereiste vermeldingen zal bevatten om te bepalen of de veroordeelde al dan niet onder de procedure zonder advies van de directeur valt (zie punt E.): het bevat de gegevens van het vonnis/arrest (welke instantie/ datum van uitspraak), of het vonnis op tegenspraak/bij verstek werd uitgesproken, de datum en wijze van betekening, de hoogte van de straf, de inbreuken/tenlasteleggingen waarvoor men veroordeeld werd en de begin-en einddatum van de feiten.

E. Controle van de voorwaarden

Er wordt nagegaan of cumulatief voldaan is aan de volgende voorwaarden:

- 1) De veroordeelde heeft zich **spontaan** aangeboden na ontvangst van het gevangenisbriefje (**zelfaanbod**)¹⁶.

Definitie zelfaanbod: een persoon veroordeeld tot een effectieve gevangenisstraf die zich **spontaan** begeeft naar de gevangenis met het gevangenisbriefje dat hij ontvangen heeft om zijn straf te ondergaan¹⁷.

- 2) De veroordeelde is, op het ogenblik van opsluiting in de gevangenis en rekening houdend met de eventuele voorhechtenis, **onmiddellijk in de tijdsvoorwaarden** voor de toekenning van BD en ET.

NB. *Gedurende de periode dat de wet enkel in werking is getreden voor de veroordeelden met een straftotaal van meer dan 2 jaar tot en met 3 jaar, zal dus enkel een veroordeelde met een toe te rekenen voorhechtenis aan deze voorwaarde kunnen voldoen; zonder voorhechtenis komen enkel de veroordeelden met 18 maanden straftotaal onmiddellijk in de tijdsvoorwaarden voor de toekenning van BD en ET.*

- 3) De veroordeelde **behoort niet tot één van volgende categorieën** (= categorieën veroordeelden voor wie overeenkomstig art. 32 WERP een gespecialiseerd advies vereist is)¹⁸:

- de veroordeelde ondergaat een straf voor feiten bedoeld in de artikelen 371/1 tot 378 van het Strafwetboek, of voor feiten bedoeld in de artikelen 379 tot 387 van hetzelfde Wetboek indien ze gepleegd werden op minderjarigen of met hun deelneming (*zedemisdrijven*).

Gelet op de inwerkingtreding op 1 juni 2022 van het nieuw seksueel strafrecht (wet van 21 maart 2021), zijn voor de feiten gepleegd vanaf 1 juni 2022 de overeenkomstige artikelen van het gewijzigde Strafwetboek van toepassing¹⁹.

¹⁶ Gezien het belang van dit criterium voor de veroordeelde, werd door het openbaar ministerie een uniforme werkwijze vastgelegd inzake de inhoud en wijze van overhandiging van het gevangenisbriefje (zie over de fase die aan de opsluiting voorafgaat: Voorlopige Gemeenschappelijke Omzendbrief COL 06/2022, punt 3.2.3.).

¹⁷ Valt hier niet onder (bron: Voorlopige Gemeenschappelijke Omzendbrief COL 06/2022):

- een persoon veroordeeld tot een effectieve gevangenisstraf die door de politiediensten wordt binnengebracht in uitvoering van een bevel tot gevangenneming, na desgevallend een seining daartoe in de ANG;
- een persoon die is uitgeleverd naar aanleiding van een Europees Aanhoudingsbevel (EAB) of uitleveringsverzoek;
- een persoon die door de Raadkamer/K.I. onder de banden (V.H. – V.H. onder ET) werd verwezen en veroordeeld wordt tot een effectieve gevangenisstraf;
- een persoon lastens wie een onmiddellijke aanhouding werd uitgesproken en waarvan een rechter dus oordeelde dat er onttrekkings- of recidivegevaar is.

Ofwel wordt deze persoon ter zitting aangehouden en door de politiediensten overgebracht naar de gevangenis, ofwel wordt door het parket onmiddellijk een bevel tot gevangenneming opgesteld.

Zelfs als de persoon lastens wie een onmiddellijke aanhouding werd uitgesproken zich spontaan aanbiedt in de gevangenis (tussen uitspraak en uitvoering bevel tot gevangenneming) valt hij niet onder het toepassingsgebied van artikel 29, § 2/1 bij gebreke aan gevangenisbriefje.

¹⁸ Enkel de personen veroordeeld voor zedemisdrijven en terroristische misdrijven zijn uitgesloten. De wet voorziet geen uitsluiting voor veroordeelden zonder recht van verblijf.

¹⁹ De wet van 21 maart 2021 bevat volgende bepaling: “**Art. 116.** *Verwijzingen naar de artikelen 371/1, 371/2, 371/3, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 377bis, 377ter, 377quater, 378, 378bis, 379, 380, 380bis, 380ter, 381, 382, 382bis, 382ter, 382quater, 382quinquies, 383, 383bis, 383bis/1, 384, 385, 386, 387, 388, 389 van het Strafwetboek, onderverdelingen of samenvoegingen daarvan, die zijn opgenomen in bestaande wetboeken, wetten of uitvoeringsbesluiten, worden geacht te verwijzen naar de overeenkomstige bepalingen in hoofdstuk 1 van titel VIII van boek 2 van het Strafwetboek, onderverdelingen of*

Om te bepalen of u te maken heeft met de bedoelde categorie veroordeelden, zal u dus moeten kijken of de veroordeling betrekking heeft op feiten bedoeld in:

- de artikelen **371/1 tot 378** van het Strafwetboek (oud)
- de artikelen **379 tot 387** van het Strafwetboek (oud) indien ze gepleegd werden op minderjarigen of met hun deelneming

of

- de met bovenstaande artikelen overeenstemmende artikelen **417/5 tot 417/41, 417/43 tot 417/47, 417/50, 417/52, 417/54 en 417/55** van het Strafwetboek (nieuw)
- de veroordeelde ondergaat een straf voor feiten bedoeld in titel 1ter van boek II van het Strafwetboek (*terroristische misdrijven*) of vertoont tekenen van gewelddadig extremisme.

Onder “gewelddadig extremisme” wordt verstaan²⁰: “het bevorderen, het aanmoedigen of het plegen van handelingen die tot terrorisme kunnen leiden en waarbij een ideologie wordt verdedigd ter verkondiging van een raciale, nationale, etnische of religieuze suprematie of die in strijd is met de fundamentele waarden en principes van de democratie”.

Operationalisering van de notie ‘vertoont tekenen van gewelddadig extremisme’: enkel voor veroordeelden die voldoen aan de eerste twee voorwaarden (zelfaanbod en onmiddellijk in de tijdsvoorwaarden) en die niet reeds zijn uitgesloten op basis van de feiten van de veroordeling (zedemisdrijven en terroristische misdrijven), dient deze voorwaarde geverifieerd te worden. Concreet moet nagegaan worden of de veroordeelde opgenomen is in de gemeenschappelijke gegevensbank van het OCAD. Daartoe wordt door de griffie van de gevangenis contact genomen met Directie Integrale Veiligheid, cel extremisme, die deze verificatie verricht en dezelfde dag antwoord geeft. De werkwijze is de volgende: Op weekdays stuurt de griffie vóór 16.00 u een e-mail naar de Celex (cel extremisme) op het generieke e-mailadres (celex@just.fgov.be) met als onderwerp ‘SO - WERP’, evenals de gegevens van de gedetineerde (familienaam, voornaam en geboortedatum). In bijlage voegt men de opsluitingsfiche en/of de opsluitingsstukken toe. Celex verricht de verificatie of de betrokken gedetineerde in de gemeenschappelijke gegevensbank van het OCAD opgenomen is en informeert de griffie nog dezelfde dag. Celex kan geen antwoord garanderen nog dezelfde dag op een verzoek dat na 16.00 u wordt verzonden.

F. Resultaat van voorgaande stappen

- 1) Als aan bovenstaande voorwaarden voldaan is, dan is de procedure **zonder advies** directeur van toepassing (zie verder punt IV).
- 2) Als niet aan die voorwaarden voldaan is, is de procedure **met advies** van de directeur van toepassing (zie verder punt V).

In de beide gevallen legt de griffie de uitkomst van deze beoordeling voor aan de directeur die ze dient te bevestigen.

samenvoegingen daarvan, overeenkomstig de concordantietabel in bijlage bij deze wet.” In de COL 05/2022 van 9 juni 2022 wordt het nieuw seksueel strafrecht uitgebreid toegelicht. Na een korte schets van het wetgevend kader (blz.6) verduidelijkt deze omzendbrief de krachtlijnen van de wet van 21 maart 2022 (blz. 7-12) en biedt vervolgens een analyse van de verschillende artikelen en misdrijven (blz. 12-76).

²⁰ Zie art. 32, §2, lid 2 WERP.

IV. Procedure zonder advies directeur (art. 29, § 2/1 WERP)

A. Elektronisch toezicht en beperkte detentie

1. Indienen verzoek ET/BD op de griffie van de gevangenis en opschorting tenuitvoerlegging straf

De griffie van de gevangenis onderneemt de volgende acties ten aanzien van de veroordeelde indien de voorwaarden vermeld in punt III. E. vervuld zijn :

- De griffie licht de veroordeelde onmiddellijk in van het feit dat hij zich in de tijdsvoorwaarden bevindt om een **verzoek tot BD en/of ET** in te dienen.
- De griffie geeft hem uitleg omtrent de inhoud van die strafuitvoeringsmodaliteiten.
- De griffie bezorgt hem een **aanvraagformulier** 'elektronisch toezicht en/of beperkte detentie' (bijlage 3).

Indien de veroordeelde een BD en/of een ET wenst aan te vragen, dient hij zijn **schriftelijk verzoek** (bijlage 3) onmiddellijk in op de griffie van de gevangenis. Hij vermeldt op dat formulier zijn contactgegevens (telefoonnummer, gsm-nummer, e-mailadres,...).

De griffie **vervolledigt dat verzoek** met:

- de gegevens van de territoriaal bevoegde SUR, waar hij zijn dossier moet indienen²¹; (daarbij kan hem ook worden gewezen op de mogelijkheid om zijn dossier online in te vullen en in te dienen via de website van de FOD Justitie: <https://justitie.belgium.be/nl>)
- de uiterste datum waarop de veroordeelde zijn dossier met de relevante elementen op de griffie van de SURB²² moet hebben ingediend (15 werkdagen vanaf het indienen van het verzoek op de griffie van de gevangenis)

en zendt het schriftelijk verzoek van de veroordeelde en de opsluitingsfiche binnen de 24 uur vanaf de ontvangst over aan de **griffie van de SURB** en bezorgt er een afschrift van aan het **OM**. Aan die verplichting wordt voldaan door de documenten op te laden in het GEJO.

De griffie deelt aan de veroordeelde mee dat hij via het door hem gekozen schriftelijke communicatiemiddel (e-mailadres of postadres)²³ in kennis gesteld zal worden van verdere informatie, zoals bv. de mogelijkheid tot het aanvragen van een VI (art. 25/1) of een VILO (art. 26/1) en het ontvangen van de bijhorende documenten of van de aanbeveling van een nieuwe veroordeling. Die keuze wordt bijgehouden in Sidis-suite.

De griffie **overhandigt** aan de veroordeelde:

- een kopie van zijn schriftelijk verzoek BD/ET (bijlage 3);
- het inlichtingenformulier (bijlage 4), dat hij binnen 15 werkdagen dient te vervolledigen en (al dan niet online) dient te bezorgen aan de griffie van de SURB;
- het document 'opschorting van rechtswege van de tenuitvoerlegging van de straf(fen)' (bijlage 5);
- het document 'informatie omtrent de verdere procedure' (bijlage 6), dat mondeling wordt toegelicht door de griffie van de gevangenis.

²¹ De territoriaal bevoegde SUR is de SUR bevoegd voor de gevangenis waar het schriftelijk verzoek werd ingediend (zie deel 2). Als het verzoek bv. werd ingediend op de griffie van de gevangenis van Antwerpen, is de SUR van Antwerpen bevoegd. De bevoegde SUR staat ook vermeld op het verzoek ET/BD waarvan hij een kopie meekrijgt.

²² De alleenzettelende strafuitvoeringsrechter (SUR) en de strafuitvoeringsrechtbank (SURB) hebben geen onderscheiden griffies; het is dezelfde griffie die optreedt voor de beide instanties. Om redenen van coherentie wordt, ook binnen deel 4, dus altijd gesproken over de griffie van de SURB (en niet over de griffie van de SUR).

²³ Deze info wordt bijgehouden in het dossier van de veroordeelde.

De griffie vestigt de aandacht van de veroordeelde op het feit dat:

- ingeval de SUR zijn verzoek tot ET of BD weigert, hij zich op eigen initiatief terug moet aanbieden in de gevangenis binnen de 5 werkdagen nadat het vonnis in kracht van gewijsde is getreden;
- in geval van toekenning BD, hij zich dient aan te bieden binnen de 5 werkdagen nadat het vonnis in kracht van gewijsde is getreden of, ingeval de SUR een latere datum van uitvoerbaarheid heeft bepaald, op die latere datum;
- indien hij zich niet aanbiedt binnen de voormelde termijnen, hij geseind zal worden bij de politie²⁴.

Vervolgens mag de veroordeelde de gevangenis verlaten.

Het indienen van het verzoek tot BD en/of ET leidt immers van rechtswege (d.w.z. automatisch, zonder dat de directeur verdere voorwaarden dient na te gaan of een beslissing dient te nemen) tot de onmiddellijke **opschorting van de tenuitvoerlegging van de straf(fen)** in afwachting van de beslissing van de SUR over het verzoek. De veroordeelde **blijft in vrijheid tot** op het ogenblik dat de beslissing van de SUR in kracht van gewijsde treedt. Wanneer een ET wordt toegekend, blijft de veroordeelde in vrijheid tot aan de effectieve plaatsing van het ET.

In het verdere verloop van deze procedure stelt de directeur het dossier niet samen en geeft hij geen advies. Wanneer de wettelijke toestand wijzigt, dient een geactualiseerde opsluitingsfiche opgeladen te worden in het GEJO.

Opmerking: het is mogelijk dat de veroordeelde zich bij opsluiting reeds in de tijdsvoorwaarden bevindt voor een VI of VILO. In dat geval dient de veroordeelde daarvan ingelicht te worden, alsook van het feit dat hij een aanvraag voor die modaliteit kan indienen. De aanvraag voor VI of VILO leidt niet tot de onmiddellijke opschorting van de tenuitvoerlegging van de straf(fen) in afwachting van de beslissing van de SUR over het verzoek. Er zijn 2 mogelijkheden:

- *ofwel dient de veroordeelde enkel een aanvraag VI/VILO in: de veroordeelde blijft opgesloten in de gevangenis, hij doet zijn aanvraag via bijlage 14 of 15, de procedure vermeld in punt V is van toepassing;*
- *ofwel heeft de veroordeelde een aanvraag ET/BD ingediend: die aanvraag leidt van rechtswege tot de opschorting van de tenuitvoerlegging van de straffen; de veroordeelde doet zijn aanvraag via bijlage 14 of 15 en de griffie overhandigt aan de veroordeelde de bijlage 8 a of 8 b waarmee hij zijn aanvraag VI/VILO vanuit vrijheid kan vervolledigen.*

2. Verder verloop van de procedure

2.1 Indienen dossier op griffie SURB verantwoordelijkheid veroordeelde

Binnen de 15 werkdagen na het indienen van het verzoek tot BD en/of ET op de griffie van de gevangenis, moet de veroordeelde zijn dossier vervolledigen en bezorgen aan de griffie van de SURB. Hij doet dat door het inlichtingenformulier (bijlage 4)²⁵ in te vullen en er de nodige bewijsstukken bij te voegen.

²⁴ Dat staat ook vermeld op het verzoek ET/BD, waarvan hij een kopie meekrijgt.

²⁵ Dat inlichtingenformulier krijgt hij mee naar huis, maar zal ook online beschikbaar zijn en ingevuld kunnen worden.

Het dossier omvat de mededeling van alle elementen die relevant zijn voor de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit:

- Indien het een verzoek tot ET betreft: precieze informatie over de zinvolle dagbesteding, de plaats waar het ET zal worden doorgebracht en het akkoord van de meerderjarige huisgenoten op die plaats;
- Indien het een verzoek tot BD betreft: precieze informatie omtrent de professionele, opleidings- of familiale belangen die zijn aanwezigheid buiten de gevangenis vereisen.

Het dossier bevat daarnaast de elementen die relevant zijn voor de SUR om de tegenaanwijzingen (art. 28, §1) te evalueren.

2.2 Advies OM: facultatief

Het OM *kan* een advies uitbrengen (facultatief, zie ook voetnoot 36). Dat advies dient dan te worden uitgebracht binnen de 10 werkdagen na het verstrijken van de termijn voor de neerlegging van het inlichtingenformulier (15 werkdagen).

Het OM kan ook opdracht geven aan de bevoegde dienst van de Gemeenschappen om een beknopt voorlichtingsrapport op te stellen of een maatschappelijke enquête uit te voeren.

2.3 Behandeling verzoek door SUR: in beginsel schriftelijk

De SUR zal op basis van het inlichtingenformulier (en eventueel het advies van het OM) een beslissing nemen over de toekenning of de weigering van de gevraagde modaliteit.²⁶ De SUR kan beslissen om de veroordeelde te horen.

3. Vonnis SUR: mededeling en uitvoering

Het vonnis van de SUR wordt per gerechtsbrief bezorgd aan de veroordeelde. Ook de gevangenis wordt van het vonnis in kennis gesteld.

Volgende beslissingen zijn mogelijk:

a) De SUR weigert het verzoek

De veroordeelde moet zich binnen de 5 werkdagen na het in kracht van gewijsde treden van het vonnis op eigen initiatief terug aanbieden in de gevangenis.

De veroordeelde dient niet gecontacteerd te worden door de griffie van de gevangenis. De griffie gaat de 14de dag²⁷ na de beslissing van de SUR na of het vonnis kracht van gewijsde heeft (consultatie van de map "cassatie" binnen GEJO) en (in bevestigend geval) indien de veroordeelde zich nog niet heeft aangeboden in de gevangenis, wordt hij door de gevangenis geseind. Een gewijzigde opsluitingsfiche wordt opgeladen in GEJO.

²⁶ Voor meer details over het verloop van de procedure voor de SUR, zie punt V, E.

²⁷ Die termijn van 14 dagen is gekozen om praktische redenen, omdat dan zeker de cassatietermijn, alsook de termijn van 5 werkdagen na afloop ervan verstreken zal zijn.

b) De SUR kent BD toe

De veroordeelde dient zich binnen de 5 werkdagen na het in kracht van gewijsde treden van het vonnis, of wanneer de SUR een latere datum heeft bepaald, op die latere datum op eigen initiatief aan te bieden in de gevangenis.

De griffie van de gevangenis gaat na of het vonnis kracht van gewijsde heeft (consultatie van de map "cassatie" binnen het GEJO) op de datum dat het vonnis tot toekenning van BD uitvoerbaar is (ofwel na cassatietermijn ofwel op datum bepaald door de rechter). Als de veroordeelde zich niet heeft aangeboden, wordt er hier wel nog telefonisch contact opgenomen. Als hij dan nog steeds niet naar de gevangenis komt, wordt hij geseind door de gevangenis.

Wanneer de veroordeelde zich in de gevangenis aanbiedt ter uitvoering van de BD, wordt de opsluitingsfiche aangepast en opgeladen in het GEJO. De griffie vermeldt bij de basisgegevens in GEJO, de gevangenis van waar BD wordt uitgevoerd, de aanvangsdatum van de BD en de datum van strafeinde.

De BD neemt onmiddellijk een aanvang. Een standaarduurrooster is van toepassing; de veroordeelde kan de gevangenis verlaten van 7 uur tot 19 uur. Het standaarduurrooster geldt voor maximum één week en neemt een einde vanaf de ontvangst van het door de justitieassistent opgestelde uurrooster.

c) De SUR kent ET toe

In dat geval blijft de veroordeelde in vrijheid totdat het ET effectief wordt aangesloten. Die aansluiting gebeurt bij hem thuis.

De gevangenis dient hier niets in te ondernemen²⁸. De gevangenis zal door het Centrum elektronisch toezicht in kennis worden gesteld van de geplande aansluitdatum en vervolgens van de effectieve aansluiting, zodat Sidis Suite in overeenstemming daarmee telkens kan worden aangepast. De geactualiseerde opsluitingsfiche wordt opgeladen in GEJO. Zie ook verder punt B.

4. Incidenten tijdens de periode van de opschorting tenuitvoerlegging straf

Vooraf: de periode van opschorting van de tenuitvoerlegging krachtens de wet omvat:

- de periode vanaf neerlegging van het verzoekschrift ET/BD op de griffie van de gevangenis tot de uitspraak door de SUR;
- de periode waarin de SUR reeds uitspraak heeft gedaan maar de beslissing nog niet in kracht van gewijsde is getreden;
- de periode waarin de SUR reeds een beslissing tot toekenning ET heeft genomen doch deze nog niet in uitvoering is, dus tot het moment van aansluiting van de enkelband.

²⁸ Zie de Voorlopige Gemeenschappelijke Omzendbrief COL 06/2022, punt 3.4.1.11.2. voor de door andere actoren uit te voeren taken bij de toekenning van ET in de procedure zonder advies directeur.

4.1 Bevel tot opsluiting openbaar ministerie (art. 29, § 2/2)

Het OM²⁹ kan tijdens de opschorting van de tenuitvoerlegging van de straf(fen) de opsluiting van de veroordeelde bevelen, indien:

- hij de fysieke of psychische integriteit van derden ernstig in gevaar brengt (dezelfde grond als bij de voorlopige aanhouding), of
- wanneer het gevaar bestaat dat hij zich aan de uitvoering van de straf zou onttrekken (bijkomende grond).

Dat bevel wordt onmiddellijk meegedeeld aan de veroordeelde, aan de bevoegde SUR en aan de gevangenisdirecteur.

De veroordeelde wordt opgesloten, waarbij zich twee situaties kunnen voordoen:

- **Ofwel heeft de SUR nog geen vonnis geveld:** de procedure zonder advies van de directeur wordt stopgezet. De veroordeelde zal vanuit de gevangenis een nieuwe aanvraag moeten indienen. Daarbij kan wel gebruik gemaakt worden van reeds ingediende stukken of gedane onderzoeken.
- **Ofwel heeft de SUR reeds een vonnis tot toekenning genomen:** gezien er al een beslissing van de SUR is tussengekomen, maar die nog niet is uitgevoerd, dient het Openbaar Ministerie een vordering te nemen tot wijziging/intrekking van die beslissing op grond van artikel 61 WERP; in dat geval, schorst de oproeping om te verschijnen voor de SUR automatisch de tenuitvoerlegging van de strafuitvoeringsmodaliteit. Indien geen dergelijke procedure werd opgestart, dient er echter gewoon verder uitvoering gegeven te worden aan het vonnis tot toekenning; de veroordeelde kan in dat geval dus maar opgesloten blijven op grond van het bevel tot opsluiting tot aan de (prioritair uit te voeren) aansluiting van het ET/de start van de BD.

4.2 Aanbeveling nieuwe straffen

Tijdens de periode dat de veroordeelde in vrijheid is, kunnen nieuwe straffen aanbevolen worden. Ongeacht of er een oude of een nieuwe veroordeling wordt aanbevolen, zal de veroordeelde onder de toepassing van de wet blijven vallen (zie deel 4, I, C., 2de principe). Naargelang de situatie die zich voordoet, dient als volgt gehandeld te worden:

- Het straf totaal blijft **maximum 3 jaar** en de veroordeelde blijft in de **tijdsvoorwaarden** voor ET/BD: de nieuwe straf wordt op de opsluitingsfiche gezet;
- in geval de aanbeveling een veroordeling op tegenspraak betreft, wordt de veroordeelde hiervan overeenkomstig de door hem meegedeelde keuze³⁰, schriftelijk ingelicht aan de hand van de ingevulde bijlage 29;
- in geval de aanbeveling een veroordeling bij verstek betreft, wordt de veroordeelde verzocht naar de gevangenis te komen om hem daar de kennisgevingen te doen overeenkomstig de door het openbaar ministerie gegeven instructies; de veroordeelde kan nadien terug in strafopschorting vertrekken;
- de geactualiseerde opsluitingsfiche wordt opgeladen in het GEJO.

²⁹ Procureur des Konings bevoegd voor de plaats waar hij wordt aangetroffen en OM bij de SURB.

³⁰ Zie punt A: per e-mail of via de post.

- b) Het straftotaal blijft **maximum 3 jaar**, maar de veroordeelde is **niet** langer in de **tijdsvoorwaarden** voor ET/BD:

Een onderscheid dient gemaakt te worden naargelang de SUR al dan niet al een beslissing tot toekenning genomen heeft:

De SUR heeft nog geen beslissing tot toekenning van ET/BD genomen	De SUR heeft een beslissing tot toekenning van ET/BD genomen
<ul style="list-style-type: none"> - De nieuwe straf wordt op de opsluitingsfiche gezet; - De geactualiseerde opsluitingsfiche wordt opgeladen in het GEJO; - De griffie van de gevangenis verzoekt de veroordeelde zich ten gevolge van de aanbeveling binnen 5 werkdagen aan te bieden in de gevangenis. Bij aankomst wordt hem alle informatie verstrekt over de aanbeveling van de nieuwe veroordeling. Als de veroordeelde zich binnen die termijn niet aanbiedt, wordt hij door de gevangenis geseind; - De veroordeelde kan een nieuwe aanvraag indienen bij de SUR van zodra hij zich in de tijdsvoorwaarden bevindt. 	<ul style="list-style-type: none"> - de nieuwe straf wordt op de opsluitingsfiche gezet; - voor de kennisgeving van de aanbeveling wordt de werkwijze beschreven onder a) gevolgd; - de geactualiseerde opsluitingsfiche wordt opgeladen in het GEJO; - De veroordeelde blijft in ET/BD zolang de SUR de beslissing tot toekenning niet heeft herroepen of geschorst.

- c) Het straftotaal **overschrijdt 3 jaar** (ongeacht of de veroordeelde nog in de tijdsvoorwaarden is voor BD/ET of niet):

In het algemeen dient te worden opgemerkt dat deze hypothese (opvolging van bevoegdheid van SUR naar SURB nadat SUR reeds gevat is) niet geregeld wordt door de wet zodat hieromtrent hoe dan ook de rechtspraak zal moeten worden afgewacht.

In afwachting van rechtspraak hierover wordt volgende werkwijze aanbevolen:

- Indien de **SUR nog geen beslissing heeft genomen**:
 - De straf wordt op de opsluitingsfiche gezet en die geactualiseerde fiche wordt opgeladen in het GEJO;
 - De griffie van de gevangenis verzoekt de veroordeelde zich ten gevolge van de aanbeveling binnen 5 werkdagen aan te bieden in de gevangenis. Bij aankomst wordt hem alle informatie verstrekt over de aanbeveling van de nieuwe veroordeling. Als de veroordeelde zich binnen die termijn niet aanbiedt, wordt hij door de gevangenis geseind;
 - De beslissing inzake het vervolg van de lopende procedure bij de SUR wordt afgewacht; de veroordeelde kan een nieuwe aanvraag indienen bij de SURB van zodra hij zich in de tijdsvoorwaarden bevindt.

- Indien de **SUR wel reeds een beslissing heeft genomen:**

- De straf wordt op de opsluitingsfiche gezet en die geactualiseerde fiche wordt opgeladen in het GEJO;
- Voor de kennisgeving van de aanbeveling wordt de werkwijze beschreven onder a) gevolgd;
- Voor het overige dient, zoals gezegd, de rechtspraak te worden afgewacht, maar kan als voorlopige richtlijn worden meegegeven dat het dat de administratie niet toekomt een rechterlijke beslissing stop te zetten zonder tussenkomst van SUR/OM.

B. Voorwaardelijke invrijheidstelling en voorlopige invrijheidstelling met het oog op overlevering of verwijdering na de toekenning van een elektronisch toezicht

Dit punt is enkel relevant binnen de procedure zonder advies directeur in de hypothese dat de veroordeelde *een ET* kreeg toegekend overeenkomstig punt A. Wanneer er immers een BD werd toegekend en er tijdens die modaliteit een VI of VILO wordt gevraagd, verloopt de procedure overeenkomstig punt V (procedure *met* advies directeur).

Op het ogenblik dat de gevangenis in kennis gesteld wordt van de aansluiting van het ET, stelt de griffie de veroordeelde per brief of per mail, overeenkomstig de door hem meegedeelde keuze³¹, in kennis van de mogelijkheid tot het aanvragen van een VI (art. 25/1) of een VILO (art. 26/1). Daartoe worden hem volgende documenten meegezonden:

- “Informatie betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling en de voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied – straffen van drie jaar of minder – procedure zonder advies van de directeur” (*bijlage 7*),
- een geactualiseerde opsluitingsfiche, en
- het inlichtingenformulier dat hij dient in te vullen en te bezorgen aan de griffie van de SURB (*bijlage 8 a en b*).

Aan de hand van dat inlichtingenformulier dient de veroordeelde dan zelf (eventueel met bijstand van zijn advocaat) zijn aanvraag in te dienen op de griffie van de SURB.

De griffie van de SURB zal een afschrift van het verzoek van de veroordeelde bezorgen aan de griffie van de gevangenis via GEJO. Na ontvangst van het afschrift van het verzoek van de veroordeelde, bezorgt de griffie van de gevangenis een geactualiseerde opsluitingsfiche via GEJO aan de griffie van de SURB en aan het OM.

Er is in dit geval geen advies van de directeur vereist.

Het OM *kan* een advies uitbrengen (facultatief, voetnoot 36). Het dient dan uitgebracht te worden binnen de 10 werkdagen na de indiening van het verzoek tot VI of VILO.

De SUR zal op basis van het inlichtingenformulier (en eventueel het advies van het OM) een beslissing nemen over de toekenning of de weigering van de gevraagde modaliteit.³² De SUR kan beslissen om de veroordeelde te horen.

Het vonnis van de SUR wordt per gerechtsbrief bezorgd aan de veroordeelde. Ook de gevangenis wordt van het vonnis via GEJO (automail) in kennis gesteld.

In geval van toekenning van een VILO, stelt de griffie van de gevangenis DVZ daarvan in kennis.

³¹ Zie punt A: per e-mail of via de post.

³² Voor meer details over het verloop van de procedure voor de SUR, zie punt V, E.

Ingeval van toekenning van VI of VILO, gaat de griffie van de gevangenis na het verstrijken van de cassatietermijn na of het vonnis kracht van gewijsde heeft (consultatie van de map “cassatie” binnen het GEJO) en (in bevestigend geval) nodigt zij de veroordeelde uit om met zijn materiaal van het ET naar de gevangenis te komen.

De vrijstellingsformaliteiten (wijziging registratie in Sidis Suite) worden volbracht. De griffie van de gevangenis laadt een invrijheidstellingsfiche op in GEJO en vermeldt bij het luik basisgegevens in GEJO de aanvangsdatum van de voorwaardelijke of voorlopige invrijheidstelling en het einde van de proeftijd.

De directeur overhandigt een vrijstellingsfiche aan de veroordeelde en vestigt zijn aandacht op de proeftijd tijdens dewelke de veroordeelde gehouden is de opgelegde voorwaarden na te leven.

V. Procedure met advies directeur (aanvraag modaliteiten vanuit de gevangenis)

Deze procedure is van toepassing op de veroordeelde:

- die **niet** is opgesloten via **zelfaanbod**³³, of
- die bij de opsluiting **niet onmiddellijk in de tijdsvoorwaarden** is voor een BD en een ET, of
- die een straf ondergaat voor **feiten** bedoeld in de artikelen 371/1 tot 378 of de artikelen 379 tot 387 van het Strafwetboek (oud) indien ze gepleegd werden op minderjarigen of met hun deelneming, of de daarmee overeenstemmende artikelen 417/5 tot 417/41, 417/43 tot 417/47, 417/50, 417/52, 417/54 en 417/55 van het Strafwetboek (nieuw), of
- die een straf ondergaat voor feiten bedoeld in titel 1ter van boek II van het Strafwetboek (terroristische misdrijven), of
- die tekenen vertoont van **gewelddadig extremisme**.

Deze procedure zal ook van toepassing worden op veroordeelde:

- die aanvankelijk onder de toepassing van de omzendbrieven viel en die op het ogenblik dat de wet op zijn situatie van toepassing wordt (door de aanbeveling van een bijkomende ‘nieuwe’ straf) onder een door de penitentiaire administratie toegekend ET staat (zie bespreking SPECIFIEKE OVERGANGSBEPALING onder deel 4, punt I, C.)
- die aanvankelijk viel onder de procedure zonder advies van de directeur, maar door de aanbeveling van een nieuwe straf niet langer in de tijdsvoorwaarden voor ET/BD is.

A. Informeren van de veroordeelde

1. BD en ET (art. 23, §2)

Vier maanden voordat de veroordeelde zich in de tijdsvoorwaarden bevindt om te genieten van een BD of een ET, of indien die termijn niet gerespecteerd kan worden³⁴, onmiddellijk, licht de directeur de veroordeelde schriftelijk in van de mogelijkheid om een aanvraag in te dienen. Hij geeft hem daartoe bijlage 9.

³³ Bv. vatting via de politie, beklaagde die definitief veroordeeld wordt, ...

³⁴ Bv. omdat die termijn reeds verstreken is op het moment dat de veroordeling in kracht van gewijsde treedt.

2. VI en VILO (art.25/1 et 26/1)

Zes maanden voordat de veroordeelde zich in de tijdsvoorwaarden bevindt om te genieten van een VI of een VILO, of indien die termijn niet gerespecteerd kan worden, onmiddellijk³⁵, licht de directeur de veroordeelde schriftelijk in van de mogelijkheid om een aanvraag in te dienen. Hij geeft hem daartoe bijlagen 10 en 11.

B. Verzoek van de veroordeelde

1. BD en ET (art. 29, §§ 1 en 20)

Indien de veroordeelde een BD of een ET wenst aan te vragen, dient hij zijn schriftelijk verzoek in op de griffie van de gevangenis via bijlage 12 of 13.

De griffie van de gevangenis zendt het schriftelijk verzoek binnen de 24 uur vanaf de ontvangst via GEJO naar de griffie van de SURB en bezorgt er een afschrift van aan de directeur.

Wanneer het een veroordeelde zonder recht van verblijf betreft, licht de griffie van de gevangenis de Dienst Vreemdelingenzaken in van het indienen van het verzoek, zodat deze dienst de verblijfsrechtelijke gegevens kan actualiseren.

2. VI en VILO (art. 30, §§1 en 1/1)

Indien de veroordeelde een VI of een VILO wenst aan te vragen, dient hij zijn schriftelijk verzoek in op de griffie van de gevangenis via bijlage 14 of 15.

De griffie van de gevangenis zendt het schriftelijk verzoek binnen de 24 uur vanaf de ontvangst via GEJO naar de griffie van de SURB en bezorgt er een afschrift van aan de directeur.

Wanneer het een veroordeelde zonder recht van verblijf betreft, licht de griffie van de gevangenis ook de Dienst Vreemdelingenzaken in van het indienen van het verzoek zodat deze dienst de verblijfsrechtelijke gegevens kan actualiseren, en verzoekt om de verwijderingsmodaliteiten mee te delen.

C. Advies van de directeur (art. 29, 31 en 32)

1. Termijn

De directeur brengt **binnen een maand** na de ontvangst van het afschrift van het schriftelijke verzoek van de veroordeelde een advies uit over het al dan niet toekennen van de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit.

2. Advies van de directeur

De directeur hoort de veroordeelde met het oog op het opstellen van een gemotiveerd advies. Aangezien het gaat om een informeel onderhoud tussen de directeur en de veroordeelde, is niet voorzien in de mogelijkheid dat de veroordeelde zich laat bijstaan door zijn advocaat.

³⁵ Bv. omdat die termijn reeds verstreken is op het moment dat de veroordeling in kracht van gewijsde treedt.

De directeur stelt zijn advies op (*bijlage 16*) aan de hand van de elementen in het dossier en het verhoor van de veroordeelde.

Om zijn advies op te stellen:

- kan de directeur de PSD om een nota verzoeken, overeenkomstig de methodologische instructies van de PSD. Die nota wordt toegevoegd aan het dossier.
- kan de directeur de bevoegde dienst van de Gemeenschappen opdragen om een beknopt voorlichtingsrapport op te stellen of een maatschappelijke enquête uit te voeren. Die aanvraag (*bijlage 17*) wordt ingegeven in het GEJO en moet, voor zover die nog niet opgeladen is, vergezeld zijn van de opsluitingsfiche.
- verzoekt de directeur, indien de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit betrekking heeft op een ET, via *bijlage 18*, het Centrum voor elektronisch toezicht om een verslag dat ten minste betrekking heeft op de volgende punten:
 - de materiële omstandigheden waaronder het ET zal worden uitgevoerd;
 - het akkoord van de volwassen personen die op het adres wonen waar het ET zal uitgevoerd worden.
 - Deze aanvraag wordt ingegeven in het GEJO en moet, voor zover deze nog niet opgeladen is, vergezeld zijn van de opsluitingsfiche.

Het advies van de directeur dient vergezeld te zijn van een gespecialiseerd advies in de volgende gevallen:

- Als de veroordeelde een straf ondergaat voor feiten bedoeld in de artikelen 371/1 tot 378 of de artikelen 379 tot 387 van het Strafwetboek (oud) indien ze gepleegd werden op minderjarigen of met hun deelneming, of de daarmee overeenstemmende artikelen 417/5 tot 417/41, 417/43 tot 417/47, 417/50, 417/52, 417/54 en 417/55 van het Strafwetboek (nieuw), moet het advies van de directeur vergezeld zijn van het met redenen omkleed advies van een dienst of persoon die gespecialiseerd is in de diagnostische expertise van seksuele delinquenten. Het advies omvat een beoordeling van de noodzaak om een behandeling op te leggen.
- Als de veroordeelde een straf ondergaat voor feiten bedoeld in titel I ter van boek II van het strafwetboek of als de veroordeelde tekenen van gewelddadig extremisme vertoont, moet het advies van de directeur vergezeld zijn van een verslag van een dienst of persoon die gespecialiseerd is in de problematieken verbonden met het terrorisme en het gewelddadig extremisme. Het advies omvat een beoordeling van de noodzaak om een aangepast begeleidingstraject op te leggen.
- Het advies van de directeur bevat een analyse van de volgende punten en dat in functie van de elementen waarover hij redelijkerwijs kan beschikken binnen de termijn om zijn advies uit te brengen (1 maand):
 - o de beoordeling van de toekenningsvoorwaarden (bevindt de veroordeelde zich in de tijdsvoorwaarden voor de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit en, in het geval van een verzoek om BD, beantwoordt het verzoek aan de doelstellingen van een BD?);
 - o de analyse van de stukken van het dossier;
 - o de analyse van de tegenaanwijzingen;

- de beoordeling van de absolute noodzaak om voorwaarden op te leggen om het risico op recidive te beperken of die noodzakelijk zijn in het belang van het slachtoffer;
- voor de veroordeelde vreemdelingen: de verblijfssituatie en de verwijderingsmodaliteiten die opgelegd zijn door de Dienst Vreemdelingenzaken.

De directeur formuleert een gemotiveerd voorstel tot toekenning of tot weigering van de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit en, in voorkomend geval, stelt hij de bijzondere voorwaarden voor die volgens hem aan de veroordeelde moeten worden opgelegd.

3. Overmaken van het dossier en het advies van de directeur aan de griffie van de SURB

De griffie van de gevangenis laadt volgende documenten op in het GEJO binnen de maand vanaf de ontvangst van het verzoek van de veroordeelde:

- 1) Het **advies van de directeur**.
- 2) Een **afschrift van de opsluitingsfiche** met het resultaat van de berekening van de toelaatbaarheidsdata.
- 3) Een **afschrift van de vonnissen en arresten**.
Voor elke straf in uitvoering moet het vonnis of arrest worden opgeladen voor zover dat niet automatisch gebeurde.
- 4) De **uiteenzetting van de feiten** waarvoor betrokkene werd veroordeeld.
Dit wordt nog enkel bezorgd door het OM indien de feiten niet duidelijk blijken uit het vonnis/arrest.
- 5) Een **uittreksel uit het strafregister**.
Het betreft een recent en up to date uittreksel, dat alle straffen die ten uitvoer zijn gelegd bevat.
- 6) **Inlichtingen over de burgerlijke partij(en)**.
Indien mogelijk moeten het totale bedrag van de schade, het reeds betaalde bedrag en het nog verschuldigde saldo worden vermeld. Verder moeten de exacte referentie van de rechterlijke beslissing over de burgerlijke belangen en de identiteit van de burgerlijke partij(en) worden vermeld. In voorkomend geval moet worden aangegeven of daarover nog een rechtelijke beslissing genomen moet worden.
- 7) **Inlichtingen over de verblijfssituatie van de veroordeelde**.
Precieze en actuele inlichtingen van de Dienst Vreemdelingenzaken betreffende de verblijfssituatie van de veroordeelde en de verwijderingsmodaliteiten die van toepassing zullen zijn.
- 8) In voorkomend geval, het **gemotiveerd advies van een persoon of dienst die gespecialiseerd is in de diagnostische expertise van seksuele delinquenten**.
- 9) In voorkomend geval, het **verslag van een dienst of persoon die gespecialiseerd is in de problematieken verbonden met het terrorisme en het gewelddadig extremisme**.
- 10) In voorkomend geval, de **nota van de psychosociale dienst (PSD)**.
- 11) In voorkomend geval, het **beknopt voorlichtingsrapport of de maatschappelijke enquête** van de bevoegde dienst van de Gemeenschappen .
- 12) In voorkomend geval, de **memorie van de veroordeelde of zijn raadsman**.

Indien bepaalde gegevens niet kunnen worden verkregen en derhalve niet in het dossier kunnen worden opgenomen, wordt dat samen met de reden daarvoor in het dossier vermeld. Het bewijs dat bepaalde documenten zijn opgevraagd, moet altijd worden bijgevoegd.

Tegelijkertijd wordt een kopie van het advies van de directeur bezorgd aan de veroordeelde.

Indien de directeur een positief advies heeft geformuleerd omtrent een verzoek VILO, licht hij daar ook de Dienst Vreemdelingenzaken van in.

4. Nieuwe elementen

Wanneer het dossier en het advies opgeladen werden in het GEJO en er doet zich daarna een wijziging voor in de situatie van de veroordeelde, wordt dat onmiddellijk gemeld via het GEJO (bv. gewijzigde opsluitingsfiche, wijziging adres waarop ET zal doorgaan, ...).

D. Advies van het OM (art. 33)

In de gevallen waarin het OM het nodig acht en waarover het College van procureurs-generaal richtlijnen³⁶ kan uitvaardigen, stelt het OM een advies op binnen 10 werkdagen na de ontvangst van het advies van de directeur.

Het OM bezorgt een afschrift van het advies aan de veroordeelde en de directeur.

E. Behandeling verzoek door SUR

De procedure bij de SUR verloopt, in de regel, schriftelijk. In bepaalde gevallen kan evenwel een hoorzitting georganiseerd worden.

1. <u>Schriftelijke procedure: de regel</u>
1.1 <u>Uitspraak binnen 1 maand</u>
De SUR doet uitspraak: <ul style="list-style-type: none">- binnen 1 maand vanaf de ontvangst van het advies van de directeur, en- <i>ten vroegste</i> na de ontvangst van het advies van het OM of na het verlopen van de adviestermijn voor het OM.
1.2 <u>Verlenging van de termijn</u>
a. De termijn van 1 maand kan met maximaal 1 maand worden verlengd indien de SUR van oordeel is dat het dossier niet in staat is en dat: <ul style="list-style-type: none">- bijkomende informatie nodig is; <i>of</i>- hij het nodig acht om de bevoegde dienst van de Gemeenschappen de opdracht te geven een beknopt voorlichtingsrapport op te stellen of een maatschappelijke enquête uit te voeren, teneinde de nodige informatie te verkrijgen over het opvangmilieu waar het ET, de BD of de VI zal plaatsvinden; <i>of</i>- het noodzakelijk is om een hoorzitting te houden en de veroordeelde te horen.

³⁶ Overeenkomstig richtlijnen van het College PG (Voorlopige Gemeenschappelijke Omzendbrief COL 06/2022) zal het OM verplicht schriftelijk advies uitbrengen in alle dossiers waarin door de rechter een effectieve gevangenisstraf van meer dan 18 maanden werd uitgesproken. Voor vrijheidsstraffen van 18 maanden of minder zal verplicht advies dienen te worden uitgebracht bij veroordelingen voor bepaalde misdrijven (bv. terrorisme, onopzettelijke doding en doding ten gevolge van een verkeersongeval, gijzeling, foltering, onmenselijke behandeling, zedenmisdrijven, misdrijven gepleegd in kader van een criminele organisatie of in kader van intrafamiliaal geweld). Ook voor veroordeelden in staat van wettelijke herhaling en voor veroordeelden ter beschikking gesteld van de SURB zal verplicht advies worden uitgebracht.

De SUR deelt de verlenging van de termijn onverwijld mee aan het OM, aan de directeur en aan de veroordeelde en verzoekt de veroordeelde of, in voorkomend geval, de directeur om binnen 14 dagen de nodige informatie schriftelijk mee te delen.

b. Als de SUR het, na bijkomende informatie, een beknopt voorlichtingsrapport of een maatschappelijke enquête te hebben gevraagd, *alsnog* nodig acht om een hoorzitting te organiseren en de veroordeelde te horen, kan de termijn een **tweede keer** met maximaal **1 maand** worden verlengd.

2. Mondelinge procedure: de uitzondering

De SUR kan beslissen om een **hoorzitting** te organiseren in volgende gevallen:

- de SUR oordeelt dat het dossier niet in staat is en dat het nodig is om de veroordeelde te horen (onmiddellijk na ontvangst van het dossier *of* nadat hij eerst bijkomende informatie, een beknopt voorlichtingsrapport of een maatschappelijke enquête gevraagd had);
- wanneer een strafuitvoeringsmodaliteit eerder werd geweigerd en de veroordeelde vraagt bij het volgende verzoek om *diezelfde* modaliteit om te worden gehoord.

Plaats van de zitting (art. 76 Ger.W.)

De SUR:

- zetelt in de **gevangenis** voor de veroordeelden die in de gevangenis verblijven, en
- kan zitting houden in de **gevangenis of in de rechtbank van eerste aanleg** binnen het rechtsgebied van het hof van beroep voor de veroordeelden die niet in de gevangenis verblijven, en
- zetelt in de **rechtbank van eerste aanleg** binnen het rechtsgebied van het hof van beroep voor veroordeelden die om een openbare zitting vroegen.

De *uitspraak* van vonnissen vindt altijd plaats in een rechtbank van eerste aanleg binnen het rechtsgebied van het hof van beroep.

Kennisgeving van de zitting (art. 36)

- De plaats, de dag en het uur van de hoorzitting worden per aangetekende brief³⁷ aan de **veroordeelde en het slachtoffer** meegedeeld.
- Indien de veroordeelde weigert om op de hoorzitting te verschijnen, moet die weigering schriftelijk genoteerd worden en ter kennis worden gebracht van de SUR.
- De plaats, de dag en het uur van de hoorzitting worden schriftelijk meegedeeld aan het **OM en de directeur**.

De directeur³⁸ is verplicht om aan die uitnodiging gevolg te geven. Indien de directeur verhinderd is om de hoorzitting bij te wonen, stelt hij de SUR daarvan onverwijld in kennis en deelt hij hem mee wie de directeur is die hem zal vervangen.

³⁷ Telkens wanneer de wet voorziet dat een aangetekende zending dient te gebeuren ten aanzien van een persoon die zich in hechtenis bevindt, kan dat document door de directeur of zijn gemachtigde ter kennis gebracht worden van de gedetineerde. De directeur of zijn gemachtigde moet in dergelijk geval de gedetineerde een bericht van ontvangst laten ondertekenen, dat hij onmiddellijk naar de afzender terugstuurt. Die werkwijze dient telkens toegepast te worden wanneer de tekst van de wet vermeldt dat een stuk per aangetekende brief ter kennis gebracht wordt van een persoon die zich in hechtenis bevindt.

³⁸ Het is niet noodzakelijk de directeur die het gemotiveerd advies heeft geformuleerd (bv. in het geval er een transfer heeft plaatsgevonden naar een andere inrichting, na het advies van de directeur.

	<p><i>De directeur zorgt ervoor dat de directeur die door de SUR zal worden gehoord, volledig op de hoogte is van de inhoud van het dossier.</i></p> <p><i>Indien de veroordeelde onder ET is geplaatst, zal de directeur van de gevangenis van waaruit de veroordeelde onder ET is geplaatst, worden gehoord.</i></p>
Raadpleging van het dossier (art. 36, §3)	<p>Het dossier wordt gedurende ten minste 4 dagen voor de datum waarop de zitting is vastgesteld, voor inzage ter beschikking gesteld van de veroordeelde en zijn advocaat op de griffie van de gevangenis waar de veroordeelde zijn straf uitzit.</p> <p>In de gevangenis wordt het recht op raadpleging van het dossier uitgeoefend tussen 09:00 en 12:00 uur en tussen 13:30 en 16:30 uur. Raadpleging moet ook mogelijk zijn op weekend- en feestdagen.</p> <p>Indien de raadpleging op de griffie onmogelijk of onwenselijk is, kan dat op een andere plaats worden georganiseerd.</p> <p>De veroordeelde heeft het recht om zijn dossier met zijn advocaat te bestuderen.</p> <p>Als de veroordeelde het vraagt, stelt de griffie van de gevangenis hem een gratis kopie van zijn dossier ter beschikking.</p>
Onderzoek ter terechtzitting (art. 36-37)	<p>De SUR hoort de veroordeelde en zijn advocaat, alsook het OM en de directeur.</p> <p>Het slachtoffer wordt gehoord over de bijzondere voorwaarden die in zijn of haar belang moeten worden opgelegd. Het slachtoffer is op de hoorzitting aanwezig voor de tijd die nodig is om die voorwaarden te onderzoeken. Het OM en de directeur lichten de voorwaarden toe die zij in hun advies hebben opgenomen in het belang van het slachtoffer. Het slachtoffer mag zijn of haar opmerkingen toelichten.</p> <p>De SUR kan beslissen om ook andere personen te horen.</p> <p>De zitting vindt plaats achter gesloten deuren.</p> <p><i>NB. als de SUR driemaal heeft geweigerd om eenzelfde strafuitvoeringsmodaliteit toe te staan, kan de veroordeelde bij het volgende verzoek om diezelfde modaliteit vragen om in openbare zitting te verschijnen. Dat verzoek kan enkel bij een met redenen omklede beslissing worden afgewezen, indien de openbaarheid gevaar oplevert voor de openbare orde, de goede zeden of de nationale veiligheid. Als de SUR het verzoek inwilligt, vindt de zitting plaats in de rechtbank van eerste aanleg binnen het rechtsgebied van het hof van beroep.</i></p> <p>De SUR doet een uitspraak binnen de 14 dagen na de hoorzitting.</p>

F. Beslissing van de SUR

1. Beslissing tot toekenning van de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit

1.1. Toekenning van een modaliteit - algemeen

- De SUR kent de strafuitvoeringsmodaliteit toe wanneer hij vaststelt dat alle wettelijk vastgelegde voorwaarden zijn vervuld (art. 38).
- Het vonnis tot toekenning van de strafuitvoeringsmodaliteit bepaalt dat de veroordeelde onderworpen is aan de volgende algemene voorwaarden (art. 39):
 1. Geen strafbare feiten plegen;
 2. Behalve voor de BD en de VILO, een vast adres hebben en, bij wijziging ervan, zijn nieuwe verblijfplaats onmiddellijk meedelen aan het OM en, in voorkomend geval, ook aan de justitie-assistent die met de begeleiding is belast;
 3. Gevolg geven aan de oproepingen van het OM en, in voorkomend geval, van de justitie-assistent die met de begeleiding is belast;
 4. voor de voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied, de verplichting om het grondgebied effectief te verlaten en het verbod om tijdens de proeftijd terug te keren naar België zonder in orde te zijn met de wetgeving en de reglementering betreffende de toegang, het verblijf of de vestiging in het Rijk en zonder de voorafgaande toelating van de SUR.
- De SUR kan de veroordeelde aan geïndividualiseerde bijzondere voorwaarden onderwerpen indien die absoluut noodzakelijk zijn om het risico op recidive te beperken of indien die noodzakelijk zijn in het belang van het slachtoffer (art. 40).
- Als de veroordeelde een straf ondergaat voor één van de feiten bedoeld in de artikelen 371/1 tot 378 of de artikelen 379 tot 387 van het Strafwetboek (oud) indien ze gepleegd werden op minderjarigen of met hun deelneming, of de daarmee overeenstemmende artikelen 417/5 tot 417/41, 417/43 tot 417/47, 417/50, 417/52, 417/54 en 417/55 van het Strafwetboek (nieuw), kan de SUR aan de toekenning van de strafuitvoeringsmodaliteit de voorwaarde verbinden van het volgen van een begeleiding of een behandeling bij een dienst die in de begeleiding of de behandeling van seksuele delinquenten is gespecialiseerd. De rechter bepaalt de termijn gedurende welke de veroordeelde die begeleiding of behandeling moet volgen (art. 41, §1).
- Als de veroordeelde een straf ondergaat voor één van de feiten bedoeld in titel 1ter van boek II van het Strafwetboek, of indien de veroordeelde tekenen vertoont van gewelddadig extremisme zoals gedefinieerd in artikel 32, §2, tweede lid WERP, kan de SUR aan de toekenning van de strafuitvoeringsmodaliteit de voorwaarde verbinden van het volgen van een aangepast begeleidingstraject bij een dienst of persoon die gespecialiseerd is in de problematieken verbonden met het terrorisme en het gewelddadig extremisme. De rechter bepaalt de termijn gedurende dewelke de veroordeelde dat traject moet volgen (art. 41, §2).

1.2 Toekenning van een voorwaardelijke invrijheidstelling

- Ingeval het een toekenning van een VI betreft, bepaalt de SUR in zijn vonnis eveneens of de veroordeelde tijdens de VI al dan niet het grondgebied van het Rijk mag verlaten.
- Ingeval de veroordeelde het Rijk mag verlaten, bepaalt de SUR in zijn vonnis de maximumperiode voor dewelke de veroordeelde dit kan en de frequentie ervan en, in voorkomend geval, of en op welke wijze de veroordeelde het OM voorafgaandelijk moet inlichten voor hij het grondgebied van het Rijk verlaat.
- In geval van een veroordeling wegens feiten bedoeld in Boek II, titel I ter, van het Strafwetboek (terrorisme), of in geval er concrete elementen bestaan van gewelddadig extremisme moet de SUR zijn toestemming om het grondgebied van het Rijk te verlaten, met bijzondere redenen omkleden.

1.3. Toekenning van de BD of het ET

- In geval van toekenning van een BD of een ET, bepaalt de SUR in het vonnis tot **toekenning het programma van de concrete invulling** daarvan.
- De SUR kan ook **PV** toekennen en bepaalt de duur ervan, dewelke niet minder dan viermaal 36 uur per trimester mag zijn. Het PV is elk trimester van rechtswege hernieuwd.

Als de veroordeelde na de toekenning van de BD of het ET om PV verzoekt, wordt het schriftelijk verzoek ingediend op de griffie van de gevangenis.

De griffie van de gevangenis zendt het schriftelijk verzoek binnen een werkdag via GEJO over aan de griffie van de SURB en bezorgt een afschrift aan de directeur.

De directeur brengt een advies uit omtrent het voorgestelde verlofadres uiterlijk binnen 6 weken na de ontvangst van het schriftelijk verzoek van de veroordeelde. De directeur kan de bevoegde dienst van de Gemeenschappen opdragen een beknopt voorlichtingsrapport op te stellen of een maatschappelijke enquête uit te voeren in het door de veroordeelde voor het PV voorgestelde opvangmilieu.

Het advies van de directeur wordt via GEJO bezorgd aan de griffie van de SURB en aan het OM en een afschrift van dit advies wordt aan de veroordeelde overhandigd.

In de gevallen waarin het OM het nodig acht en waarover het College van procureurs-generaal richtlijnen kan uitvaardigen (zie voetnoot 36), stelt het OM een advies op en zendt dat binnen 10 werkdagen na ontvangst van het afschrift van het advies van de directeur aan de SUR. Het OM zendt ook een afschrift van het advies aan de veroordeelde en de directeur.

De SUR neemt een beslissing binnen 1 maand na ontvangst van het advies van de directeur en *ten vroegste* na ontvangst van het advies van het OM, of na het verstrijken van de adviestermijn van het OM.

Aan het toekenningsvonnis zijn algemene voorwaarden verbonden en de SUR kan aan de veroordeelde ook geïndividualiseerde bijzondere voorwaarden opleggen.

- In geval van een beslissing tot toekenning ET blijft de veroordeelde opgesloten tot de aansluiting van de enkelband. De gemeenschappen dienen er zorg voor te dragen dat de aansluiting gebeurt

op het ogenblik dat het vonnis uitvoerbaar wordt. Daartoe duidt de griffie van de gevangenis in SISET, overeenkomstig de bepalingen van het vonnis omtrent de uitvoerbaarheid, de datum aan waarop de veroordeelde onder ET dient geplaatst te worden³⁹.

2. Toekenning van een andere dan de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit (art. 59)

Bij wijze van uitzondering kan de SUR een andere modaliteit toekennen dan die welke hem gevraagd werd, als dat absoluut noodzakelijk is om op korte termijn de verzochte strafuitvoeringsmodaliteit toe te kennen.

Volgende modaliteiten kunnen op die manier worden toegekend:

- een UV;
- een PV;
- een BD;
- een ET.

Binnen 2 maanden na de beslissing tot toekenning van de bijzondere strafuitvoeringsmodaliteit, doet de SUR uitspraak over de gevraagde modaliteit. Die termijn kan éénmaal verlengd worden.

3. De beslissing tot niet-toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit (art. 45)

Indien de SUR de verzochte strafuitvoeringsmodaliteit niet toekent, bepaalt hij in zijn vonnis de datum waarop de veroordeelde een nieuw verzoek kan indienen.

Die termijn mag niet langer zijn dan 6 maanden te rekenen vanaf het vonnis.

4. De kennisgeving van de beslissing (art. 46)

De griffie van de SURB brengt het vonnis binnen de 24 uur per gerechtsbrief ter kennis van de veroordeelde en stelt het OM en de directeur via GEJO in kennis.

Indien het een vonnis tot *toekenning* van een strafuitvoeringsmodaliteit betreft, dient de veroordeelde bij kennisname in te stemmen met de voorwaarden. De directeur verzoekt de veroordeelde derhalve om in te stemmen met de voorwaarden door het vonnis te tekenen "voor akkoord met de voorwaarden".

Als de veroordeelde weigert in te stemmen met de voorwaarden, licht de directeur het OM bij de SURB daarvan onmiddellijk in (via GEJO).

De griffie van de SURB stelt het slachtoffer zo spoedig mogelijk, en in ieder geval binnen 24 uur, via het snelst mogelijke, schriftelijke communicatiemiddel in kennis van het vonnis en, in voorkomend geval, van de voorwaarden die in zijn of haar belang zijn opgelegd.

Het vonnis tot *toekenning* van een strafuitvoeringsmodaliteit wordt meegedeeld door de griffie van de SURB aan de volgende autoriteiten en instanties:

- aan de korpschef van de lokale politie van de gemeente waar de veroordeelde zich zal vestigen;
- aan de nationale gegevensbank zoals bedoeld in artikel 44/2 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt;

³⁹ De bijlage 19 bij de omzendbrief nr. 1803 dient niet langer meer te worden gebruikt.

- in voorkomend geval, aan de directeur van het justitiehuis van het gerechtelijk arrondissement waarin de veroordeelde zijn verblijfplaats heeft;
- aan de dienst van de Gemeenschappen, bevoegd voor het ET, ingeval de beslissing betrekking heeft op een ET;
- aan de directeur van het Justitiehuis van de verblijfplaats van het slachtoffer in geval er slachtoffergerichte voorwaarden zijn opgelegd.

5. Wijziging van de beslissing (art. 61)

Wanneer zich, nadat de beslissing tot *toekenning* van een strafuitvoeringsmodaliteit is genomen, maar vóór de uitvoering ervan, een situatie voordoet die onverenigbaar is met de voorwaarden die in de beslissing zijn bepaald, stelt de directeur het OM bij de SURB daarvan onmiddellijk in kennis via GEJO.

Op basis van die informatie kan het OM beslissen om de veroordeelde op te roepen om opnieuw voor de SUR te verschijnen.

Die oproeping schorst de tenuitvoerlegging van de beslissing tot toekenning van de strafuitvoeringsmodaliteit.

De plaats, dag en het uur van de zitting worden bij een ter post aangetekende brief ter kennis gebracht van de veroordeelde en het slachtoffer en schriftelijk ter kennis gebracht van de directeur.

Het dossier wordt gedurende ten minste 2 dagen vóór de datum waarop de zitting is vastgesteld voor inzage ter beschikking gesteld van de veroordeelde en zijn raadsman op de griffie van de SURB.

De zitting vindt plaats met gesloten deuren.

De SUR hoort de veroordeelde en zijn raadsman, het OM en de directeur.

De SUR beslist binnen 7 dagen nadat de zaak in beraad is genomen.

De kennisgeving van de beslissing verloopt zoals beschreven in artikel 46.

G. Cassatieberoep

1. Beslissingen die vatbaar zijn voor cassatieberoep (art. 96)

Zowel de beslissingen van de SUR tot *toekenning* van de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteiten (ET, BD, VI en VILO) als tot *afwijzing* zijn vatbaar voor cassatieberoep.

Opgelet: Tegen de beslissing tot toekenning van *UV of PV overeenkomstig artikel 59* (toekenning andere dan de gevraagde modaliteit), is **geen** cassatieberoep mogelijk. Die beslissingen zijn dus onmiddellijk uitvoerbaar, tenzij het vonnis een latere datum bepaalt.

Tegen een beslissing tot toekenning van een *BD of ET overeenkomstig artikel 59* kan **wel** cassatieberoep ingesteld worden.⁴⁰

⁴⁰ Zie Cass. 25 februari 2014, AR P.14.0232.N.

2. Beroep ingesteld door het OM (art. 97, §1, lid 1)

Het OM kan cassatieberoep instellen binnen een **termijn van 24 uren**, te rekenen vanaf de uitspraak van het vonnis. Concreet wil dat zeggen dat het OM de dag van de uitspraak en de volgende werkdag cassatieberoep kan instellen.

3. Beroep ingesteld door de veroordeelde (art. 97, §1, lid 2)

De veroordeelde kan cassatieberoep instellen binnen een **termijn van 5 dagen**, te rekenen vanaf de uitspraak van het vonnis. Die termijn wordt verlengd tot de eerstvolgende werkdag als hij verstrijkt op een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag. Enkel de advocaat van de veroordeelde kan rechtsgeldig cassatieberoep instellen en dat op de griffie van de SURB.⁴¹

4. Gevolgen van een cassatieberoep (art. 97, §3)

4.1 Cassatieberoep tegen de beslissing tot toekenning van een modaliteit

Het cassatieberoep tegen een beslissing die een strafuitvoeringsmodaliteit *toekent* heeft een schorsende werking op de toegekende modaliteit.

Het Hof van Cassatie doet uitspraak binnen de 30 dagen, te rekenen vanaf het instellen van het cassatieberoep. De veroordeelde blijft inmiddels opgesloten.

De beslissing van de SUR krijgt pas kracht van gewijsde bij het verstrijken van de termijn om een cassatieberoep in te stellen⁴². Bijgevolg blijft de veroordeelde *in ieder geval* opgesloten gedurende die termijn⁴³.

- a. Indien bij het verstrijken van de wettelijke termijn **geen cassatieberoep werd ingesteld**, wordt de beslissing over de strafuitvoeringsmodaliteit ten uitvoer gelegd zodra de beslissing uitvoerbaar is (zie punt H.).
- b. Indien **cassatieberoep werd ingesteld**: het Hof van Cassatie doet uitspraak binnen 30 dagen, te rekenen van het instellen van het cassatieberoep. De beslissing over de strafuitvoeringsmodaliteit wordt ondertussen niet ten uitvoer gelegd.

De termijn van 30 dagen begint te lopen op de dag na de indiening van het beroep en wordt van dag tot dag berekend. Indien de termijn afloopt op een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, wordt de termijn **niet verlengd**.

⁴¹ Zie Cass 15 juni 2010, AR P.10.0878.N.

⁴² Vijf dagen voor de veroordeelde, te rekenen vanaf de uitspraak.

⁴³ Artikel 60 WERP bepaalt: "*Het vonnis tot toekenning van een bij Titel V bedoelde strafuitvoeringsmodaliteit zoals bepaald bij Titel V wordt uitvoerbaar vanaf de dag dat het in kracht van gewijsde is gegaan en ten vroegste vanaf het ogenblik dat de veroordeelde aan de door deze wet bepaalde tijdsvoorwaarden voldoet*". De SUR kan in principe niet beslissen dat een vonnis bij voorraad uitvoerbaar is, aangezien dat in strijd is met de wet. Ook het College van PG heeft geoordeeld dat de cassatietermijn dient afgewacht te worden, tenzij er een andersluidende gemotiveerde beslissing van het OM bij de SURB voorligt. Wanneer een vonnis bij voorraad uitvoerbaar werd verklaard, dient de griffie steeds contact op te nemen met het OM bij de SURB, om na te vragen of er effectief tot een vervroegde uitvoering van het vonnis kan worden overgegaan. Wanneer het OM een schriftelijke, gemotiveerde beslissing bezorgt waarin bevestigd wordt dat de strafuitvoeringsmodaliteit een aanvang kan nemen voor het verstrijken van de cassatietermijn, bijvoorbeeld om een tewerkstelling of een opname niet in het gedrang te brengen, wordt overgegaan tot uitvoering van het vonnis ook al is de cassatietermijn niet verstreken.

Drie gevallen kunnen zich voordoen:

- **Het Hof van Cassatie heeft geen beslissing genomen binnen de termijn van 30 dagen:** de beslissing moet ten uitvoer worden gelegd op voorwaarde dat zij uitvoerbaar is.
- **Het Hof van Cassatie verwerpt het beroep:** de beslissing moet worden uitgevoerd.
- **Het Hof van Cassatie vernietigt de beslissing van de SUR:** het Hof verwijst de zaak naar een andere SUR. De andere SUR doet uitspraak binnen 14 dagen, te rekenen vanaf de uitspraak van het arrest, met dien verstande dat de veroordeelde ondertussen opgesloten blijft. Die termijn is geen vervaltermijn: de beslissing wordt niet ten uitvoer gelegd indien de andere SUR bij het verstrijken van de termijn nog geen beslissing heeft genomen.

4.2 Cassatieberoep tegen de beslissing tot weigering van een modaliteit

Cassatieberoep tegen een beslissing tot *weigering* van een modaliteit heeft geen schorsende werking.

De wet voorziet geen termijn waarbinnen het Hof van Cassatie uitspraak moet doen.

Indien de beslissing van het Hof van Cassatie niet gewezen is op het door de SUR bepaalde ogenblik waarop de veroordeelde een nieuw verzoek kan indienen, dient de directeur op dat ogenblik een nieuw advies te formuleren wanneer de veroordeelde een nieuwe aanvraag tot toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit doet. Hetzelfde geldt wanneer het Hof van Cassatie het vonnis van de SUR bevestigt.

NB. Het cassatie-arrest wordt door de griffie van de SURB opgeladen in GEJO met automail naar o.a. de griffie van de gevangenis.

H. Uitvoerbaarheid

Het vonnis tot toekenning van een modaliteit is uitvoerbaar van zodra het vonnis in kracht van gewijsde is getreden en ten vroegste vanaf het moment dat de veroordeelde zich in de tijdsvoorwaarden bevindt voor de toegekende strafuitvoeringsmodaliteit.

Om de uitvoerbaarheid te bepalen, gaat de griffie van de gevangenis na afloop van de cassatietermijn na of het vonnis kracht van gewijsde heeft gekregen.

Werkwijze:

Ingeval een cassatieberoep (door de veroordeelde of het OM) wordt ingesteld, laadt de griffie van de SURB dat onmiddellijk op in GEJO (map cassatie) met automail naar o.a. de griffie van de gevangenis, teneinde hen daarvan te verwittigen.

Na afloop van de cassatietermijn kijkt de griffie van de gevangenis voor alle zekerheid de map "cassatie" in GEJO na om er zich van te vergewissen dat geen cassatieberoep is ingesteld.

Afwijkende regels omtrent de uitvoerbaarheid:

- de SUR kan ook een latere datum vaststellen waarop het vonnis uitvoerbaar wordt;
- de beslissingen tot voorlopige invrijheidstelling met het oog op overlevering worden uitvoerbaar op het moment van de overlevering;
- De wet voorziet eveneens een afwijkende bepaling voor de uitvoerbaarheid van de beslissingen van de strafuitvoeringsrechter tot toekenning van een voorlopige invrijheidstelling met het oog op de verwijdering van het grondgebied. Die beslissingen worden uitvoerbaar:
 - hetzij op het ogenblik van effectieve verwijdering of van overbrenging naar een plaats die valt onder de bevoegdheid van de minister die bevoegd is voor de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. Dat kan op het even welk tijdstip zodra de VILO is toegekend en tot uiterlijk twintig dagen nadat het vonnis in kracht van gewijsde is getreden (zelfs al zou hij de toelaatbaarheidsdatum VILO op dat ogenblik nog niet hebben bereikt).
 - hetzij op het ogenblik van de kennisgeving door de Dienst Vreemdelingenzaken dat de verwijdering of overbrenging niet zal plaats vinden. Dit kan ten vroegste van zodra de veroordeelde de toelaatbaarheidsdatum VILO heeft bereikt en tot uiterlijk twintig dagen nadat hij die toelaatbaarheidsdatum heeft bereikt of, indien deze datum later valt, nadat het vonnis in kracht van gewijsde is getreden.

Indien de verwijdering, overbrenging of kennisgeving niet heeft plaats gevonden bij het verstrijken van voormelde termijn, wordt de veroordeelde in vrijheid gesteld.

De administratieve formaliteiten (wijziging registratie in Sidis Suite) worden volbracht. De griffie van de gevangenis laadt een invrijheidstellingsfiche (VI en VILO) of gewijzigde opsluitingsfiche (ET en BD) op in GEJO en vermeldt bij het luik basisgegevens in GEJO de aanvangsdatum van de strafuitvoeringsmodaliteit en de datum waarop de modaliteit een einde neemt (einde van de proeftijd ingeval van VI en VILO en strafeinde bij ET en BD).

Ingeval van toekenning VI of VILO overhandigt de directeur een vrijstellingsfiche aan de veroordeelde en vestigt zijn aandacht op de proeftijd tijdens dewelke de veroordeelde gehouden is de opgelegde voorwaarden na te leven.

VI. De vermindering van de duur van de door de rechter uitgesproken ontzetting van het recht in een bepaalde aangewezen zone te wonen, te verblijven of er zich te vertonen

A. Aanvraag van de veroordeelde of het OM (art. 29/1)

De vermindering van de duur van de door de rechter uitgesproken ontzetting van het recht in een bepaalde aangewezen zone te wonen, te verblijven of er zich te vertonen wordt toegekend door de SUR, op schriftelijk verzoek van de veroordeelde of van het OM:

- Het OM dient het schriftelijk verzoek in op de griffie van de SURB. Wanneer de veroordeelde gedetineerd is, deelt de griffie van de SURB daarvan een afschrift mee aan de directeur.

- De veroordeelde die geniet van een strafuitvoeringsmodaliteit dient het schriftelijk verzoek in op de griffie van de SURB. De griffie van de SURB deelt daarvan een afschrift mee aan het OM.
- De veroordeelde die gedetineerd is, dient zijn verzoek in op de griffie van de gevangenis. De griffie zendt het verzoek binnen 24 uren over aan de griffie van de SURB en bezorgt een afschrift aan de directeur.

B. Advies van de directeur (art. 29/1, §3)

Ingeval de veroordeelde gedetineerd is, brengt de directeur een advies uit binnen een maand na de ontvangst van het afschrift van het schriftelijk verzoek. Hij maakt dat advies over aan de griffie van de SURB (voor de inhoud van het advies van de directeur wordt verwezen naar punt V, C).

Een afschrift van het advies wordt meegedeeld aan het OM bij de SURB en aan de veroordeelde.

C. Beslissing SUR

In de gevallen waarin de directeur een advies dient te formuleren, doet de SUR uitspraak binnen een maand vanaf de ontvangst van dat advies.

In de gevallen waarin geen advies van de directeur geformuleerd dient te worden, m. n. wanneer de veroordeelde niet in de gevangenis verblijft, doet de SUR uitspraak binnen een maand vanaf de indiening van het verzoek tot vermindering van de duur van de door de rechter uitgesproken ontzetting van het recht in een bepaalde aangewezen zone te wonen, te verblijven of er zich te vertonen.

Voor de verdere toepasselijke procedure wordt verwezen naar punt V, E en F.

DEEL 5: PROCEDURE VOOR DE TOEKENNING VAN STRAFUITVOERINGSMODALITEITEN DOOR DE SURB

I. Beperkte detentie, elektronisch toezicht, voorwaardelijke invrijheidstelling, voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering

A. Informatieverstrekking aan de veroordeelde

1. Beperkte detentie en elektronisch toezicht (art. 23, § 2)

Vier maanden voordat de veroordeelde zich in de tijdsvoorwaarden voor BD of ET bevindt of indien deze termijn niet gerespecteerd kan worden, onmiddellijk⁴⁴, licht de directeur hem schriftelijk in over de mogelijkheid tot het aanvragen van een BD of een ET. Hij bezorgt hem daartoe bijlage 19.

2. Voorwaardelijke invrijheidstelling en voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering (art. 25/1 en art. 26/1)

Zes maanden voordat de veroordeelde zich in de tijdsvoorwaarden voor VI of VILO bevindt of indien deze termijn niet gerespecteerd kan worden, onmiddellijk⁴⁵, licht de directeur hem schriftelijk in over de mogelijkheid tot het aanvragen van een VI of VILO. Hij bezorgt hem daartoe de bijlagen 20 en 21.

B. Verzoek van de veroordeelde (art. 49 en art. 50)

De veroordeelde die een BD, ET, VI of VILO wenst te genieten, dient een schriftelijk verzoek in op de griffie van de gevangenis (bijlagen 22, 23, 24 en 25). Binnen 24 uur na de ontvangst van het verzoek zendt de griffie van de gevangenis het verzoek via GEJO over aan de griffie van de SURB en bezorgt ze een afschrift ervan aan de directeur.

Wanneer het een veroordeelde zonder recht van verblijf betreft, licht de griffie van de gevangenis ook de Dienst Vreemdelingenzaken in van het indienen van het verzoek zodat deze dienst de verblijfsrechtelijke gegevens kan actualiseren, en verzoekt daarbij om de verwijderingsmodaliteiten mee te delen.

C. Advies van de directeur

1. Termijn om advies uit te brengen

De directeur brengt een advies uit uiterlijk:

- 2 maanden na de ontvangst van het schriftelijk verzoek tot ET of BD van de veroordeelde;
- 4 maanden na de ontvangst van het schriftelijk verzoek tot VI of VILO van de veroordeelde.

2. Advies van de directeur

De directeur hoort de veroordeelde met het oog op het opstellen van een met redenen omkleed advies. Aangezien het gaat om een informeel onderhoud tussen de directeur en de veroordeelde, is niet voorzien in de mogelijkheid dat de veroordeelde zich laat bijstaan door zijn advocaat.

⁴⁴ Bijvoorbeeld omdat die termijn reeds verstreken is op het moment dat de veroordeling in kracht van gewijsde treedt.

⁴⁵ Bijvoorbeeld omdat die termijn reeds verstreken is op het moment dat de veroordeling in kracht van gewijsde treedt.

De directeur stelt zijn advies op (bijlage 26) aan de hand van de elementen in het dossier en het verhoor van de veroordeelde.

Om zijn advies op te stellen:

- kan de directeur een verslag vragen aan de psychosociale dienst, overeenkomstig de methodologische instructies van die dienst. Dat verslag wordt bij het dossier gevoegd.
- kan de directeur de bevoegde dienst van de Gemeenschappen opdragen een beknopt voorlichtingsrapport op te stellen of een maatschappelijke enquête te houden. Dat verzoek (bijlage 17) wordt ingevoerd in het GEJO. De opsluitingsfiche, voor zover deze nog niet opgeladen is in GEJO, wordt bij het verzoek gevoegd.
- vraagt de directeur, indien de te beoordelen strafuitvoeringsmodaliteit ET betreft, aan de bevoegde dienst van de Gemeenschappen (centrum voor elektronisch toezicht), via bijlage 18, een verslag over ten minste de volgende punten:
 - o de materiële omstandigheden waarin het ET zal worden uitgevoerd;
 - o het akkoord van de meerderjarige personen die verblijven op de plaats waar het ET zal worden uitgevoerd.

Deze aanvraag wordt ingegeven in het GEJO en moet, voor zover die nog niet opgeladen is, vergezeld zijn van de opsluitingsfiche.

Het advies van de directeur dient vergezeld te zijn van een gespecialiseerd advies in de volgende gevallen:

- Als de veroordeelde een straf ondergaat voor feiten bedoeld in de artikelen 371/1 tot 378 of de artikelen 379 tot 387 van het Strafwetboek (oud) indien ze gepleegd werden op minderjarigen of met hun deelneming, of de daarmee overeenstemmende artikelen 417/5 tot 417/41, 417/43 tot 417/47, 417/50, 417/52, 417/54 en 417/55 van het Strafwetboek (nieuw), moet het advies van de directeur vergezeld zijn van het met redenen omkleed advies van een dienst of persoon die gespecialiseerd is in de diagnostische expertise van seksuele delinquenten. Het advies omvat een beoordeling van de noodzaak om een behandeling op te leggen.
- Als de veroordeelde een straf ondergaat voor feiten bedoeld in titel I ter van boek II van het strafwetboek of als de veroordeelde tekenen van gewelddadig extremisme vertoont, moet het advies van de directeur vergezeld zijn van een verslag van een dienst of persoon die gespecialiseerd is in de problematieken verbonden met het terrorisme en het gewelddadig extremisme. Het advies omvat een beoordeling van de noodzaak om een aangepast begeleidingstraject op te leggen.

Het advies van de directeur bevat een analyse van de volgende punten:

- de beoordeling van de toekenningsvoorwaarden (bevindt de veroordeelde zich in de tijdsvoorwaarden voor de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit en, in het geval van een verzoek om BD, beantwoordt het verzoek aan de doelstellingen van een BD?);
- de analyse van de stukken van het dossier;
- de analyse van de tegenaanwijzingen;
- de beoordeling van de absolute noodzaak om voorwaarden op te leggen om het risico op recidive te beperken of die noodzakelijk zijn in het belang van het slachtoffer;
- voor de veroordeelde vreemdelingen: de verblijfssituatie en de verwijderingsmodaliteiten die opgelegd zijn door de Dienst Vreemdelingenzaken.

De directeur formuleert een gemotiveerd voorstel tot toekenning of tot weigering van de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit en, in voorkomend geval, stelt hij de bijzondere voorwaarden voor die volgens hem aan de veroordeelde moeten worden opgelegd.

3. Verzending van het dossier en het advies van de directeur aan de griffie van de SURB

De griffie van de gevangenis laadt:

- binnen 2 maanden na de ontvangst van het verzoek van de veroordeelde in het geval van een verzoek tot BD of ET, en
- binnen 4 maanden na de ontvangst van het schriftelijk verzoek van de veroordeelde in het geval van een verzoek VI of VILO,

volgende documenten op in het GEJO:

- 1) **het advies van de directeur;**
- 2) **een afschrift van de opsluitingsfiche**, waarop het resultaat van de berekening van de toelaatbaarheidsdata vermeld is;
- 3) **een afschrift van de vonnissen en/of arresten**
Voor elke straf die ten uitvoer is gelegd, moet het vonnis of het arrest worden geüpload indien dat niet automatisch is gebeurd;
- 4) **de uiteenzetting van de feiten** waarvoor de betrokkene werd veroordeeld;
Dat wordt nog enkel bezorgd door het OM indien de feiten niet duidelijk blijken uit het vonnis/arrest;
- 5) **een uittreksel uit het strafregister**
Het betreft een recent uittreksel dat alle straffen die ten uitvoer zijn gelegd bevat;
- 6) **informatie over de burgerlijke partijen**
Er dient indien mogelijk melding te worden gemaakt van de totale som van schadevergoeding en van de reeds betaalde vergoedingen en de nog uitstaande bedragen. Bovendien verdient het aanbeveling in deze rubriek de juiste referentie van de rechterlijke beslissing met betrekking tot de burgerlijke belangen alsmede de identiteit van de burgerlijke partijen nauwkeurig op te nemen. Indien nodig wordt vermeld dat daaromtrent nog een rechterlijke beslissing moet worden genomen;
- 7) **informatie betreffende de verblijfssituatie van de veroordeelde**
Nauwkeurige en actuele informatie van de Dienst Vreemdelingenzaken over de verblijfssituatie van de betrokkene ende verwijderingsmodaliteiten die van toepassing zullen zijn;
- 8) in voorkomend geval, **het met redenen omkleed advies van een persoon of dienst die gespecialiseerd is in de diagnostische expertise van seksuele delinquenten;**
- 9) in voorkomend geval, **het verslag van een dienst of persoon die gespecialiseerd is in de problematieken verbonden met het terrorisme en het gewelddadig extremisme;**
- 10) in voorkomend geval, **het verslag van de psychosociale dienst;**
- 11) In voorkomend geval, **het beknopt voorlichtingsrapport of de maatschappelijke enquête** van de bevoegde dienst van de Gemeenschappen;
- 12) in voorkomend geval, **de memorie van de veroordeelde of van zijn raadsman.**

Wanneer bepaalde gegevens niet verkregen kunnen worden en daarom niet bij het dossier kunnen worden gevoegd, wordt daarvan samen met de reden melding gemaakt in het dossier zelf. Het bewijs dat bepaalde stukken werden aangevraagd dient steeds te worden bijgesloten.

Op hetzelfde ogenblik wordt een afschrift van het advies van de directeur meegedeeld aan de veroordeelde.

Indien de directeur een positief advies heeft geformuleerd omtrent een verzoek VILO, licht hij daar ook de Dienst Vreemdelingenzaken van in.

4. Nieuwe elementen

Wanneer een advies en dossier opgeladen werd in GEJO en er doet zich een wijziging voor in de situatie van de veroordeelde, wordt dat onmiddellijk gemeld via het GEJO (bv. gewijzigde opsluitingsfiche, wijziging adres waarop ET zal doorgaan, ...).

D. Advies van het openbaar ministerie (art. 51)

Binnen 1 maand na de ontvangst van het advies van de directeur stelt het OM een met redenen omkleed advies op tot toekenning of afwijzing van de strafuitvoeringsmodaliteit en, in voorkomend geval, over de bijzondere voorwaarden die het nodig acht op te leggen aan de veroordeelde, zendt dat over aan de SURB en de directeur via GEJO en deelt het in afschrift mee aan de veroordeelde.

E. Behandeling van het dossier door de SURB

1. Ogenblik van de behandeling van het dossier (art. 52, § 1, eerste lid)

De behandeling van de zaak vindt plaats op de eerste nuttige zitting van de SURB na de ontvangst van het advies van het OM. Deze zitting vindt plaats uiterlijk zes maanden na de indiening van het verzoek.

Ingeval het advies van het OM niet wordt toegezonden binnen een maand na de ontvangst van het advies van de directeur, brengt het OM zijn advies schriftelijk uit voor of tijdens de zitting.

De dag, het uur en de plaats van de zitting worden bij ter post aangetekende brief ter kennis gebracht van de veroordeelde en het slachtoffer en schriftelijk ter kennis gebracht van de directeur.

2. Plaats van de zitting (art. 76 van het Gerechtelijk Wetboek)

De strafuitvoeringskamers houden zitting in de gevangenis ten aanzien van de veroordeelden die in de gevangenis verblijven.

Zij mogen zitting houden in de gevangenis of in elke rechtbank van eerste aanleg gevestigd in het rechtsgebied van het hof van beroep ten aanzien van de veroordeelden die niet in de gevangenis verblijven.

Ze houden zitting in de rechtbank van eerste aanleg van het rechtsgebied van het hof van beroep ten aanzien van de veroordeelden die om een openbare terechtzitting hebben verzocht.

De uitspraak van de vonnissen vindt plaats in een rechtbank van eerste aanleg gevestigd in het rechtsgebied van het hof van beroep.

3. Oproeping voor de zitting (art. 52, § 1, tweede lid)

De directeur van de gevangenis waar de veroordeelde gedetineerd is⁴⁶ wordt schriftelijk in kennis gesteld van de dag, het uur en de plaats van de zitting. De directeur is ertoe gehouden gevolg te geven aan die oproeping. Indien het voor de directeur onmogelijk is om zich naar de zitting te begeven, meldt hij dat onmiddellijk aan de SURB en deelt hij de identiteit mee van de directeur die voor hem zal verschijnen. Hij zorgt ervoor dat de directeur die door de SURB gehoord zal worden op volledige en geactualiseerde wijze geïnformeerd is over de inhoud van het onderzochte dossier.

Indien de veroordeelde onder ET staat, wordt de directeur van de gevangenis van waaruit de veroordeelde onder ET is geplaatst, gehoord.

De veroordeelde wordt bij ter post aangetekende brief in kennis gesteld van de dag, het uur en de plaats van de zitting.

Wanneer de veroordeelde weigert om te verschijnen op de zitting, wordt dat schriftelijk genoteerd en brengt de directeur dat ter kennis van de SURB.

4. Inzage van het dossier (art. 52, § 2)

Het dossier van de SURB wordt gedurende ten minste vier dagen voor de datum waarop de zitting is vastgesteld voor inzage ter beschikking gesteld van de veroordeelde en zijn raadsman op de griffie van de gevangenis waar de veroordeelde zijn straf ondergaat.

Het inzagerecht kan worden uitgeoefend tussen 9.00 uur en 12.00 uur en 13.30 uur en 16.30 uur. Ook tijdens het weekend en op feestdagen moet inzage mogelijk zijn.

Indien de inzage van het dossier door de veroordeelde op de griffie onmogelijk of niet wenselijk is, kan inzage elders worden georganiseerd.

De veroordeelde heeft het recht zijn dossier door te nemen samen met zijn raadsman.

Indien de veroordeelde dit vraagt, bezorgt de griffie van de gevangenis hem kosteloos een afschrift van het dossier.

5. Behandeling van het dossier (art. 53)

De SURB hoort de veroordeelde en zijn raadsman, het OM en de directeur.

Het slachtoffer wordt gehoord over de bijzondere voorwaarden die in zijn belang moeten worden opgelegd. Het slachtoffer is aanwezig op de zitting voor de tijd die nodig is om deze voorwaarden te onderzoeken. Het OM en, in voorkomend geval, de directeur lichten bij deze gelegenheid de voorwaarden toe die zij in hun advies hebben gesteld in het belang van het slachtoffer. Het slachtoffer kan zijn opmerkingen voordragen.

De SURB kan beslissen eveneens andere personen te horen.

De zitting vindt plaats met gesloten deuren.

⁴⁶ Dit is niet noodzakelijk de directeur die het met redenen omkleed advies heeft geformuleerd (bijvoorbeeld doordat de veroordeelde naar een andere inrichting is overgebracht na het advies van de directeur).

NB: Wanneer de SURB driemaal heeft geweigerd om eenzelfde strafuitvoeringsmodaliteit toe te kennen, kan de veroordeelde bij het volgende verzoek tot toekenning van dezelfde strafuitvoeringsmodaliteit verzoeken om in openbare terechtzitting te verschijnen.

Dat verzoek kan, bij een met redenen omklede beslissing, enkel worden geweigerd indien de openbaarheid gevaar oplevert voor de openbare orde, de goede zeden of de nationale veiligheid.

Indien de SURB het verzoek inwilligt, vindt de zitting plaats in een rechtbank van eerste aanleg gevestigd in het rechtsgebied van het hof van beroep.

De SURB kan de behandeling van de zaak éénmaal uitstellen tot een latere zitting, zonder dat die zitting meer dan twee maanden later mag plaatsvinden.

De beslissing tot uitstel wordt schriftelijk ter kennis gebracht van de directeur indien de veroordeelde gedetineerd is.

De SURB beslist binnen veertien dagen nadat de zaak in beraad is genomen.

F. Beslissing van de SURB

1. Beslissing tot toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit

1.1 Toekenning van een modaliteit – algemeen

- De SURB kent de strafuitvoeringsmodaliteit toe wanneer zij vaststelt dat alle wettelijk vastgelegde voorwaarden zijn vervuld en indien de veroordeelde zich akkoord verklaart met de opgelegde voorwaarden (art. 54, § 1).
- Indien de zaak een veroordeling betreft tot een correctionele gevangenisstraf van dertig jaar of meer, tot een opsluiting of hechtenis van dertig jaar of meer of tot een levenslange opsluiting of hechtenis, met een terbeschikkingstelling van de SURB overeenkomstig de artikelen 34ter of 34quater van het Strafwetboek, en de SURB een beslissing tot toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit neemt, moet de beslissing met eenparigheid van stemmen worden genomen (art. 54, § 2).
- De SURB omkleedt het vonnis tevens met bijzondere redenen wanneer de beslissing tot toekenning van de desbetreffende strafuitvoeringsmodaliteit afwijkt van het advies van de directeur of van het advies van het OM of wanneer haar beslissing om al dan niet bijzondere voorwaarden op te leggen overeenkomstig paragraaf 1, eerste lid, afwijkt van het advies van de directeur of van het advies van het OM (art. 56, § 2).
- Het vonnis tot toekenning van de strafuitvoeringsmodaliteit bepaalt dat de veroordeelde onderworpen is aan de volgende **algemene voorwaarden**:
 1. geen strafbare feiten plegen;
 2. behalve voor de BD en voor de voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied een vast adres hebben en, bij wijziging ervan, zijn nieuwe verblijfplaats onmiddellijk meedelen aan het OM en, in voorkomend geval, ook aan de bevoegde dienst van de Gemeenschappen die met de begeleiding is belast;
 3. gevolg geven aan de oproepingen van het OM en, in voorkomend geval, van de bevoegde dienst van de Gemeenschappen die met de begeleiding is belast;

4. voor de voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied, de verplichting om het grondgebied effectief te verlaten en het verbod om tijdens de proeftijd terug te keren naar België zonder in orde te zijn met de wetgeving en de reglementering betreffende de toegang, het verblijf of de vestiging in het Rijk en zonder de voorafgaande toelating van de SURB (art. 55).
- De SURB kan de veroordeelde eveneens onderwerpen aan **geïndividualiseerde bijzondere voorwaarden** die de mogelijkheid bieden het sociaal reclasseringsplan uit te voeren of tegemoet te komen aan de in artikel 47, § 1 bedoelde tegenaanwijzingen, dan wel noodzakelijk blijken in het belang van de slachtoffers (art. 56, § 1).
 - Indien de veroordeelde een straf ondergaat voor één van de feiten bedoeld in de artikelen 371/1 tot 378 of de artikelen 379 tot 387 van het Strafwetboek (oud) indien ze gepleegd werden op minderjarigen of met hun deelneming, of de daarmee overeenstemmende artikelen 417/5 tot 417/41, 417/43 tot 417/47, 417/50, 417/52, 417/54 en 417/55 van het Strafwetboek (nieuw), kan de SURB aan de toekenning van de strafuitvoeringsmodaliteit de voorwaarde verbinden van het volgen van een **begeleiding of een behandeling bij een dienst die in de begeleiding of de behandeling van seksuele delinquenten is gespecialiseerd**. De SURB bepaalt de termijn gedurende welke de veroordeelde die begeleiding of behandeling moet volgen (art. 41, § 1).
 - Indien de veroordeelde een straf ondergaat voor één van de feiten bedoeld in Titel 1ter van Boek II van het Strafwetboek, of indien de veroordeelde tekenen vertoont van gewelddadig extremisme zoals gedefinieerd in artikel 32, § 2, tweede lid, kan de SURB aan de toekenning van de strafuitvoeringsmodaliteit **de voorwaarde verbinden van het volgen van een aangepast begeleidingstraject bij een dienst of persoon die gespecialiseerd is in de problematieken verbonden met het terrorisme en het gewelddadig extremisme**. De SURB bepaalt de termijn gedurende dewelke de veroordeelde dat traject moet volgen (artikel 41, § 2).

1.2 Toekenning van een voorwaardelijke invrijheidstelling

Ingeval het een toekenning van een VI betreft, bepaalt de SURB in haar vonnis eveneens of de veroordeelde tijdens de VI al dan niet het grondgebied van het Rijk mag verlaten.

Ingeval de veroordeelde het Rijk mag verlaten, bepaalt de SURB in haar vonnis de maximumperiode voor dewelke de veroordeelde dat kan en de frequentie ervan en, in voorkomend geval, of en op welke wijze de veroordeelde het OM voorafgaandelijk moet inlichten voor hij het grondgebied van het Rijk verlaat.

In geval van een veroordeling wegens feiten bedoeld in Boek II, titel Iter, van het Strafwetboek (terrorisme), of in geval er concrete elementen bestaan van gewelddadig extremisme moet de SURB haar toestemming om het grondgebied van het Rijk te verlaten, met bijzondere redenen omkleden.

1.3 Toekenning van beperkte detentie of elektronisch toezicht

- In geval van toekenning van BD of ET, bepaalt de SURB in het vonnis tot toekenning **het programma van de concrete inhoud** ervan.
- De SURB kan eveneens een **PV** toekennen, dat niet minder dan viermaal 36 uur per trimester mag zijn. Het PV is elk trimester van rechtswege hernieuwd.

Indien de veroordeelde na de toekenning van de BD of het ET om PV verzoekt, wordt het schriftelijk verzoek ingediend op de griffie van de gevangenis.

De griffie van de gevangenis zendt het schriftelijk verzoek binnen een werkdag via GEJO over aan de griffie van de SURB en aan de directeur.

De directeur brengt een advies uit omtrent het voorgestelde verlofadres uiterlijk binnen 6 weken na de ontvangst van het schriftelijk verzoek van de veroordeelde. De directeur kan de bevoegde dienst van de Gemeenschappen opdragen een beknopt voorlichtingsrapport op te stellen of een maatschappelijke enquête uit te voeren in het door de veroordeelde voor het PV voorgestelde opvangmilieu.

Het advies van de directeur wordt geregistreerd in het GEJO en een afschrift wordt aan de veroordeelde bezorgd.

In de gevallen waarin het OM het nodig acht en waarover het College van procureurs-generaal richtlijnen kan uitvaardigen, stelt het OM een advies op en zendt het, binnen 10 werkdagen na de ontvangst van het afschrift van het advies van de directeur, via GEJO over aan de SURB en de directeur en bezorgt hiervan een afschrift aan de veroordeelde.

De SURB doet uitspraak binnen de maand na de ontvangst van het advies van de directeur en ten vroegste na de ontvangst van het advies van het OM of na het verstrijken van de adviestermijn van het OM.

Het vonnis tot toekenning is onderworpen aan de algemene voorwaarden en de SURB kan de veroordeelde aan geïndividualiseerde bijzondere voorwaarden onderwerpen.

- In geval van een beslissing tot toekenning ET blijft de veroordeelde opgesloten tot de aansluiting van de enkelband. De gemeenschappen dienen er zorg voor te dragen dat deze aansluiting gebeurt op het ogenblik dat het vonnis uitvoerbaar wordt. Daartoe duidt de griffie van de gevangenis in Siset, overeenkomstig de bepalingen van het vonnis omtrent de uitvoerbaarheid, de datum aan waarop de veroordeelde onder ET dient geplaatst te worden⁴⁷.

1.4 Toekenning van een andere dan de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit (art. 59)

De SURB, waarbij een procedure tot toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit aanhangig is, kan bij wijze van uitzondering een andere strafuitvoeringsmodaliteit toekennen dan die welke gevraagd is, wanneer dat absoluut noodzakelijk is om op korte termijn de verzochte strafuitvoeringsmodaliteit toe te kennen.

Op die wijze kunnen volgende modaliteiten worden toegekend:

- een UV;
- een PV;
- een BD;
- een ET.

Binnen 2 maanden, éénmaal verlengbaar, doet de strafuitvoeringsrechtbank uitspraak over de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteit. Die termijn van twee maanden dient gerekend te worden vanaf de beslissing tot toekenning van de modaliteit.

⁴⁷ De bijlage 19 bij de omzendbrief nr. 1803 dient niet langer te worden gebruikt.

2. Beslissing tot niet-toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit (art. 57)

Indien de SURB de verzochte strafuitvoeringsmodaliteit niet toekent, bepaalt ze in haar vonnis de datum waarop de veroordeelde een nieuw verzoek kan indienen.

Die termijn mag niet langer zijn dan 6 maanden te rekenen van het vonnis indien de veroordeelde een of meer correctionele hoofdgevangenisstraffen ondergaat die samen niet meer dan vijf jaar bedragen.

De termijn is maximaal 1 jaar te rekenen van het vonnis in geval van criminele straffen of wanneer het totaal van de correctionele hoofdgevangenisstraffen meer dan 5 jaar bedraagt.

De termijn is minstens 6 en maximaal 18 maanden te rekenen van het vonnis in geval de zaak een veroordeling betreft tot een correctionele gevangenisstraf van dertig jaar of meer, een opsluiting of hechtenis van dertig jaar of meer of een levenslange opsluiting of hechtenis, met een terbeschikkingstelling van de SURB overeenkomstig de artikelen 34ter of 34quater van het Strafwetboek.

De SURB omkleedt het vonnis met bijzondere redenen wanneer de beslissing tot niet-toekenning of afwijzing van de desbetreffende strafuitvoeringsmodaliteit afwijkt van het advies van de directeur of van het advies van het OM.

3. Kennisgeving van de beslissing (art. 58)

Het vonnis wordt binnen 24 uur bij ter post aangetekende brief ter kennis gebracht van de veroordeelde en via GEJO ter kennis gebracht van het OM en, indien de veroordeelde gedetineerd is, van de directeur.

Het slachtoffer wordt door griffie van de SURB zo snel mogelijk en in elk geval binnen vierentwintig uren, via het snelst mogelijke, schriftelijke communicatiemiddel, op de hoogte gebracht van het vonnis en, in voorkomend geval van de voorwaarden die in zijn belang zijn opgelegd.

Het vonnis tot toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit wordt door de griffie van de SURB meegedeeld aan de volgende autoriteiten en instanties:

- aan de korpschef van de lokale politie van de gemeente waar de veroordeelde zich zal vestigen;
- aan de nationale gegevensbank als bedoeld in artikel 44/2 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt;
- in voorkomend geval, aan de directeur van het justitiehuis van het gerechtelijk arrondissement waarin de veroordeelde zijn verblijfplaats heeft;
- aan de dienst van de Gemeenschappen, bevoegd voor het ET, ingeval de beslissing betrekking heeft op een ET;
- aan de directeur van het Justitiehuis van de verblijfplaats van het slachtoffer in geval er slachtoffergerichte voorwaarden zijn opgelegd.

4. Wijziging van de beslissing (art. 61)

Indien zich, *nadat* de beslissing tot toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit is genomen maar *voor* de uitvoering ervan, een situatie voordoet die onverenigbaar is met de voorwaarden die in de beslissing zijn bepaald, dient dat onmiddellijk via GEJO te worden meegedeeld aan het OM bij de SURB.

Op basis van die informatie kan het OM beslissen om de veroordeelde op te roepen om opnieuw voor de SURB te verschijnen.

Die oproeping schorst de tenuitvoerlegging van de beslissing tot toekenning van de strafuitvoeringsmodaliteit.

De dag, het uur en de plaats van de zitting worden bij ter post aangetekende brief ter kennis gebracht van de veroordeelde en het slachtoffer en schriftelijk ter kennis gebracht van de directeur.

Het dossier wordt gedurende ten minste twee dagen vóór de datum waarop de zitting is vastgesteld voor inzage ter beschikking gesteld van de veroordeelde en zijn raadsman op de griffie van de SURB.

De zitting vindt plaats met gesloten deuren.

De SURB hoort de veroordeelde en zijn raadsman, het OM en de directeur.

De SURB beslist binnen zeven dagen nadat de zaak in beraad is genomen.

De kennisgeving van de beslissing gebeurt zoals omschreven in punt V. F.4 van deel 4.

G. Cassatieberoep

1. Beslissingen die vatbaar zijn voor cassatieberoep

Zowel de beslissingen van de SURB tot *toekenning* van de gevraagde strafuitvoeringsmodaliteiten (ET, BD, VI en VILO) als tot *afwijzing* zijn vatbaar voor cassatieberoep.

Opgelet: Tegen de beslissing tot toekenning van *UV of PV overeenkomstig artikel 59* (toekenning andere dan de gevraagde modaliteit) is **geen** cassatieberoep mogelijk. Die beslissingen zijn dus onmiddellijk uitvoerbaar, tenzij het vonnis een latere datum bepaalt.

Tegen een beslissing tot toekenning van een *BD of ET overeenkomstig artikel 59* kan **wel** cassatieberoep ingesteld worden.⁴⁸

2. Cassatieberoep ingesteld door het OM

Het OM stelt het cassatieberoep in binnen een termijn van vierentwintig uur, te rekenen van de uitspraak van het vonnis. Concreet betekent dit dat het openbaar ministerie de dag van de uitspraak en de volgende werkdag cassatieberoep kan instellen.

3. Cassatieberoep ingesteld door de veroordeelde

De veroordeelde kan cassatieberoep instellen binnen een **termijn van 5 dagen**, te rekenen vanaf de uitspraak van het vonnis. Die termijn wordt verlengd tot de eerstvolgende werkdag als hij verstrijkt op een zaterdag, een zondag of een andere wettelijke feestdag. Enkel de advocaat van de veroordeelde kan rechtsgeldig cassatieberoep instellen en dit op de griffie van de SURB⁴⁹.

⁴⁸ Zie Cass. 25 februari 2014, AR P.14.0232.N.

⁴⁹ Zie Cass 15 juni 2010, AR P.10.0878.N.

4. Gevolgen van het cassatieberoep

4.1 Cassatieberoep tegen een beslissing tot toekenning

Het cassatieberoep tegen een beslissing die een strafuitvoeringsmodaliteit toekent, heeft schorsende werking op de toegekende modaliteit.

Het Hof van Cassatie doet uitspraak binnen dertig dagen, te rekenen van het instellen van het cassatieberoep, met dien verstande dat de veroordeelde inmiddels opgesloten blijft.

Zolang de termijn om een beroep in te dienen niet is verstreken, gaat het vonnis van de SURB niet in kracht van gewijsde. Bijgevolg kan de veroordeelde slechts in vrijheid worden gesteld na het verstrijken van de termijn voor het cassatieberoep⁵⁰.

- Indien bij het verstrijken van de wettelijke termijn geen cassatieberoep werd ingesteld, wordt het vonnis van de SURB uitgevoerd zodra het uitvoerbaar is.
- Wanneer een cassatieberoep werd ingesteld: het Hof van Cassatie doet uitspraak binnen dertig dagen, te rekenen vanaf het instellen van het cassatieberoep. De beslissing aangaande de strafuitvoeringsmodaliteit wordt niet uitgevoerd. De termijn begint te lopen de dag na het indienen van de akte van voorziening en wordt gerekend van dag tot dag. Wanneer de laatste dag van de termijn op een zaterdag, een zondag of een feestdag valt, wordt de termijn **niet verlengd**.

Drie gevallen kunnen zich aandienen:

1. *Het Hof van Cassatie heeft geen beslissing genomen binnen deze termijn van dertig dagen:* de beslissing van de SURB moet worden uitgevoerd op voorwaarde dat de beslissing op dat ogenblik reeds uitvoerbaar is.
2. *Het Hof van Cassatie verwerpt het cassatieberoep:* de beslissing moet worden uitgevoerd op voorwaarde dat de beslissing op dat ogenblik reeds uitvoerbaar is.
3. *Het Hof van Cassatie verbreekt de beslissing van de SURB:* het Hof verwijst de zaak naar een anders samengestelde SURB.

De anders samengestelde SURB doet uitspraak binnen veertien dagen te rekenen van de uitspraak van het arrest. Inmiddels blijft de veroordeelde in hechtenis. Die termijn is geen vervaltermijn: de beslissing wordt niet uitgevoerd indien de anders samengestelde SURB bij het verstrijken van de termijn geen beslissing genomen heeft.

⁵⁰ Artikel 60 WERP bepaalt: "Het vonnis tot toekenning van een bij Titel V bedoelde strafuitvoeringsmodaliteit zoals bepaald bij Titel V wordt uitvoerbaar vanaf de dag dat het in kracht van gewijsde is gegaan en ten vroegste vanaf het ogenblik dat de veroordeelde aan de door deze wet bepaalde tijdsvoorwaarden voldoet". De SURB kan in principe niet beslissen dat een vonnis bij voorraad uitvoerbaar is, aangezien dat in strijd is met de wet. Ook het College van PG heeft geoordeeld dat de cassatietermijn dient afgewacht te worden, tenzij er een andersluidende gemotiveerde beslissing van het OM bij de SURB voorligt.

Wanneer een vonnis bij voorraad uitvoerbaar werd verklaard, dient de griffie steeds contact op te nemen met het OM bij de SURB, om na te vragen of er effectief tot een vervroegde uitvoering van het vonnis kan worden overgegaan. Wanneer het OM een schriftelijke, gemotiveerde beslissing bezorgt waarin bevestigd wordt dat de strafuitvoeringsmodaliteit een aanvang kan nemen voor het verstrijken van de cassatietermijn, bijvoorbeeld om een tewerkstelling of een opname niet in het gedrang te brengen, wordt overgegaan tot uitvoering van het vonnis ook al is de cassatietermijn niet verstreken.

4.2 Cassatieberoep tegen een beslissing tot weigering

Het cassatieberoep tegen een beslissing tot weigering heeft geen schorsende kracht.

De wet voorziet geen termijn waarbinnen het Hof van Cassatie uitspraak moet doen.

Indien de beslissing van het Hof van Cassatie niet gewezen is op het door de SURB bepaalde ogenblik waarop de veroordeelde een nieuw verzoek kan indienen, dient de directeur op dat ogenblik een nieuw advies te formuleren wanneer de veroordeelde een nieuwe aanvraag doet. Hetzelfde geldt wanneer het Hof van Cassatie het vonnis van de SURB bevestigt.

H. Uitvoerbaarheid (art. 60)

Het vonnis tot toekenning is uitvoerbaar zodra het vonnis in kracht van gewijsde is gegaan⁵¹ en ten vroegste vanaf het ogenblik dat de veroordeelde aan de tijdsvoorwaarden voor de toegekende strafuitvoeringsmodaliteit voldoet.

Afwijkende regels:

- de SURB kan evenwel een latere datum bepalen waarop het vonnis uitvoerbaar wordt;
- de beslissingen tot toekenning van een voorlopige invrijheidstelling met het oog op overlevering worden uitvoerbaar op het ogenblik dat de overlevering plaatsvindt;
- de beslissingen tot toekenning van een voorlopige invrijheidstelling met het oog op de verwijdering van het grondgebied van een veroordeelde die het voorwerp uitmaakt van een uitvoerbaar koninklijk besluit tot uitzetting, van een uitvoerbaar ministerieel besluit tot terugwijzing of van een uitvoerbaar bevel tot verlaten van het grondgebied met bewijs van effectieve verwijdering worden uitvoerbaar op het ogenblik van effectieve verwijdering of overbrenging naar een plaats die valt onder de bevoegdheid van de Minister die bevoegd is voor de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en dit ten laatste twintig dagen nadat de beslissing tot toekenning in kracht van gewijsde is gegaan.

De administratieve formaliteiten (wijziging registratie in Sidis Suite) worden volbracht. De griffie van de gevangenis laadt een invrijheidstellingsfiche (VI en VILO) of gewijzigde opsluitingsfiche (ET en BD) op in GEJO en vermeldt bij het luik basisgegevens in GEJO de aanvangsdatum van de strafuitvoeringsmodaliteit en de datum waarop deze modaliteit een einde neemt (einde van de proeftijd ingeval van VI en VILO en strafeinde bij ET en BD).

Ingeval van toekenning VI of VILO overhandigt de directeur een vrijstellingsfiche aan de veroordeelde en vestigt zijn aandacht op de proeftijd tijdens dewelke de veroordeelde gehouden is de opgelegde voorwaarden na te leven.

⁵¹ Idem voetnoot 50.

II. De vermindering van de duur van de door de rechter uitgesproken ontzetting van het recht in een bepaalde aangewezen zone te wonen, te verblijven of er zich te vertonen

A. Aanvraag van de veroordeelde of het openbaar ministerie (art. 49/1)

De vermindering van de duur van de door de rechter uitgesproken ontzetting van het recht in een bepaalde aangewezen zone te wonen, te verblijven of er zich te vertonen wordt toegekend door de SURB op schriftelijk verzoek van de veroordeelde of van het OM:

- Het OM dient het schriftelijk verzoek in op de griffie van de SURB. Wanneer de betrokken veroordeelde gedetineerd is, deelt de griffie van de SURB daarvan een afschrift mee aan de directeur.
- De veroordeelde die geniet van een strafuitvoeringsmodaliteit dient het schriftelijk verzoek in op de griffie van de SURB. De griffie deelt daarvan een afschrift mee aan het OM.
- De veroordeelde die gedetineerd is, dient zijn verzoek in op de griffie van de gevangenis. De griffie zendt het verzoek binnen 24 uren over aan de griffie van de SURB (registratie in GEJO) en bezorgt een afschrift aan de directeur.

B. Advies van de directeur (art. 49/1, §3)

Indien de gedetineerde in hechtenis is, brengt de directeur binnen twee maanden na de ontvangst van het afschrift van het verzoek een advies uit en registreert hij dat in het GEJO ter attentie van de griffie van de SURB het OM (voor de inhoud van het advies van de directeur wordt verwezen naar punt V van deel 4).

Een afschrift van het advies wordt aan de veroordeelde meegedeeld.

C. Verdere procedure

Voor de verdere toepasselijke procedure wordt verwezen naar punt V van deel 4.

DEEL 6: OPVOLGING EN CONTROLE VAN DE STRAFUITVOERINGSMODALITEIT TOEGEKEND DOOR DE SUR OF SURB

I. Controle

Het OM bij de SURB is belast met de controle op de veroordeelde.

De bevoegde dienst van de Gemeenschappen is belast met de opvolging en de controle van:

- 1° het programma en de concrete invulling van de BD en het ET;
- 2° de geïndividualiseerde bijzondere voorwaarden die door de SUR of de SURB aan de veroordeelde opgelegd zijn.

II. Opvolging van de beperkte detentie, het elektronisch toezicht of de voorwaardelijke invrijheidstelling

Ingeval er bijzondere voorwaarden zijn opgelegd, of een ET is toegekend, contacteert de bevoegde dienst van de Gemeenschappen, onmiddellijk na het uitvoerbaar worden van de beslissing tot toekenning, de veroordeelde op om hem alle nuttige informatie voor een goed verloop van de strafuitvoeringsmodaliteit te bezorgen.

In geval van toekenning van BD zal de bevoegde dienst van de Gemeenschappen (de justitieassistent) de concrete invulling van de toegekende strafuitvoeringsmodaliteit verder uitwerken. Hij zal de uren waarbinnen de veroordeelde de gevangenis mag verlaten vaststellen in overleg met de directeur.

Wanneer BD of ET is toegekend of wanneer geïndividualiseerde bijzondere voorwaarden zijn opgelegd, brengt de bevoegde dienst van de gemeenschappen (justitieassistent of het centrum voor elektronisch toezicht is) binnen een maand na de toekenning van de strafuitvoeringsmodaliteit verslag uit over de veroordeelde aan de SUR of de SURB, en verder telkens hij het nuttig acht of wanneer de SUR of de SURB hem erom verzoekt en ten minste om de 6 maanden.

Dat verslag bevat alle voor de SUR of de SURB relevante informatie met betrekking tot de veroordeelde waarover de bevoegde dienst van de gemeenschappen beschikt. Het verslag bevat ten minste:

- 1° informatie over het programma en de concrete invulling van de BD of het ET en de mate waarin die in acht worden genomen;
- 2° een opsomming van alle aan de veroordeelde opgelegde geïndividualiseerde bijzondere voorwaarden alsook de mate waarin die in acht worden genomen.

In voorkomend geval worden de maatregelen voorgesteld die nuttig worden geacht.

De bevoegde dienst van de Gemeenschappen bezorgt telkens een kopie van die verslagen aan het OM bij de SURB.

In geval van BD informeert de directeur de bevoegde dienst van de gemeenschappen over de niet-naleving van het afgesproken uur waarop de veroordeelde naar de gevangenis dient terug te keren, de eventuele moeilijkheden die bij de uitvoering van de BD gerezen zijn en over de door hem gekende situaties die een ernstig risico inhouden voor derden.

NB: De aandacht wordt erop gevestigd dat, met uitzondering van de voorlopige aanhouding die door de procureur des Konings kan worden bevolen, het uitsluitend aan de SUR of de SURB toekomt om, overeenkomstig de artikelen 64 tot 68 van de wet, de strafuitvoeringsmodaliteit stop te zetten, te schorsen of de bijzondere voorwaarden ervan te wijzigen.

De directeur kan dus niet zelf de BD schorsen omdat bijvoorbeeld de veroordeelde laattijdig of in dronken toestand naar de gevangenis is teruggekeerd. Hetzelfde geldt voor het ET. Alle soortgelijke incidenten moeten aan het OM bij de SURB worden gemeld. Indien er zich een situatie voordoet waarbij een onmiddellijk optreden noodzakelijk wordt geacht, dient contact te worden opgenomen met de procureur des Konings die overeenkomstig artikel 70 van de wet een voorlopige aanhouding kan bevelen (zie deel 8).

III. Schorsing, nadere omschrijving of aanpassing van de voorwaarden (art. 63)

Artikel 63 WERP beoogt aan de SUR of de SURB de mogelijkheid te geven om op relatief eenvoudige wijze kleine, niet substantiële, wijzigingen aan te brengen indien de dagdagelijkse realiteit dat vereist.

De veroordeelde, het OM en de directeur kunnen de SUR of de SURB verzoeken één of meer opgelegde voorwaarden te schorsen, nader te omschrijven of aan te passen aan de omstandigheden, zonder dat evenwel de opgelegde voorwaarden kunnen worden verscherpt of bijkomende voorwaarden kunnen worden opgelegd.

Het schriftelijk verzoek van de veroordeelde of de directeur wordt ingediend op de griffie van de SURB of op de griffie van de gevangenis indien de veroordeelde gedetineerd is. De griffie van de gevangenis zendt het schriftelijk verzoek via GEJO binnen 24 uur over aan de griffie van de SURB.

De veroordeelde, de directeur, het OM en, in voorkomend geval, het slachtoffer kunnen binnen zeven dagen na de ontvangst van de kopie hun opmerkingen meedelen aan de SUR of SURB.

De procedure verloopt schriftelijk tenzij de SUR of de SURB het nuttig acht op een zitting verdere informatie in te winnen.

Binnen 15 dagen na de ontvangst van het schriftelijk verzoek of, indien er een zitting heeft plaatsgevonden, binnen 15 dagen nadat de zaak in beraad is genomen, beslist de SUR of de SURB.

Het vonnis over de schorsing, nadere omschrijving of aanpassing wordt bij een ter post aangetekende brief meegedeeld aan de veroordeelde en zo snel mogelijk en in elk geval binnen 24 uur, via het snelst mogelijke, schriftelijke communicatiemiddel, aan het slachtoffer, indien het voorwaarden betreft die in het belang van het slachtoffer zijn opgelegd, en via GEJO ter kennis gebracht van het OM en de directeur.

DEEL 7: HERROEPING, SCHORSING EN HERZIENING VAN DE STRAFUITVOERINGS-MODALITEITEN

I. Aard van de maatregelen

A. Herroeping (artt. 64 en 65)

De herroeping kan gebeuren in de volgende gevallen:

- 1) wanneer bij een in kracht van gewijsde gegane beslissing wordt vastgesteld dat de veroordeelde tijdens de proeftijd een wanbedrijf of een misdaad, of een gelijkwaardig misdrijf dat in aanmerking genomen wordt overeenkomstig artikel 99bis van het Strafwetboek, heeft gepleegd;
- 2) wanneer de veroordeelde een ernstig gevaar vormt voor de fysieke of psychische integriteit van derden;
- 3) wanneer de opgelegde bijzondere voorwaarden niet worden nageleefd;
- 4) wanneer de veroordeelde geen gevolg geeft aan de oproepingen van de SUR of de SURB, van het OM of, in voorkomend geval, van de justitieassistent;
- 5) wanneer de veroordeelde zijn adreswijziging niet doorgeeft aan het OM en, in voorkomend geval, de justitieassistent die met de begeleiding is belast;
- 6) wanneer de veroordeelde het programma van de concrete invulling of de concrete invulling van de BD of het ET, met inbegrip van de naleving van het uurrooster, niet naleeft.
- 7) wanneer de veroordeelde zich niet meer in de tijdsvoorwaarden voor de toegekende strafuitvoeringsmodaliteit bevindt;
- 8) wanneer de veroordeelde na de toekenning van een voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied nalaat of weigert om het grondgebied effectief te verlaten, niet meewerkt aan zijn verwijdering, niet meewerkt aan zijn identificatie met het oog op het bekomen van een reisdocument of terugkeert zonder de in artikel 55, 4°, vereiste toestemming van de SURB.

In geval van herroeping wordt de veroordeelde onmiddellijk opnieuw opgesloten.

In geval van herroeping overeenkomstig 1°, wordt de herroeping geacht te zijn ingegaan op de dag waarop die misdaad of dat wanbedrijf is gepleegd.

B. Schorsing (art. 66)

In de voor de herroeping bedoelde gevallen kan het OM, met het oog op het schorsen van de toegekende strafuitvoeringsmodaliteit, de zaak aanhangig maken bij de SUR of de SURB.

In geval van schorsing wordt de veroordeelde onmiddellijk opnieuw opgesloten.

In geval van schorsing kan de SUR of de SURB een UV of een PV toekennen.

Binnen een termijn van ten hoogste 1 maand, te rekenen van het vonnis tot schorsing, neemt de SUR of SURB volgende beslissing:

- ofwel herroept de SUR of de SURB de strafuitvoeringsmodaliteit, in welk geval zij een andere strafuitvoeringsmodaliteit kan toekennen; ingeval van toekenning van een andere strafuitvoeringsmodaliteit, wordt dat als een nieuwe toekenning beschouwd waarop de gewone regels van toepassing zijn;
- ofwel heft de SUR of de SURB de schorsing op. In dat laatste geval kan de strafuitvoeringsmodaliteit worden herzien.

Indien binnen die termijn geen beslissing is genomen, wordt de strafuitvoeringsmodaliteit voortgezet onder dezelfde voorwaarden als voorheen.

C. Herziening (art. 67)

Ingeval de SUR of de SURB van oordeel is dat de herroeping of de schorsing niet noodzakelijk is in het belang van de maatschappij, van het slachtoffer of van de sociale re-integratie van de veroordeelde, kan hij of zij de strafuitvoeringsmodaliteit herzien.

In dat geval kan de SUR of de SURB de opgelegde voorwaarden verscherpen.

De strafuitvoeringsmodaliteit wordt evenwel herroepen, indien de veroordeelde niet instemt met de nieuwe voorwaarden.

Indien de SUR of de SURB beslist de opgelegde voorwaarden te verscherpen of bijkomende voorwaarden op te leggen, bepaalt hij of zij het ogenblik waarop die beslissing uitvoerbaar wordt.

II. Procedure (art. 68)

De procedure wordt opgestart op initiatief van het OM bij de SURB.

De veroordeelde wordt ten minste 10 dagen voor de zitting per ter post aangetekende brief opgeroepen.

Indien de veroordeelde in de gevangenis verblijft en weigert te verschijnen, wordt dat schriftelijk geacteerd door de directeur en ter kennis gebracht van de SUR of van de SURB.

De zitting vindt plaats in de gevangenis ten aanzien van een veroordeelde die in de gevangenis verblijft.

Het dossier wordt ten minste vier kalenderdagen voor de datum waarop de zitting is vastgesteld voor inzage ter beschikking gesteld van de veroordeelde en zijn raadsman op de griffie van de SURB of op de griffie van de gevangenis ingeval de veroordeelde gedetineerd is.

Het inzagerecht kan op de griffie van de gevangenis worden uitgeoefend tussen 9.00 uur en 12.00 uur en tussen 13.30 uur en 16.30 uur. Ook tijdens het weekend en op feestdagen moet inzage mogelijk zijn.

Indien de inzage van het dossier door de veroordeelde op de griffie onmogelijk of niet wenselijk is, kan inzage elders worden georganiseerd.

De veroordeelde heeft het recht zijn dossier door te nemen samen met zijn raadsman.

Indien de veroordeelde dit vraagt, bezorgt de griffie van de gevangenis hem kosteloos een afschrift van het dossier.

De procedure voor de SUR of de SURB is tegensprekelijk. De zitting vindt plaats met gesloten deuren.

De beslissing van de SUR of van de SURB (genomen binnen 7 dagen nadat de zaak in beraad is genomen) wordt binnen 24 uur schriftelijk ter kennis gebracht van de veroordeelde, het OM en de directeur.

III. Gevolgen van een vonnis tot herroeping, schorsing of herziening

A. Herroeping

1. Herroeping van de BD of het ET

Wanneer de SUR of de SURB de BD of het ET herroept, neemt die strafuitvoeringsmodaliteit een einde en wordt de veroordeelde onmiddellijk opnieuw opgesloten.

De SUR of de SURB zal bepalen dat de periode die de veroordeelde in BD was of onder ET stond, wordt afgetrokken van het op het ogenblik van de toekenning van de strafuitvoeringsmodaliteit nog resterende gedeelte van de vrijheidsstraffen.

2. Herroeping van de VI of de VILO

Wanneer de SUR of de SURB de VI of VILO herroept, wordt de veroordeelde onmiddellijk opgesloten teneinde het door de rechter bepaalde nog te ondergane gedeelte van de vrijheidsstraf te ondergaan. In concreto zal een tenuitvoerlegging door het OM moeten worden afgewacht. Dat geldt zowel voor de veroordeelden die niet gedetineerd zijn op het ogenblik van de herroeping als voor de veroordeelden gedetineerd wegens een andere reden.

De SUR of de SURB zal het gedeelte van de vrijheidsstraf bepalen dat de veroordeelde nog moet ondergaan rekening houdend met de periode van de proeftijd die goed is verlopen en met de inspanning die de veroordeelde heeft geleverd om de voorwaarden te respecteren die hem waren opgelegd.

De herroeping van de VI kan geschieden na het verstrijken van de proeftijd wanneer een veroordeling wordt uitgesproken na het verstrijken van die termijn voor feiten die begaan zijn tijdens de proeftijd.

B. Schorsing

Wanneer de SUR of de SURB beslist tot de schorsing van een strafuitvoeringsmodaliteit, wordt de modaliteit onmiddellijk stopgezet en wordt de veroordeelde desgevallend onmiddellijk opnieuw opgesloten.

In geval van een schorsing van een VI of VILO moet echter een tenuitvoerlegging door het OM worden afgewacht. Dat geldt zowel voor de veroordeelden die niet gedetineerd zijn op het ogenblik van de schorsing als voor de veroordeelden gedetineerd wegens een andere reden.

In geval van een schorsing moet de SUR of de SURB binnen één maand een beslissing nemen (van herroeping, eventueel met toekenning van een andere strafuitvoeringsmodaliteit, van opheffing van

de schorsing met of zonder een aanpassing van de voorwaarden). Die termijn begint te lopen vanaf de datum van het vonnis tot schorsing. Volgende voorbeelden maken duidelijk hoe die termijn moet worden berekend (artt. 52 en 54 van het Gerechtelijk Wetboek):

- datum van het vonnis 15 januari => beslissing ten laatste op 15 februari;
- datum van het vonnis 29 februari => beslissing ten laatste op 31 maart;
- datum van het vonnis 31 maart => beslissing ten laatste op 30 april.

Indien in geval van schorsing van de BD of ET, op het einde van de termijn geen beslissing werd genomen, wordt de strafuitvoeringsmodaliteit voortgezet onder dezelfde voorwaarden als voorheen.

Indien, in geval van schorsing van de VI of VILO, op het einde van de termijn geen beslissing werd genomen en indien hij geen andere detentietitel heeft, moet de veroordeelde opnieuw in vrijheid worden gesteld onder dezelfde voorwaarden als voorheen.

De gevangenis meldt via GEJO de voortzetting van de strafuitvoeringsmodaliteit aan de SUR of de SURB en het OM bij de SURB.

Wanneer de SUR of de SURB de schorsing opheft, wordt de strafuitvoeringsmodaliteit voortgezet en is de gedetineerde, in geval van voorwaardelijke of voorlopige invrijheidstelling, onmiddellijk vrijstelbaar.

De dagen vrijheidsbeneming ingevolge de schorsing worden aangerekend op het gedeelte van de straf dat nog moet worden ondergaan.

C. Herziening

Indien de SUR of de SURB de voorwaarden heeft verscherpt of bijkomende voorwaarden heeft opgelegd, dient de beslissing uitgevoerd te worden op de datum bepaald in het vonnis.

IV. Verzet (art. 68, § 8)

Een bij verstek gewezen vonnis tot herroeping of herziening is vatbaar voor verzet⁵².

In tegenstelling tot het cassatieberoep kan dit verzet wel ingesteld worden in de gevangenis.

Overeenkomstig artikel 187 van het Wetboek van Strafvordering moet verzet worden aangetekend binnen de 15 dagen na de betekening van het vonnis⁵³.

V. Cassatieberoep (artt. 96 en 97)

Tegen de beslissingen tot herroeping van een strafuitvoeringsmodaliteit en tegen de beslissingen tot herziening van de bijzondere voorwaarden staat cassatieberoep open voor de veroordeelde en het OM.

⁵² Een onmiddellijk cassatieberoep tegen een verstekvonnis zal onontvankelijk verklaard worden aangezien eerst verzet aangetekend dient te worden.

⁵³ Cass., 26 januari 2011, AR P.11.0035.F.

Het cassatieberoep dient door het OM te worden ingesteld binnen een termijn van vierentwintig uur, te rekenen van de uitspraak van de beslissing.

De veroordeelde dient het cassatieberoep in te stellen binnen een termijn van vijf dagen, te rekenen van de uitspraak van het vonnis. Die termijn wordt verlengd tot de eerstvolgende werkdag als hij verstrijkt op een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag. Enkel de advocaat van de veroordeelde kan rechtsgeldig cassatieberoep instellen en dat op de griffie van de SURB.

Het cassatieberoep heeft geen schorsende kracht.

VI. Nieuw onderzoek van het dossier na een herroeping (nieuw verzoek)

Behoudens in geval van een herroeping overeenkomstig artikel 64, 1°, bepaalt de SUR of de SURB in zijn of haar vonnis de datum waarop de veroordeelde een nieuw verzoek kan indienen.

Die termijn mag niet langer zijn dan zes maanden te rekenen van het vonnis indien de veroordeelde een of meer correctionele hoofdgevangenisstraffen ondergaat die samen niet meer dan vijf jaar bedragen.

Die termijn is maximum een jaar in geval van criminele straffen of als het geheel van de correctionele hoofdgevangenisstraffen meer dan vijf jaar bedraagt.

Die termijn is minimum zes maanden en maximum achttien maanden indien de zaak een veroordeling betreft tot een vrijheidsstraf van dertig jaar of meer of een levenslange vrijheidsstraf, met een terbeschikkingstelling van de SURB overeenkomstig de artikelen 34ter of 34quater van het Strafwetboek.

DEEL 8: VOORLOPIGE AANHOUDING (art. 70)

In de gevallen waarin herroeping mogelijk is, kan de procureur des Konings van de rechtbank in het rechtsgebied waarvan de veroordeelde zich bevindt of het OM, zijn voorlopige aanhouding bevelen, onder verplichting de bevoegde SUR of de bevoegde SURB daarvan onmiddellijk in kennis te stellen.

De gevangenis stelt de SUR of de SURB, het openbaar ministerie bij de SURB en de procureur des Konings die de voorlopige aanhouding heeft bevolen onmiddellijk in kennis van de tenuitvoerlegging van deze voorlopige aanhouding.

De SUR of de SURB beslist binnen zeven werkdagen na de opsluiting van de veroordeelde over de schorsing. Die termijn neemt een aanvang de dag na de opsluiting. Wanneer de laatste dag van de termijn op een zaterdag, een zondag of een feestdag valt, wordt de termijn **niet** verlengd tot de eerstvolgende werkdag.

Aan deze beslissing gaat geen tegensprekelijke procedure vooraf.

Het vonnis wordt binnen vierentwintig uur schriftelijk meegedeeld aan de veroordeelde, het OM en de directeur. Het vonnis wordt door de directeur of zijn plaatsvervanger ter kennis gebracht van de veroordeelde. De veroordeelde tekent voor ontvangst, met vermelding van de datum. Weigert hij voor ontvangst te tekenen, dan wordt daarvan schriftelijk melding gemaakt met vermelding van de datum. Een afschrift van het vonnis wordt toegevoegd aan het dossier van de veroordeelde.

I. De SUR of de SURB neemt een beslissing tot schorsing

De beslissing tot schorsing is geldig voor de duur van één maand, te rekenen van het vonnis tot schorsing. Binnen die termijn dient de SUR of de SURB een beslissing te nemen, na het voeren van een tegensprekelijk debat.

De punten II en III.B van deel 7 zijn van toepassing.

II. De SUR of de SURB neemt geen beslissing tot schorsing

A. De SUR of de SURB neemt een beslissing tot niet-schorsing van de modaliteit

Indien de SUR of de SURB een beslissing neemt tot niet-schorsing, wordt de strafuitvoeringsmodaliteit voortgezet.

B. De SUR of de SURB neemt geen beslissing

Indien, in geval van voorlopige aanhouding van een onder BD of ET geplaatste veroordeelde, op het einde van de termijn geen beslissing werd genomen, wordt de strafuitvoeringsmodaliteit voortgezet onder dezelfde voorwaarden als voorheen.

Indien, in geval van voorlopige aanhouding van een veroordeelde in VI of VILO, op het einde van de termijn geen beslissing werd genomen en indien hij geen andere detentietitel heeft, moet de veroordeelde opnieuw in vrijheid worden gesteld onder dezelfde voorwaarden als voorheen.

De gevangenis meldt een bericht van voortzetting van de strafuitvoeringsmodaliteit aan de SUR of de SURB en het OM bij de SURB.

De dagen vrijheidsbeneming ingevolge de voorlopige aanhouding worden aangerekend op het gedeelte van de straf dat nog moet worden ondergaan.

DEEL 9: DEFINITIEVE INVRIJHEIDSTELLING

Indien tijdens de proeftijd geen enkele herroeping heeft plaatsgehad, wordt de veroordeelde definitief in vrijheid gesteld.

De proeftijd is gelijk aan de duur van de vrijheidsstraf die de veroordeelde nog moest ondergaan op de dag waarop de beslissing betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling of betreffende de voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering is uitgevoerd. Die proeftijd kan evenwel niet korter zijn dan één jaar.

De proeftijd is ten minste vijf jaar en ten hoogste tien jaar in geval van veroordeling tot een tijdelijke criminele straf, met uitzondering van de veroordelingen tot een criminele straf van dertig jaar, of tot één of meer correctionele straffen die samen vijf jaar hoofdgevangenisstraf te boven gaan.

De proeftijd bedraagt tien jaar in geval van veroordeling tot een vrijheidsstraf van dertig jaar of tot een levenslange vrijheidsstraf.

Het slachtoffer wordt door de griffie van de SURB zo snel mogelijk en in elk geval binnen vierentwintig uur, via het snelst mogelijke, schriftelijke communicatiemiddel, op de hoogte gebracht van de definitieve invrijheidstelling.

DEEL 10: INWERKINGTREDING

Deze collectieve brief treedt in werking op **1 september 2022**.

Voor **Rudy Van De Voorde**, directeur-generaal EPI, afwezig,

Zijn vervanger, **Ils Milis**
Directeur Strategische Ondersteuning